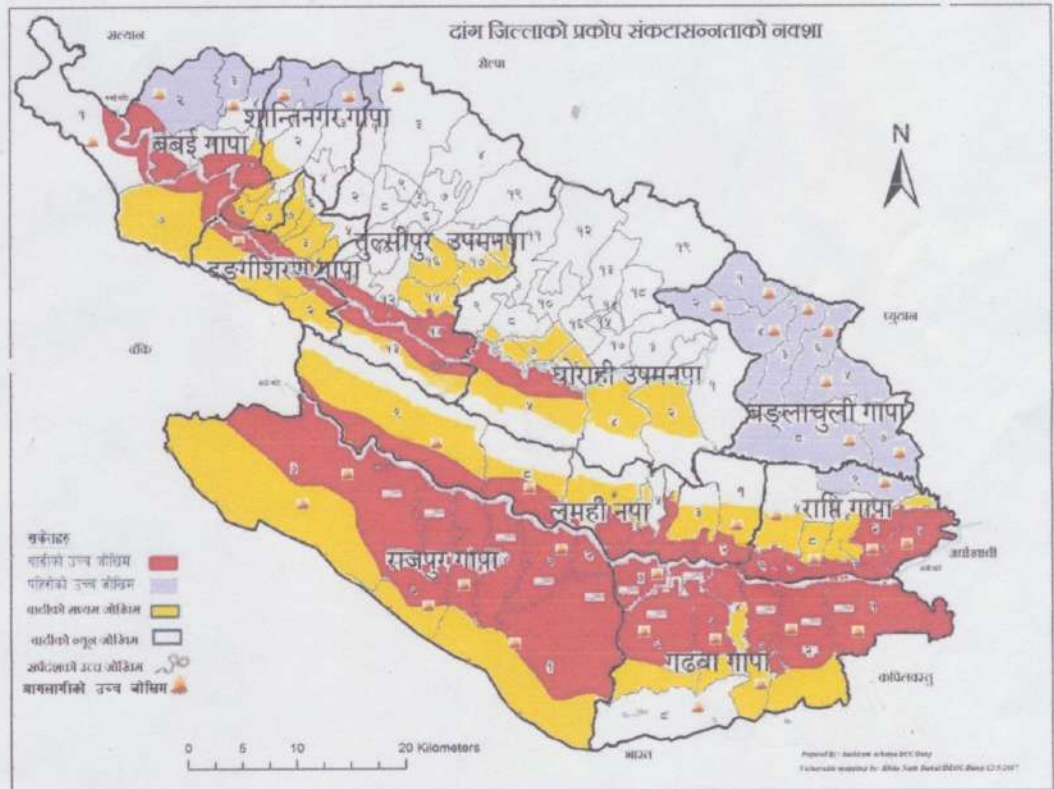

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०८३/०८४

District Disaster Preparedness & Response Plan(DPRP)2026/2027

जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, दाङ

District Disaster Risk Reduction Management Committee(DDRRMC)Dang

जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, दाङ

District Emergency Operation Center (DEOC)Dang

७४३
निरञ्जल राज पाण्डे
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

प्रकाशक : जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, दाङ

प्रकाशन मिति : २०८३ श्रावण

व्यवस्थापन : जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, दाङ

सर्वाधिकार : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, दाङ

फोन : ०८२-५६०१३३, ०८२-५६३५४०

सल्लाहकार : श्री निश्चल राज पाण्डे, प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३ र २०८४ को अद्यावधिक कार्यदल

संयोजक : श्री सावित्रा पुन, स.प्र.जि.अ. जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ

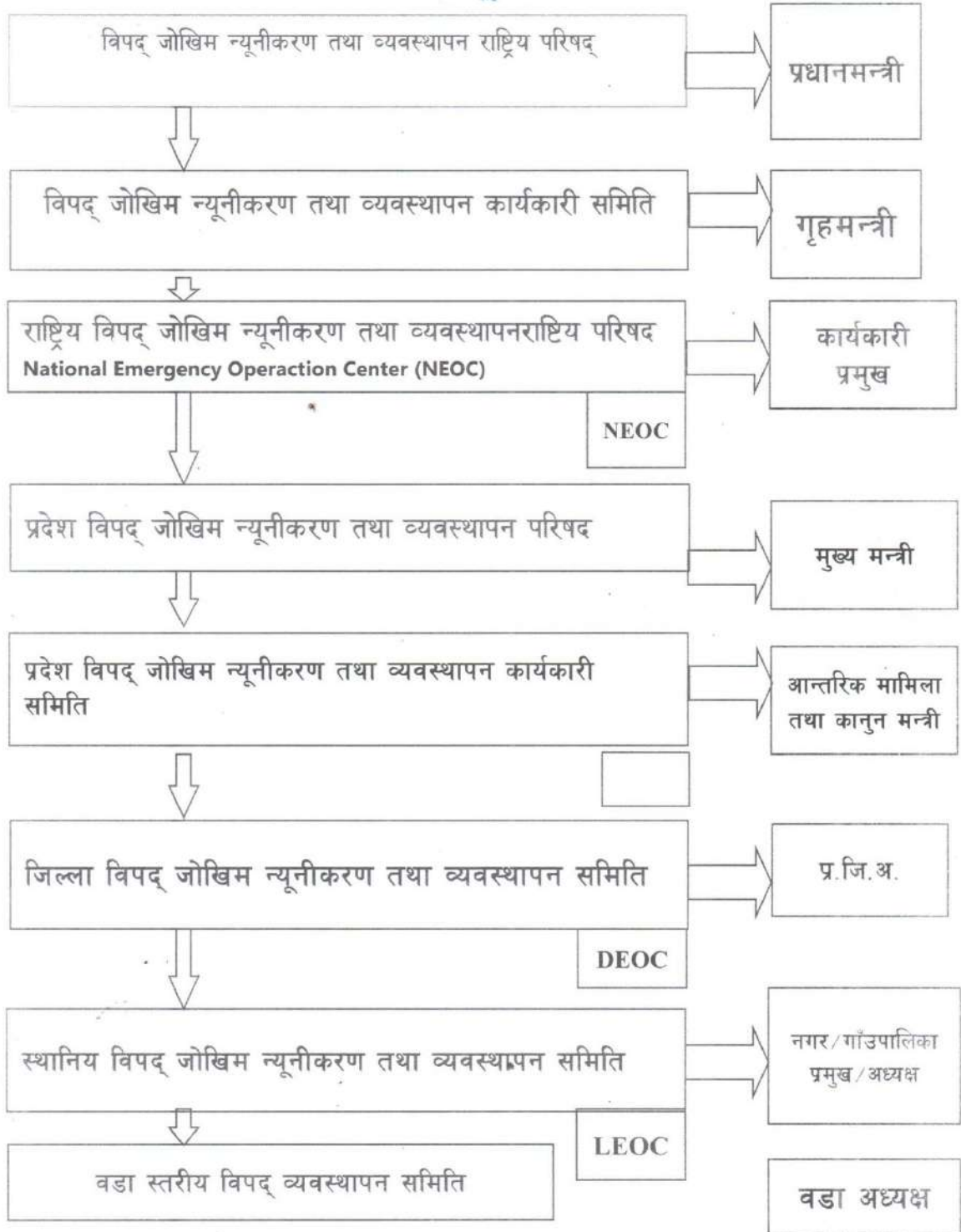
सदस्य : श्री मदन गौतम, सभापति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ

सदस्य : विजय गौतम प्रशासकीय अधिकृत, विश्वदेव खड्का/विपद् फोकल पर्सन, जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ

समन्वयकारी प्राविधिक सहयोग : श्री राज परीयार, खरिदार/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) दाङ ।

निश्चल राज पाण्डे
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ अनुसार

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन प्रकृया

प्रमुख जिल्ला अधिकारी	अध्यक्ष
जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	सदस्य
जिल्लाभित्रका स्थानीय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	सदस्य
स्वास्थ्य सम्बन्धीविषय हेर्ने जिल्ला स्थित कार्यालयको प्रमुख	सदस्य
जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू	सदस्य
जिल्लास्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धीत कार्यालयका प्रमुखहरू	सदस्य
राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्ला स्थित प्रमुख वा प्रतिनिधिहरू	सदस्य
नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्लास्थित प्रमुख	सदस्य
गैरसरकारी संस्था महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख	सदस्य
नेपाल पत्रकार महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख	सदस्य
उद्योग बाणिज्य महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत	सदस्य सचिव

मन्तव्य

आदरणीय दाङवासी दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरू, एवं विपद् व्यवस्थापनका सहयात्री महानुभावहरू, भौगोलिक विविधता र जलवायु परिवर्तनको तीव्र चपेटाका कारण नेपाल विश्वकै बढी विपद् जोखिमयुक्त मुलुकहरूको सूचीमा अग्रपंक्तिमा पर्दछ। विश्वव्यापी तथ्याङ्कलाई नियाल्दा नेपाल भूकम्पीय जोखिमका हिसाबले ११ औं, बाढीको दृष्टिकोणले ३० औं र जलवायु परिवर्तनको संवेदनशीलताका आधारमा विश्वमा चौथो तथा एसियामा छैटौं जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ। हरेक वर्ष बाढी, पहिरो, हावाहुरी, महामारी, शीतलहर, खडेरी र चट्याङ जस्ता प्राकृतिक एवं मानवसिर्जित विपद्हरूले हाम्रो देशमा अपूरणीय जनधनको क्षति पुऱ्याउँदै आएका छन्। अझ विडम्बनाको कुरा त के छ भने, यस्ता विपद्हरूको सबैभन्दा गहिरो र निर्मम प्रहार समाजका सिमान्तकृत, विपन्न तथा संकटासन्न अवस्थामा रहेका महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरूमाथि हुने गरेको छ।

यदि हामीले समयमै पर्यावरणमैत्री विकास, मानवसिर्जित गल्तीहरूको न्यूनीकरण र जलवायु अनुकूलनका रणनीतिहरू अवलम्बन गर्न सकेनौं भने भविष्यमा योभन्दा अझ भयावह र विनाशकारी विपद्हरूको सामना गर्नुपर्ने निश्चित छ।

हाम्रो दाङ जिल्ला राष्ट्रकै ठुलो उपत्यका र उर्वर भूभाग भए तापनि भौगोलिक र पर्यावरणीय दृष्टिले विपद्को उच्च जोखिममा छ। वर्षायाम सुरु हुनासाथ बबई र राप्ती नदीमा आउने बाढी, तथा चुरे र महाभारत शृङ्खलाबाट बग्ने खहरे खोलाहरू (जस्तै पत्रे, गुर्जे, कटुवा खोला आदि) को तीव्र कटान र डुवानले बर्सेनि दाङका हजारौं विघा उर्वर भूमि मरुभूमीकरण हुनुका साथै बस्तीहरू विस्थापित हुने गरेका छन्। विगतमा देउखुरी उपत्यका र पश्चिम दाङका विभिन्न क्षेत्रहरूमा बाढीले निम्त्याएको जनधनको क्षति हाम्रा सामु अझै ताजा छ।

यति मात्र होइन, दाङले हिउँदमा चिसो लहर (शीतलहर), गर्मीमा अत्यधिक खडेरी र डढेलो, तथा वर्षाको सुरुआतमा चट्याङ र हावाहुरी जस्ता बहु-विपद्को सामना निरन्तर गरिरहनुपरेको छ। चुरे क्षेत्रको तीव्र दोहन र अनियन्त्रित मानवीय क्रियाकलापले गर्दा दाङमा भूमिगत जलस्रोत सुक्दै जाने र विपद्को दर झन् बढ्दै जाने खतरा पैदा भएको छ। यस परिप्रेक्ष्यमा, सम्भावित जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न "पूर्वसूचना, पूर्वतयारी र द्रुत प्रतिकार्य" नै हाम्रो एक मात्र अचुक हतियार हो।

नेपालको संविधानको धारा ३० को उपधारा ३ ले "राष्ट्रको विकाससम्बन्धी कार्यमा वातावरण र विकासबीच समुचित सन्तुलनका लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्था गर्न यस धाराले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन" भनी उल्लेख गर्दै सुरक्षित वातावरणको हक सुनिश्चित गरेको छ। त्यसैगरी राज्यका नीति अन्तर्गत धारा ५१ को उपधारा (छ) को (४) मा "जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण र नदीको व्यवस्थापन गर्दै दिगो र भरपर्दो सिँचाइको विकास गर्ने" तथा (९) मा "प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना, तैयारी, उद्धार, राहत एवं पुनर्स्थापना गर्ने" स्पष्ट व्यवस्था गरिएको छ।

यसै संवैधानिक भावनालाई मूर्त रूप दिन नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (संशोधन २०७५) को दफा ७ को उपदफा (१६) अनुसार प्रत्येक जिल्लामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरी स्थानीय तहसम्म विपद् पूर्वतयारी योजना निर्माण तथा अध्यावधिक गर्ने

कार्यलाई अनिवार्य बनाएको छ। गृह मन्त्रालयद्वारा जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०६९, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३० को मार्गचित्रभित्र रही हामीले दाङ जिल्लाको आफ्नै विशिष्ट योजना तय गरेका छौं।

उल्लेखित संवैधानिक, कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरूको जगमा उभिएर दाङ जिल्लाको भौगोलिक र मौसमी विशिष्टतालाई सम्बोधन गर्ने गरी "जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८३/०८४" (जसको जग २०६८ को मूल योजना हो) को नवौं अद्यावधिक संस्करण (२०८१) प्रकाशनमा ल्याइएको छ।

यो महत्त्वपूर्ण दस्तावेजलाई समयसापेक्ष, तथ्यपरक र व्यावहारिक बनाउन जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, दाङको नेतृत्वमा, जिल्ला अगुवा विपद्को क्षेत्रमा क्रियाशील सहयोगी संस्था एवं जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC), दाङ को उदाहरणीय समन्वयकारी भूमिका रहेको छ। म यस पुनित कार्यमा अहोरात्र खटिने सम्पूर्ण विषयगत कार्यालयहरू, जिल्ला समन्वय समिति, राजनीतिक दलका नेतृत्व वर्ग, स्थानीय तहका प्रमुख एवं उपप्रमुखज्यूहरू, जिल्ला सुरक्षा समितिका सहकर्मीहरू, पत्रकार महासंघ, दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ, नागरिक समाज, रेडक्रस र विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

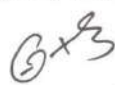
यसैबीच, म दाङ जिल्लाका सबै १० वटै स्थानीय तहहरू (उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकाहरू) तथा मातहतका आयोजना कार्यालयहरूलाई आ-आफ्नो क्षेत्रमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि विपद् संवेदनशील विकास (Disaster-Resilient Development) को अवधारणा आत्मसात् गर्न, नीति र बजेट विनियोजनमा विपद् व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिन, र यस योजनामा तोकिएका मनसुन पूर्वतयारी, वन डढेलो नियन्त्रण एवं शीतलहर प्रतिकार्य योजनाहरूलाई अक्षरसः कार्यान्वयन गर्न निर्देशन एवं अनुरोध गर्दछु।

अन्त्यमा,

विपद् पूर्वघोषित रूपमा आउँदैन, तर हाम्रो बलियो पूर्वतयारीले यसको क्षतिलाई न्यूनतम बिन्दुमा झार्न र अमूल्य मानवीय जीवन जोगाउन अवश्य सकिन्छ। प्रस्तुत कार्ययोजनामा तोकिएका 'क्लस्टर' (विषयगत क्षेत्र) अनुसारका जिम्मेवारीहरूलाई सम्बन्धित सबै निकाय र पदाधिकारीहरूले उच्च व्यावसायिकता, सेवाभाव र जिम्मेवारीबोधका साथ पालना गर्नुहुनेछ भन्ने पूर्ण विश्वास व्यक्त गर्दछु।

हामी सबैको एकीकृत प्रयास, पूर्वसूचना प्रणालीको प्रभावकारिता र द्रुत उद्धार संयन्त्रले नै दाङ जिल्लालाई विपद्-उत्थानशील (Disaster-Resilient) जिल्ला बनाउन सकिनेछ।

धन्यवाद।

(निश्चल राज पाण्डे)
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
एवं

अध्यक्ष, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ।

कार्यलाई अनिवार्य बनाएको छ। गृह मन्त्रालयद्वारा जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०६९, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३० को मार्गचित्रभित्र रही हामीले दाङ जिल्लाको आफ्नै विशिष्ट योजना तय गरेका छौं।

उल्लेखित संवैधानिक, कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरूको जगमा उभिएर दाङ जिल्लाको भौगोलिक र मौसमी विशिष्टतालाई सम्बोधन गर्ने गरी "जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८३/०८४" (जसको जग २०६८ को मूल योजना हो) को नवौं अद्यावधिक संस्करण (२०८१) प्रकाशनमा ल्याइएको छ।

यो महत्त्वपूर्ण दस्तावेजलाई समयसापेक्ष, तथ्यपरक र व्यावहारिक बनाउन जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, दाङको नेतृत्वमा, जिल्ला अगुवा विपद्को क्षेत्रमा क्रियाशील सहयोगी संस्था एवं जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC), दाङ को उदाहरणीय समन्वयकारी भूमिका रहेको छ। म यस पुनित कार्यमा अहोरात्र खटिने सम्पूर्ण विषयगत कार्यालयहरू, जिल्ला समन्वय समिति, राजनीतिक दलका नेतृत्व वर्ग, स्थानीय तहका प्रमुख एवं उपप्रमुखज्यूहरू, जिल्ला सुरक्षा समितिका सहकर्मीहरू, पत्रकार महासंघ, दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ, नागरिक समाज, रेडक्रस र विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

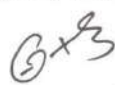
यसैबीच, म दाङ जिल्लाका सबै १० वटै स्थानीय तहहरू (उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकाहरू) तथा मातहतका आयोजना कार्यालयहरूलाई आ-आफ्नो क्षेत्रमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि विपद् संवेदनशील विकास (Disaster-Resilient Development) को अवधारणा आत्मसात् गर्न, नीति र बजेट विनियोजनमा विपद् व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिन, र यस योजनामा तोकिएका मनसुन पूर्वतयारी, वन डढेलो नियन्त्रण एवं शीतलहर प्रतिकार्य योजनाहरूलाई अक्षरसः कार्यान्वयन गर्न निर्देशन एवं अनुरोध गर्दछु।

अन्त्यमा,

विपद् पूर्वघोषित रूपमा आउँदैन, तर हाम्रो बलियो पूर्वतयारीले यसको क्षतिलाई न्यूनतम बिन्दुमा झार्न र अमूल्य मानवीय जीवन जोगाउन अवश्य सकिन्छ। प्रस्तुत कार्ययोजनामा तोकिएका 'क्लस्टर' (विषयगत क्षेत्र) अनुसारका जिम्मेवारीहरूलाई सम्बन्धित सबै निकाय र पदाधिकारीहरूले उच्च व्यावसायिकता, सेवाभाव र जिम्मेवारीबोधका साथ पालना गर्नुहुनेछ भन्ने पूर्ण विश्वास व्यक्त गर्दछु।

हामी सबैको एकीकृत प्रयास, पूर्वसूचना प्रणालीको प्रभावकारिता र द्रुत उद्धार संयन्त्रले नै दाङ जिल्लालाई विपद्-उत्थानशील (Disaster-Resilient) जिल्ला बनाउन सकिनेछ।

धन्यवाद।

(निश्चल राज पाण्डे)
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
एवं

अध्यक्ष, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ।

शब्द संक्षेप :-

जि.वि.जो.न्यू.व्य.स.	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति
DDRRMC	District Disaster Risk Reduction and Management Committee
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
उमनपा	उपमहानगरपालिका
नपा	नगरपालिका
जिसअ	जिल्ला समन्वय अधिकारी
उमनपा/नपा/गापा	उपमहानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिका
साविक गाविस	साविक गाउँ विकास समिति
जिकृविका	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय
जि.पू.का.	जिल्ला पूर्वाधार विकास कार्यालय
जि.शि.का.	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
जि.स्वा.का.	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
जिपसेका	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
ने. से.	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्रउ	प्रहरी उपरीक्षक
सप्रउ	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक
सप्रनाउ	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनाउ	प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनि	प्रहरी निरीक्षक
मवासाअ	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास अधिकृत
मवासशा	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा
सप्रवलनेपाल	सशस्त्र प्रहरी बलनेपाल
स्थासअ	स्थानीय समन्वय अधिकारी
डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
जि.भू.सं.का.	जिल्लाभूसंरक्षण कार्यालय
ज.उ.प्र.नि.वि.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण विभाग
रा/अगैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
DLSA	District Lead Support Agency
DEOC	District Emergency Operation Center
NEOC	National Emergency Operation Center
PEOC	Provincial Emergency Operational Center
UNFPA	United Nation Population Fund (United Nations Fund for Population Activities)
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
SCI	Save the Children International
DDRC	District Disaster Relief Committee
FNJDang	Federation of National Journalist Dang Branch

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

D-WASH CC	District Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
L-WASH CC	Local level Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
DHO	District Health Office
NRCS	Nepal Red Cross Society
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi Initial Rapid Assessment
CSDA	Cluster Specific Details Assessment
PDNA	Post Disaster Need Assessment

विषयसूची

१.१ पृष्ठभूमि (Background).

१.१ नेपालमा विपद् जोखिम.

१.२ दाङ जिल्लाको सामान्य जानकारी (Brief Introduction of Dang District)

१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्नुको उद्देश्य.

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता.

१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिकको क्षेत्र र सीमा, योजनाको पृष्ठभूमि, विपद्को स्थिती, योजनाको आवश्यकता औचित्य

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य.

३. विपद् पूर्वतयारी योजना र विपद् समन्वय कार्य गर्ने निकायहरू

३.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सम्पर्क सूची

३.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

३.३ जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको विभिन्न बैठकका निर्णयहरू

३.४ विपद् जोखिम विश्लेषण

३.५ जिल्लाको निकायगत श्रोत साधनको आंकलन (Stakeholders stocks Mapping).

३.६ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान

४. विपद्को प्रकृतिमा आधारित विषयगत प्रतिकार्य योजना

४.१ क्षेत्र (Cluster): खोज तथा उद्धार, समन्वय

४.२ क्षेत्र (Cluster): खाद्य तथा कृषि

४.३ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा गैरखाद्य

४.४ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन संरक्षण

४.५ क्षेत्र: आपत्कालीन शिक्षा

४.६ क्षेत्र (Cluster): खानेपानी, तथा सरसफाई

४.७ क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

४.८ विषयगत क्षेत्र : राहत तथा पुन निर्माण

४.९ आपत्कालीन सञ्चार

५. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति कार्यान्वयन समय तालिका

६. प्रतिवेदन तथा अभिलेख

अनुसूचीहरू :

अनुसूची १ : स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हरूको सम्पर्क सूची

अनुसूची २ : स्थानीय तहहरूमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति तथा वडा अध्यक्षहरूको सम्पर्क सूची

अनुसूची ३ : स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सम्पर्क सूची

अनुसूची ४ : निजी अस्पतालहरूको सम्पर्क सूची

जिल्लामा रहेको स्वास्थ्य चौकी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको विवरण

अनुसूची ५ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका जिल्ला शाखा कार्यसमितिहरूको सम्पर्क सूची

अनुसूची ६ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका इकाईहरूको सम्पर्क सूची

अनुसूची ७ : सशस्त्र प्रहरीबल दाङ अन्तर्गतका इकाईहरूको सम्पर्क सूची

अनुसूची ८ : जिल्लामा रहेको दमकल सेवाहरूको सम्पर्क सूची

अनुसूची ९ : जिल्लामा सञ्चालित एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्क सूची.

अनुसूची १० : स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीको सम्पर्क सूची

अनुसूची ११ : स्थानीय तहका कृषि विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सम्पर्क सूची.

अनुसूची १२ : स्थानीय तहका शिक्षा अन्तर्गत श्रोत केन्द्रका स्रोत व्यक्तिहरूको सम्पर्क सूची.

अनुसूची १३ : जलतथा वर्षा मापन केन्द्रको सम्पर्क सूची

अनुसूची १४ : मौसमी पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वचेतावनी सूचक

अनुसूची १५ : जिल्लामा सञ्चालित यातायात समितिहरू

अनुसूची १६ : बबई र राप्ती नदीको पूर्वानुमानको आधारमा बाढी पूर्व गरिने पूर्वकार्यहरूको योजना २०८२/०८३

अनुसूची १७ : बाढी विपद् प्रतिकार्य तालिका

अनुसूची १८ : भूकम्पिय विपद् प्रतिकार्य तालिका

अनुसूची १९ : सम्भावित विपद् व्यवस्थापनमा अपनाउनु पर्ने सावधानीबारे जानकारी पात्रो.

दाङ जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

(District Disaster preparedness and Response Plan, 2026/2027)

१. परिचय (Introduction)

१.१ पृष्ठभूमि (Background)

नेपाल विश्वको सात वटा महादेश मध्ये एसिया महादेशमा अवस्थित दक्षिण एसियाको भूपरिवेष्टित मुलुकको रूपमा परिचित बहुप्रकोपको दृष्टिले अति जोखिम देशहरू मध्य एक हो । विश्व भरिका सबै मुलुकहरू मध्ये विभिन्न विपद्जन्य घटनाहरूबाट नेपाल भूकम्पका हिसाबले १.१ औं, बाढीको हिसाबले ३० औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसाबमा विश्वमा चौथो तथा एशियामा छैटौं जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ । प्राकृतिक विपद्को हिसाबले विश्वको उच्च जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ । नेपालमा विशेषगरी नियमित रूपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरीबतास, आगलागी, चट्याङ, सडक दुर्घटना, असिना, हिमपहिरो, महामारीजस्ता मौसमी विपद्बाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजारभन्दा बढी परिवारहरू प्रभावित हुने गरेका छन् । नेपालमा प्रतिवर्ष विभिन्न विपद्हरूबाट सरदर औसतमा एक हजारको हाराहारीमा मानिसहरूको मृत्यु हुने गर्दछ, जसमध्ये वार्षिक ३ सय जनाको मृत्यु बाढी तथा पहिरोका कारणले मात्रै हुने गर्दछ । यसैगरी सबैभन्दा बढी आगलागीका कारण पशु चौपाया, पक्षी, जग्गाजमिन, वन क्षेत्र र वालीनाली, धनसम्पत्तिको नोक्सानी हुने गरेको छ । विपद्को कारण नेपालले हरेक वर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ । त्यसै गरेर नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशतले रहेको छ भने विपदले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशतसम्म हुने गरेको देखिएको छ । कमजोर भू-बनोट, जटिल भूगर्भीय संरचनाका कारण नेपाल विपद्को उच्च संकटासन्नताको अवस्थामा रहेको छ । विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय धेरै ठूलो भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिस मर्ने, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ । २०७२ वैशाख १२ र २९ गते आएका भूकम्प यसैका उदाहरण हुन् । अझैपनि यस्तै प्रकृतिका भूकम्पहरू आउने अनुमान गरिदै छ । यस्तै हरेक वर्ष जस्तो कोशी, कर्णाली र महाकाली लगायतका नदीहरूमा आउने बाढीहरू पनि विपद्का उदाहरणहरू हुन् ।

विपद्व्यवस्थापन र उद्धार कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा मानव अधिकारका रूपमा अधि बढाउन १८ देखि २२ जनवरी २००५ मा जापानको ह्योगो शहरमा प्राकृतिक विपद् न्यूनीकरण सम्बन्धी दोस्रो विश्व सम्मेलन भएको थियो । यस विश्व सम्मेलनलाई ह्योगो सम्मेलन र सो सम्मेलनद्वारा जारी गरिएको घोषणापत्र लाई ह्योगो घोषणापत्र (Hyogo Declaration) तथा कार्य योजनालाई ह्योगो कार्य योजना (Hyogo Framework Plan of Action) को नामले चिनिन्छ । त्यस अवसरमा नेपालले विपद् न्यूनीकरण एवं समन्वय परिपदको गठन, विपद् सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तयार गरी त्यसको अद्यावधिक गर्ने, विकसित मुलुकका उच्च प्रविधि र अनुभवहरूलाई अनुसरण गर्ने, दिगो विकास र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई साकार पार्न शैक्षिक पाठ्यक्रममा सुधार गर्ने र विपद् न्यूनीकरणका लागि विश्वकोपको स्थापना गर्ने जस्तो कुराहरूमा आफ्नो प्रतिवद्धता जहेर गरेको छ । साथै २५ असोज २०६६ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको रणनीतिमा पनि विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अवधारणाहरूलाई आपत्कालीन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response) तथा पुनर्लाभ (Recovery) सम्बन्धी कार्यक्रममा व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्ने समेत उल्लेख गरिएको छ साथै

नेपालले तय गरेका अवधारणाहरू सन् २००५ मा १६८ राष्ट्रहरूले तयार गरेको Hyogo Framework तथा सन् २०१५ मार्च १८ मा जापानको सेन्डाईमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघीय विश्व सम्मेलनले तय गरेका The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 बाट निर्दिष्ट छन् ।

विपद्को सवाल भनेको राहत र उद्धारसँग मात्र सीमित छैन। आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गास, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा एवं सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक लगायतका हरेक विषयहरूसँग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ । यस्तै संवेदनशील सवालहरूलाई हृदयगडम गरी विपद्व्यवस्थापनका गतिविधिहरूलाई विकासका हरेक पक्षसँग समाहित गर्दै दिगो विकासको अवधारणा भित्र एकीकृत गरिनुपर्ने आजको आवश्यकता रहेको छ । यसका लागि आवश्यक पर्ने अल्पकालीन एवं दीर्घकालीन योजनाका साथ विपद् व्यवस्थापनका गतिविधिहरूलाई विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरू र सरोकारवाला निकायहरू बीचको साझेदारी, समन्वय र सहकार्यमा प्रतिवद्धता र ऐक्यवद्धताका साथ योजना तर्जुमादेखि कार्यान्वयनसम्म कार्य गर्नुपर्ने आजको सान्दर्भिकता हो ।

यिनै कुराहरूलाई मनन गरी खतरा तथा संझटासन्नता, विपद् प्रभावित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरू, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको क्षमता र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै जिल्लास्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको कार्यलाई बलियो बनाउने र विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहसम्म प्रभावकारी बनाउनका लागि जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४ तयार गरिएको हो ।

१.२. नेपालमा विपद् जोखिम

विपद् भू-बनावट, कमजोर भौगर्भिक अवस्था, मौसमी विपद् तथा जलवायु परिवर्तनका साथै जनसंख्या वृद्धि, गरिबी, अव्यवस्थित शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिएर गरिने विकास निर्माण कार्यहरूले गर्दा नेपाल विभिन्न प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूबाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण मौसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति मात्रा र प्रवृत्ति फरक हुँदै गएको छ, जसका कारण विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतिहरू थपिँदै गएको छ ।

नेपालमा हरेक वर्ष ५०० भन्दा बढी विभिन्न प्रकोपका घटनाहरू हुने गर्दछन् । जसमध्ये बाढी, पहिरो, डुबान, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी, हावाहुरी, हिमताल विस्फोट, सडक दुर्घटना लगायतका प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपद्का घटनाहरू नियमित रूपमा घट्ने गरेका छन् । यसको परिणामस्वरूप ठूलो मात्रामा जनधनको क्षति हुने र जीविकोपार्जनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरेको छ । पछिल्लो ४५ वर्ष (वि.स.२०२८ देखि २०७२) को अवधिमा नेपालमा ४०,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरूले विपद्का कारण आफ्नो ज्यान गुमाएका छन् । उच्च मृत्युदरको अतिरिक्त, उक्त अवधिमा ७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरू घाइते भएका छन् भने करिब तीस लाख मानिसहरू प्रभावित भएका छन् । यसैगरी, वर्षेनी रूपमा सडक दुर्घटनाबाट धेरै मानिसहरूले ज्यान गुमाइरहेका छन् भने हजारौं व्यक्तिहरू घाइते हुने गरेका छन् ।

विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभूत पूर्वाधारहरूमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । तसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ । प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई बृद्धि गर्छ र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पुर्याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारी स्पष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।

१.३. दाङ जिल्लाको सामान्य जानकारी(Brief Introduction of Dang District)

१.२.१ भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना तथा राजनीतिक र प्रशासनिक विभाजन

दाङ जिल्ला नेपाल राज्यको लुम्बिनी प्रदेशमा अवस्थित छ । यस जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम घोराही हो । नेपाल सरकारको स्थानीय पुनर्संरचना नीति अनुरूप यस जिल्लामा हाल १० वटा स्थानीय तह रहेका छन्, जसमा २ वटा उपमहानगरपालिका, १ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिकारहेका छन् । यस जिल्लाका पहाडी भूभाग अन्तर्गत चुरे पर्वतीय क्षेत्रमा केही स्थानीय तहका वडाहरू रहेका छन् भने अधिकांश क्षेत्र समथर भूभागमा अवस्थित रहेकोछ । विश्व मानचित्रमा २७°३६' देखि २८°२९' अक्षांश र ८२°२' देखि ८२°५' देशान्तरको बीचमा रहेको छ ।

यस जिल्लाको सरदर लम्बाई पूर्व पश्चिम ९० कि.मी. र उत्तर-दक्षिणको चौडाई करिब ७२ कि.मी. रहेको छ ।

यस जिल्लाको उत्तरमा सल्यान, रोल्पा र प्युठान जिल्ला, दक्षिणमा भारत, पूर्वमा कपिलवस्तु र अर्घाखाँची जिल्ला साथै पश्चिममा सुर्खेत र बाँके जिल्ला पर्दछन् । यस जिल्लालाई राजनीतिक, प्रशासनिक तथा विकासको दृष्टिकोणबाट १० वटा स्थानीय तहमा विभाजन गरिएको छ ।

१.२.२. भू-क्षेत्र र जमिनको वर्गीकरण

यो जिल्ला समुद्री सतहबाट २१३ मिटरदेखि २०५८ मिटर उचाइसम्मको भू-भागमा रहेको छ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,९५,५०० हेक्टर अर्थात् २,९५५ वर्ग किलोमिटर छ । कूल भू-क्षेत्रमध्ये चरिचरन १२,९५० हेक्टर, अनुत्पादित २०,४४५ हेक्टर, कृषि ६९९५० हेक्टर र वन १,९२,९५५ हेक्टर रहेको छ । समुद्री सतहबाट २१३ मिटर देखि २०५८ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको छ ।

१.२.३. दाङ जिल्लाका प्रमुख नदी प्रणाली तथा सहायक नदीनालाहरू

क्र.स.	नदी/ खोला	उद्गम स्थल	सहायक खोलाहरू
१	राप्ती नदी	ऐरावती	रनसिंह, वनघुस्त्री, बौरा, पत्रिङ्गा, महदेवा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदोब्रे, मानपुर, गुरुङ, माररी, रसरी, कालिपुरुवा, मंग्रेठा, महतनी, कक्रहवा, करडा, गंगदी, वनकट्टी, भित्री सिकटा, सुनपथ्री/गोठुवा, गनाहा, बगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलै, सिङ्गै, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उचानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिवखोला
२	बबई नदी	रामपुर	बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे, सक्राम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्याँन्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाड, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, (शिर र पधेरा), मलै
३	भारततर्फ बग्ने खोला	कोइलाबास, बेला, राजपुर	कोइलाबास, गुरुङ, पटौली, खंग्रा, डगमारा, सुनपथ्री, भैसाही र भौवा

दाङ जिल्ला भएर बग्ने राप्ती नदीमा आउने बाढीका कारण हरेक वर्ष देउखुरी क्षेत्रका राजपुर, गढवार राप्ती गाउँपालिका (लालमटिया, सिसहनियाँ, सतबरिया, गोबरडिहा, गंगापरस्पुर, गढवा, बेला र राजपुर) तथा हालको लमही न.पा.का धेरै स्थानमा नदीकटान तथा मानवीय क्षतिसमेत हुँदै आएको छ भने २०७१ र २०७४ सालको बाढीको आकडाँलाई हेर्दा अहिलेको समयमा राप्ती नदीको बगासोतीमा रहेको जलसतह मापन केन्द्र लाई टेलिमेट्रि सिस्टममा स्तरोन्नती गरे पश्चात साथै पाखापानी, गढवामा रहेको वर्षामापन केन्द्रलाई पनि स्तरोन्नती गरे पश्चात मनसुन सुरु भए लगत्तै समुदायस्तरमा जलसतह मापनकेन्द्रबाट पुग्ने सूचनाका आधारमा समुदायका व्यक्तिहरूले समयमै आफ्ना अत्यावश्यक सामग्रीका साथै समुदायका सबै व्यक्तिहरूलाई सूचना सम्प्रेषण गरी मानवीय क्षति र भौतिक क्षतिलाई कम गर्न सफल भएका छन् ।

२.४. माटोको बनावट र उर्वराशक्ति र सम्भावित भू-क्षयको क्षेत्र

दाङ जिल्लाको कूल क्षेत्रफल मध्ये ६९ हजार ९ सय ५० हेक्टर अर्थात् २३.७ प्रतिशत जमिन खेतियोग्य रहेको छ । जसमध्ये हाल ५७,८२७ हेक्टर भूमिमा मात्र सिँचाई सुविधा पुगेको र बाँकी कृषिभूमिले आकासे वर्षामा नै निर्भर रहनुपर्ने अवस्था छ । राप्ती नदीहरूका साथै चुरे पहाडबाट उत्तर र दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरूले वर्षेनी यस जिल्लाको धेरै उब्जाउ भूमि कटान गरिरहेका छन् । साथै केही स्थानहरूमा बालुवा थुप्रिदै मरुभूमिकरण हुने र भू-स्खलन हुने कारणले पनि यस जिल्लाको माटोको बनावटमा दिन प्रतिदिन परिवर्तन आइ उर्वर भूमि घट्दै गएको छ । यस जिल्लाको उत्तरतर्फको भू-भाग भावर र चुरे पर्वत श्रृङ्खलामा पर्ने भएको कारणले भिरालो किसिमको छ । भिरालो भएको कारणले वर्षातमा खहरे खोलाले एकतिर यस क्षेत्रको माटोलाई बगाएर लैजान्छन् भने अर्कोतिर चुरे पहाडबाट बगाई ल्याएको बालुवा, गेग्यानहरू समथर क्षेत्रको भूमिमा ल्याई थुपारी दिनाले उब्जाउ भूमि दिन प्रतिदिन मरुभूमिमा परिणत हुँदै गएको छ ।

राप्ती नदी तथा चुरे पहाडबाट उत्तर दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरूबाट बाढीको प्रकोप पर्ने गरेको छ । बाढीको मारमा देउखुरी क्षेत्रका लमही नगरपालिका, राजपुर, गढवा र राप्ती गाउँपालिकार दाङको तुलसीपुर उपमहानगरपालिका, दंगीशरण र बबई गाउँपालिकाको बबई नदीको तटिय क्षेत्रमा रहेका वडाका समुदायहरू हरेक वर्ष भू-क्षय, कटान तथा बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् । २०७१ साउनको अन्तिम साता बबई नदी र यस प्रणाली अन्तर्गतका नदीहरूमा आएको बाढीले बबई तटीय क्षेत्रका समुदायमा भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति तथा २०७३ श्रावण १० र ११ गते आएको राप्ती नदीको बाढीले देउखुरी क्षेत्रमा अवस्थित साविकका गाविसहरू डुबानमा पारेको र १ जनाको मृत्यु भएको थियो । २०७४ श्रावण २८, २९ र ३० गते आएको बाढीले बबई तटीय क्षेत्र र यस अन्तर्गतका सहायक नदीको तटीय क्षेत्रमा रहेका समुदाय नराम्ररी प्रभावित भएका थिए भने ३५९ घर पूर्ण क्षति, २८२ घर आंशिक क्षति ७ जनाको मृत्यु, २ जना घाइते र १ जना बेपत्ता रहेको थियो । त्यसै गरी गत वर्ष २०८० सालमा आएको बाढीबाट बबई र राप्ती नदीको तटीय क्षेत्रमा रहेका ७५४ घर क्षति, १४ जना मानवीय क्षति भएको छ । प्रत्येक वर्ष देउखुरी क्षेत्रका बस्तीहरू बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने साविक धर्ना, त्रिपुर, घोराही न.पा.को बबई क्षेत्र, डुरुवा, फुलबारी, गोल्टाकुरी, तुलसीपुर उमनपाको बबई तटीय क्षेत्र श्रीगाउँ, धनौरी, पञ्चकुले र पुरन्धारा लगायतका समुदायहरू बबई नदी र सोसँग मिसिन आउने सहायक खोलाहरूका कारण बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् ।

२.५. हावापानी, जलवायु बनस्पती तथा बन्यजन्तु

दाङ जिल्लाको जलवायु समशीतोष्ण मनसुनी किसिमको भएकोले गर्मीयाममा दिउँसो मरुभूमिबाट बहने लू (राँके) चलेर यहाँको अधिकांश क्षेत्रको जनजीवनलाई निकै असहज तुल्याउँछ भने जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रको चुरे पहाडको केही भागमा मात्र गर्मी कम हुन्छ । हिउँदमा पनि यस जिल्लामा राम्रोसँग घाम नलाग्ने र शीतलहर चल्ने कारण अति जाडो हुने भएकोले यहाँको बसोबास प्रायः वर्षेभरि कष्टदायक हुन्छ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ४०.० डिग्री सेल्सियससम्म पुग्ने गर्दछ भने जाडो याममा न्यूनतम ० डिग्री सेल्सियससम्म झर्ने गरेको पाइन्छ । सापेक्षिक आद्रता २७ प्रतिशत देखि ९४ प्रतिशतसम्म र औसत वर्षा वार्षिक १७ मिलिमिटर सम्म हुने गरेको छ । यस जिल्लामा पाइने बनस्पतिमा साल, साज, बाँझ, सिसौ, खयर, घनेरो, सिमल र सल्लो तथा बन्यजन्तुमा चितुवा, स्याल, हरिण, ब्वाँसो, खरायो चराहरू, मयूर, कालीज, लुईचे आदि रहेका छन् ।

स्रोत: जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

१.२.६. जनसंख्याको आकार, वृद्धिदर, घनत्व तथा देश बाहिर रहेको जनसंख्या

२०६८ सालको जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ५ लाख ५२ हजार ५ सय ८३ जना रहेको थियो भने २०७८ सालमा यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ६ लाख ७० हजार ३ सय ५२ पुगेको छ । यस जिल्लाको जनघनत्व (२०७८ सालको जनसंख्याको आधारमा) प्रतिवर्ग किमी २ सय २८ जना रहेको छ भने यस जिल्लाका ५३ हजार ३ सय ९४ जना युवा जनसंख्या जनगणनाको अवधिमा देशबाहिर रहेको अवस्था छ । दाङ जिल्लाको सहरी जनसंख्या ३४ प्रतिशतको हाराहारीमा पुगेको छ ।

उल्लेखित विषयवस्तुहरूबाट जनसंख्या सम्बन्धी केही अवस्थाको आँकलन भएपनि विपद्को अवस्था थाहा पाउनका लागि तपसिलको तथ्याङ्कले यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याउने अपेक्षा राखिएको छ ।

१.२.६.१ स्थानीय तहगत रूपमा जिल्लाको भौगोलिक र जनसांख्यिक अवस्था:

क्र.स.	विवरण	जनसंख्या				क्षेत्रफल (वर्ग किमी)	कैफियत
		घरघुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा		
१	तुलसीपुर उ.म.न.पा.	४६०१८	८४७६४	९४९९१	१७९७५५	३७१.९	
२	घोराही उ.म.न.पा.	४९७६१	९३८०६	१०६७२४	२००५३०	५०४.७	
३	लमही नगरपालिका	१३४५८	२८५०१	३०५४९	५९०५०	३१५.४	
४	राजपुर गाउँपालिका	५८२९	१४०५८	१४२८८	२८३४६	५५६.८	
५	गढवा गाउँपालिका	९९६४	२२३०८	२३५९०	४५८९८	३४५.६	
६	राप्ती गाउँपालिका	११८२६	२४८१७	२७३०६	५२१२३	१५५.४२	
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	५१३९	९८३२	१२५४१	२२३७३	२३६.७८	
८	बवई गाउँपालिका	७५२७	१४४४६	१६५२२	३०९६८	२४९.१	
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	६९१९	१२०१	१४८४०	२७६४१	११२.३	
१०	दंगीशरण गाउँपालिका	५८२५	१११९७	१२४७१	२३६६८	१०७	

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

क्र.स.	विवरण	जनसंख्या				क्षेत्रफल (वर्ग किमि)	कैफियत
		घस्थुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा		
	जम्मा	१६२२६६	३१६५३०	३५३८२२	६७०३५२	२९.५५	

स्रोत : दाङ जिल्लाको जनसंख्या, जनगणना २०७८

१.२.६.२. वित्तगका २ जनगणनालाई आधारमानी तयार गरिएका केही आँकडाहरु :

सि.नं.	विवरण	वि.स.२०६८ को अवस्था	वि.स.२०७८ को अवस्था
१	महिलाको जनसंख्या	२९१५२४	३५३८२२
२	पुरुषको जनसंख्या	२६१०५९	३१६५३०
३	जम्मा जनसंख्या	५५२५८३	६७०३५२
४	लैंगिक अनुपात	८९.५४	९०.४५
५	परिवार संख्या	११६४१५	१६२३१६
६	औसत परिवार संख्या	४.७५	४.१६
७	वार्षिक जनसंख्या वृद्धि	१.७८ प्रतिशत	१.९२ प्रतिशत
८	जनसंख्या दोब्बर हुन लाग्ने अवधि	३९ वर्ष	३६ वर्ष
९	जनघनत्व	१८७ प्रति वर्ग कि.मी.	२२८.४२
१०	शहरी जनसंख्या	४०.५३ प्रतिशत	३४.४६
११	ग्रामीण जनसंख्या	५९.४७ प्रतिशत	६५.५३
१२	०-४ अर्थात् ५ वर्ष मुनिको जनसंख्या	५३४७४ अर्थात् ९.६८ प्रतिशत	५३३३७ जना
१३	०-१४ (१५ वर्ष मुनिको जनसंख्या)	१९९४१२ अर्थात् ३६.०९ प्रतिशत	१८२९०२ जना
१४	१५-५९ उमेरको जनसंख्या	३१६१७३ अर्थात् ५७.२२ प्रतिशत	४३३६५६ जना
१५	६० वर्ष वा माथिको जनसंख्या	३६९९८ अर्थात् ६.७० प्रतिशत	५८४३५ जना
१६	विदेशी मुलुकमा जाने जनसंख्या	४३९६०	५३३९४ जना
१७	अपाङ्गको जनसंख्या	१२८८१ अर्थात् २.३३ प्रतिशत	१.९ प्रतिशत
१८	साक्षरता दर	-	८१.४ प्रतिशत

स्रोत - राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ तथा २०७८ को नतिजा

१.२.७ जिल्लामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

यस जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको लागि निम्नानुसारका अस्पताल उपचार केन्द्रहरू रहेका छन्:-

- राप्ती प्रादेशिक अस्पताल, तुल्सीपुर १ (१०० शैया) आपत्कालीन समयमा १४३ शैया सम्म व्यवस्थापन गर्न सकिने
- राप्ती स्वास्थ्यविज्ञान प्रतिष्ठान, घोराही १ (३२५ शैया)
- संजिवनी टिचिङ अस्पताल गोरली १ (३०० शैया)

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

• प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	२ (५/५ शैया)
• लमही अस्पताल	१ (१५ शैया)
• निजी अस्पताल	१३ (३६० शैया)
• स्वास्थ्य चौकी	३६
• आँखा अस्पताल	२
• आयुर्वेद चिकित्सालय	३०
• आयुर्वेद औषधालय	२

जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको अवस्था हेर्दा राप्ती स्वास्थ्यविज्ञान प्रतिष्ठानमा ७२, राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुरमा ३५, जिल्ला जनस्वास्थ्य अन्तर्गत ३, प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय अस्पतालमा ६, राप्ती आँखा अस्पतालमा १, परिवार नियोजन संघमा १, गरी ११८ डाक्टर उपलब्ध छन् । दाङ जिल्लाको कुल जनसंख्या ६,७०,३५२ लाई भाग लगाउँदा प्रति चिकित्सिकले ५ हजार ६ सय ८१ जना व्यक्तिलाई सेवा दिनुपर्ने अवस्था छ । यद्यपि यो समानुपातिक छैन बढी शहर केन्द्रित छ । जिल्लाको परिवार नियोजन साधन प्रयोग दर २१.५ प्रतिशत भन्दा माथि रहेको छ । ४५.६ प्रतिशत प्रसूति दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट हुने गरेको छ ।

१.२.८. जिल्लाको सडक सञ्जालको अवस्था :

जिल्लाका २ उ.म.न.पा., १ न.पा. र ७ वटा गाउँपालिकाहरू सडक सञ्जालले छोएका छन् । सडक डिभिजन कार्यालयका अनुसार दाङ जिल्लाको सडक डिभिजन अन्तर्गतको ४ सय २७ किमी मध्ये ३९१ कि.मी. सडक पिच भएको छ । यस्तै ८२ किमी ग्राभेल र ३६ किमी सडक कच्ची रहेको छ । यसबाहेक जिल्ला अन्तर्गतका केही सडक पनि पिच भएका छन् । जिल्ला सडकको क्षेत्र समेतलाई जोड्दा र स्थानीय स्तरका सडकहरू समेत जोड्दा यो क्षेत्रफल धेरै रहेको छ । यस जिल्लामा सडक डिभिजन अन्तर्गत २३ वटा सडक रहेका छन् । जिल्ला प्राविधिक कार्यालयले जिल्लाका ९ वटा सडकलाई राष्ट्रिय तथा फिडर सडक भनी छुट्याएको छ भने जिल्लाका २४ वटा सडकलाई ए, २२ वटा सडकलाई बी र स्थानीय तहका २४ सडक भनी वर्गीकरण गरेको छ ।

यातायात; सदरमुकामदेखि स्थानीयतह सम्मको दूरी

क्र.स.	स्थानीयतहको नाम	जिल्ला सदरमुकामबाट दूरी (कि.मी.)	सार्वजनिक तथा यातायातका साधनहरू
१	तुलसीपुर उपमाहनगरपालिका	२५ कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
२	घोराही उपमाहनगरपालिका	१ कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
३	बबई गाउँपालिका	४६ कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
४	शान्तिनगर गाउँपालिका	३३ कि.मी.	बस, जीप, अटो मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
५	दंगीशरण गाउँपालिका	३७ कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
६	बंगलाचुली गाउँपालिका	२० कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर

क्र.स.	स्थानीयतहको नाम	जिल्ला सदरमुकामबाट दूरी (कि.मी.)	सार्वजनिक तथा यातायातका साधनहरू
७	लमहि नगरपालिका	२५ कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
८	गढवा गाउँपालिका	३० कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
९	राजपुर गाउँपालिका	४८ कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
१०	राप्ती गाउँपालिका	४५ कि.मी.	बस, जीप, अटो, मोटरसाइकल, ट्रक, ट्रयाक्टर

१.२.९. खानेपानी तथा सरसफाइ:

दाङ जिल्लाको कुल जनसंख्याको ८६.८६ प्रतिशतमा खानेपानीको उपलब्धता भएको छ, अर्थात् खानेपानी सुविधा पाएको जनसंख्या ६ लाख ७४ हजार ९ सय ९३ जना रहेका छन् । जसमध्ये ६८.०९ प्रतिशत जनसंख्याले व्यवस्थित र शुद्ध खानेपानीको उपभोग गरिरहेका छन् । सरसफाई सुविधा भने जिल्लाका सबै घरधुरीमा पुगेको छ ।

१.२.१० विद्युतीकरण तथा सञ्चारको अवस्था;

यस जिल्लाको सबै स्थानीय तहमा विद्युतीकरण सेवा पुगेको छ । वि.सं.२०८१ सालभित्रमा सबै क्षेत्रमा विद्युतको पहुँच पुर्याउने लक्ष्यसहित विद्युतीकरणलाई विकासको एक सूचकको रूपमा लिइनुका साथै यसले अन्य सबै क्षेत्रको विकासलाई समेत बढावा दिनमा मद्दत पुर्याउँदछ । दाङ जिल्लाका सबै गा.पा./न.पा.हरूमा टेलिफोन सुविधा पुगेको छ । यस जिल्लामा आ.व.२०८१/८२ सम्ममा नेपाल टेलिकमबाट ल्याण्डलाइन फोन ५ हजार ७ सय २१ वटा, मोबाइल सिम (प्रिपेड र पोस्पेड) ४ लाख ६७ हजार ४ सय ९७ वटा र स्काई/सी.डी.एम.ए ४८ हजार २ सय १ वटा गरी जम्मा ५ लाख २१ हजार ४ सय १९ फोन लाइन वितरण गरिएको छ, जसमा हाल स्काई/सी.डी.एम.ए फोन प्रयोगमा रहेको छैन । एनसेलले वितरण गरेको संख्या जोड्दा यो संख्या अलि धेरै हुन आउँछ । तथापि यी फोन अन्य जिल्लामा पनि उपयोग हुने तथा एकै व्यक्तिले धेरै उपयोग गर्ने गरेको समेत पाइएको छ । दाङ जिल्लाका विभिन्न पालिकाहरूमा रहेका वारुणयन्त्र (दमकल) मा सम्पर्क राख्न १०१ नम्बर डायल गर्दा नजिकैको वारुणयन्त्र (दमकल) मा सम्पर्क हुने व्यवस्था रहेको छ । जिल्लामा ५ राष्ट्रिय दैनिक, ४ वटा साप्ताहिक, स्थानीय टेलिभिजन ४ वटा र १६ वटा एफएम रेडियो सञ्चालनमा छन् भने रेडियो नेपालको प्रादेशिक संरचना पनि स्थापना भएको छ ।

१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुको उद्देश्य

विपद्को समयमा मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन यस योजनालाई अद्यावधिक गर्नुको मूल उद्देश्य हो ।

१) प्रकोपका कुनैपनि घटनाबाट हुनसक्ने विपद् र त्यसबाट श्रृजित मानवीय असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्वयोजनातर्जुमा गर्ने ।

२) विपद्को समयमा र विपद् पश्चात् गर्ने गतिविधिहरूको जिम्मेवारी क्रमबद्ध रूपमा राखी सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने ।

३। विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी, रौ.स.स. तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरूसँग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्नसक्ने क्षमताको पहिचान गर्न ।

४। विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनाबद्ध तरिकाबाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने ।

५। विपद्प्रतिकार्यका लागि प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज तरिकाले प्रतिकार गर्नका लागि नेरेसोले निर्माण गरेको बाढी तथा भूकम्प प्रतिकार्य योजनालाईसमेत यसै योजनामा समाहित गरी आकस्मिक प्रतिकार्य योजनाको रूपमा प्रयोग गर्ने ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता:

विपद्को समयमा गरिने विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न बनेको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समय अनुकूल बनाउन तथा समय अनुसार स्रोत साधनमा हुने फेरबदल अनुसारको प्रतिकार्य योजना बनाउन यस अघि बनेको प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्नुपर्ने हुन्छ ।

➤ प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्दा समयक्रम अनुसार हुने विपद्को पहिचान, त्यसको पूर्व तयारी र त्यसका लागि गर्नुपर्ने योजनाहरू समेत अद्यावधिक हुने हुनाले विपद्को व्यवस्थापनमा निकै सहजता आउँछ ।

➤ विपद्को जोखिम कम गर्न, मिलेर काम गर्न, विपद्मा आउने श्रोतलाई विकेन्द्रित गरी क्षेत्रगत रूपले परिचालन गर्न विपद् प्रतिकार्य योजनाले मद्दत गर्छ ।

➤ यसले प्रभावित समुदायलाई प्रकोपको पूर्व सूचना दिनेदेखि सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत मार्गदर्शन समेत दिन्छ ।

➤ विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण र यसको अद्यावधिक गर्दा यसले उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।

➤ आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।

➤ क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्व भावनाको विकास गराउँछ ।

➤ २०७१ र २०७४ को श्रावण महिनामा दाङ जिल्लामा आएको बाढी र २०७२ को गोरखाको भूकम्पबाट सिकिएका पाठका आधारमा भूकम्प तथा बाढी आकस्मिक प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी पूर्वतयारीका कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।

➤ बाढी तथा भूकम्पीय प्रतिकार्य तालिकाको आधारमा विपद्को समयमा जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरू प्रतिकार्यमा क्रियाशीलतामा बृद्धि भई प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधि सञ्चालनमा मद्दत गर्दछ ।

१.५ विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिकका क्षेत्र र सीमा:

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरिनुका सीमा र यस योजनाका क्षेत्रहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

• जिल्लास्तरीय विपद् पूर्वतयारी योजनालाई वार्षिक रूपमा अद्यावधिक गर्ने गरिएको छ ।

• विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्दा विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि बनेको ऐन २०७४, स्थानीय सरकार सञ्चालनका लागि बनेको ऐन २०७४, विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय निति २०७५, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन पहिलो संसोधन २०६७, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना निर्देशिका २०६९ तथा राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाचा २०७०, विपद् पुनर्बास सञ्चालन कार्यविधि २०७१ को परिधि तथा नेरेसो बाढी तथा भूकम्प आकस्मिक योजना २०७४ लाईसमेत समेटी तयार गरिएको छ ।

- यस योजनाले विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कसरी गर्ने भन्नेविषयलाई मात्र समेटेछ । स्थानीय तहमा समेत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरेमा कार्यान्वयनका लागि सहयोगी भूमिका रहन सक्नेछ ।
- विपद् प्रतिकार्य योजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगत अवधारणा (Cluster Approach) र नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको विपद् व्यवस्थापन ऐन अनुसार स्थानीय तहलाई समेत समेटी अघावधिक गरिएको छ ।
- विपद् परेको अवस्थामा अघावधिक गरिएको योजनाले विपत्तमा आवश्यक पर्ने स्रोत सङ्कलन तथा परिचालनमा विषयगत सहयोगी निकायको पहिचानमा सहयोग मिल्ने देखिन्छ ।
- अघावधिक गरिएको प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनले जिल्ला स्थित संघसंस्थाहरूले क्षेत्रगत रूपमा जनशक्ति तयार गर्न सक्नेछन् ।

योजनाको पृष्ठभूमि - विपद्को स्थिति, योजनाको आवश्यकतार औचित्य

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोकसानी न्यूनीकरण गर्नु हो, साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । यस योजनाका विशिष्ट नतिजा निम्नानुसार छन्:-

- १) विपद्पूर्व गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- २) विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- ३) विपद्का जोखिम कम गर्न सरोकारवाला निकाय, स्थानीय तह र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
- ४) उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
- ५) सामाजिक, सांस्कृतिकमर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- ६) क्षेत्रगत रूपमा कामका बाडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहितार उत्तरदायित्व भावनाको विकास हुनेछ ।
- ७) सङ्घटान समुदाय (महिला तथा बहिस्कृत समुदाय) एवं क्षेत्रहरू पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शाङ्कन तयार हुनेछ ।
- ८) जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ ।
- ९) विषयगत क्षेत्रहरूको बाढी, भूकम्प र आगलागिको आकस्मिक योजना निर्माण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ ।
- १०) विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पर्याउन सरल उपायहरू अवलम्बन गर्न सजिलो पर्नेछ ।
- ११) जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट समुदाय र केन्द्रबीच द्रुत सूचना स्थापित गरी प्रतिकार्यमा प्रभावकारी हुनेछ ।
- १२) स्थानीयतहमा विपद् आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना भई कार्यान्वयनमा आउने र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सहज हुनेछ ।

१३) विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सराकोरवालाहरूबीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात् तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ ।

१४) विपद्को समयमा स्थानीयतह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधिलाई अघि बढ्न सहज हुनेछ ।

१५) यस जिल्ला भई बहने राप्ती र ववई नदीमा प्राक्टिकल एक्सनको सहयोगमा नेरेसोद्वारा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना भई कार्यान्वयनमा आई बाढी पूर्वसूचना प्रणालीलाई जिल्ला तथा स्थानीय आपत्कालीनकार्यसञ्चालन केन्द्रसम्म बाढी तथा मौसम पूर्वानुमान सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान हुनेछ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य:

३. विपद् पूर्वतयारी योजना र विपद् सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायहरू:-

यस जिल्लाका स्थानीय तहहरू, संघीय तथा प्रादेश अन्तर्गतका सरकारी निकायहरू, सुरक्षा निकायहरू, विपद्मा सहयोग गर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैरसरकारी संस्था महासंघ, आई.एन.एफ., सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, बेस, सुआहारा दोश्रो, अपाङ्ग मानव अधिकार तथा सरोकार मञ्च, सीसा नेपाल, मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र, ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र, नेपाल पत्रकार महासंघ, उद्योग वाणिज्य महासंघ, चेम्बर अफ कमर्स, खानेपानी उपभोक्ता महासंघ, संयुक्त राष्ट्रसंघीय निकायहरू लगायतका विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय, स्थानीय संघ संस्थाहरूको उपस्थिति रहेको छ । त्यसैगरी स्थानीय तहका उद्योग वाणिज्य संघ घोराही, तुलसीपुर, नारायणपुर, हापुरे, भालुवाङ, सिसहनियाँ, बिजौरी, गढवा, लमही, निर्माण व्यवसायी संघ, औषधि व्यवसायी संघ, निजी अस्पतालहरू, यातायात व्यवसायी समिति, समुदायमा आधारित गैर सरकारी संस्थाहरू कार्यरत छन् ।

३.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ.: निश्चल राज पाण्डे विपद् फोकल पर्सन: विजय गौतम	०८२-५६०१३३, ९८५७८०७७७७ ९८५७८३४७७७ cdoffice.dang@gmail.com
२.	जिल्ला समन्वय समिति	जि.स.प्र. नित्यानन्द शर्मा जि.स.अ. सावित्रा श्रेष्ठ	०८२५६०१४४, ५६००३८, ९८५७८८८३३३, ९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com
३.	तुलसीपुर उमनपा	नगर प्रमुख : टीकाराम खड्का विपद् सम्पर्क व्यक्ति : टोप बहादुर डाँगी	९८५७८२२९४० ९८५७८२०७५७ tulsipursubmun2073@gmail.com
४.	घोराही, उमनपा	नगरप्रमुख : नरुलाल चौधरी विपद् सम्पर्क व्यक्ति : मदन बली	९८५७८३९९९९, ९८५७८३३७०० Info@hgorahimun.gov.np
५.	लमही उमनपा	नगरप्रमुख : जोगराज चौधरी विपद्सम्पर्क व्यक्ति : ललिता केठायत	९८५७८४२५५५ ९८५७८३२२७४, ९८६८५७२६६८ lamahinapa@gmail.com gayatrithapa2014@gmail.com
६.	राप्ती गाउँपालिका	गापा प्रमुख : प्रकाश विष्ट विपद् सम्पर्क व्यक्ति : सुबाश भट्टराई	९८५७८३९०९८ ९८४७८५०९८९ raptiruralmunicipality@gmail.com subashbhattaraio5@gmail.com
७.	गढवा गाउँपालिका	गापा प्रमुख : यमनारायण शर्मा विपद्सम्पर्क व्यक्ति : शेषमणि पौडेल	९८४०३७०९८८ ९८४७८३९३२२ ito.gadhawagaupalika@gmail.com

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
८.	राजपुर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख शरदकुमार बुढाथोकी विपद् सम्पर्क व्यक्ति: शरद रेग्मी	९८५११३३८६९ ९८५७८४२६६६ ito.raipurmun@gmail.com
९.	बंगलाचुली गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : तुल्लिराम पुन विपद् सम्पर्क व्यक्ति :नुमाकान्त कालाथोकी	९८५७८२०३५७ ९८५७८३३२३४ ito.bangalachulimun@gmail.com
१०.	दंगीशरण गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : शम्भु गिरी विपद् सम्पर्क व्यक्ति: यादव बहादुर डाँगी	९८५७८२०९६० ९८४७८३६६२९, ९८४४९३५८४५ dangisharan2017rmp@gmail.com, balkrishna2034@gmail.com
११.	बबई गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : कुलबहादुर खत्री विपद् सम्पर्क व्यक्ति : पुरुषोत्तम अधिकारी	९८१०८१००३९ ९८४५७८२४७०३ ito.babaimun@gmail.com, bhubanchanda10@gmail.com
१२.	शान्तिनगर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : प्रमोद बस्नेत विपद् सम्पर्क व्यक्ति : पुरन चन्द्र आचार्य	९८५१२२२८०८ ९८६६९६३२७२, ९८५७८३३४६५ shantinagargaupalika@gmail.com ito.shantinagarrrmun@gmail.com
१३.	नेपाली सेना ज्वाला दल गण	प्रमुख सेनानी : सन्तोष थापा विपद् फोकल पर्सन सेनानी : दिपेन्द्र ब.मल्ल	०८२, ५६१०६३, ९८५८०६६०६० ९८४४८२९९५२ bn_jwaldal@nepalarmy.mil.np
१४.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ. दिपक श्रेष्ठ विपद् सम्पर्क व्यक्ति: प्र.ना.उ. डा. हेम बहादुर के.सी.	०८२-५६०१९९, ९५७८०५५५५ ९८५७८४५१११ dpodang@nepalpolice.gov.np, dpodang_communication@nepalpolice.gov.np
१५.	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. २९ ज्वालामा गण, भालुबाङ	स.प्र.उ.यदु कुमार कार्की (विपद् व्यवस्थापन फोकल पर्सन) स.प्र.ना.उ.दिपक बहादुर बलामी	०८२-४१५१३५, ९८५१२७२११९ ९८४६०६८७४० dangbsoapfn@gmail.com
१६.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : ओम बहादुर खड्का	०८२-५६००४३, ९८४१८५०१०२ rraz9843@gmail.com
१७.	डिभिजन बल कार्यालय	डिभिजन प्रमुख : विसिन्द्र राज सुवेदी दाङ डिभिजन प्रमुख: महेन्द्र राज बाग्ले	०८२-५६००१४, ९८५७८३२५१४ ९८५७८६७०७५ dfodangghorahi@gmail.com dfodeukhuri@gmail.com
१८.	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : ठग बहादुर गुरुङ	०८२-५६०००५, ९८५७८३०५२५ hodang@lumbini.gov.np
१९.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डि.ई : प्रकाश जंग शाह	०८२-५६००२६, ९८५७८३५५२६ ९८५७८२१०९४ wssdodang83@gmail.com
२०.	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	उपकुलपति : डा.शुरेश रसाईली	०८२-५६००१९, ९८५७८२४९९८

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
			०८२-५६३९७३ info@rahs.edu.np
२१.	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	मेसु : डा.मो.नुरुल होदा	०८२५२१६२४, ९८५७८२३००१ raptizonalhospital@gmail.com
२२.	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	प्रमुख : देवमणि चौधरी	०८२-५६००१०, ९८५७८३६४९९ deocghorahi@gmail.com
२३.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	नरेन्द्र जोसी खड्का	०८२-५६१४४२/९८५७८५३५५५ idodang2075@gmail.com
२४.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति :मदन गौतम, विपद् फोकल पर्सन : थम्मन चौधरी	०८२-५२००२२, ९८५७८४०००२ ९८४७८२२१४३ nrscs.dang@gmail.com
२५.	जनताको तटबन्ध लमही	कार्यालय प्रमुख रामप्रसाद अर्याल	०८२-५४०६०९, ९८५७८४४६०९ Pep6dang@gmail.com
२६.	सडक डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख :दिपेन्द्र बहादुर विष्ट	०८२-५६०२०३, ९८५७८६०२०३ drodng@gmail.com
२७.	यान्त्रिक कार्यालय घोराही	कार्यालय प्रमुख :डा. नारायण प्रसाद सुवेदी	०८२-५६०४७९, ९८५७८३५२९० Modang050@gmail.com
२८.	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डि.कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : डि.प्र.कृष्ण व.विश्वकर्मा	९८५७८२५७४१ mwidg.dang@gmail.com
२९.	सघिय शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय	डि.ई रमेश थिङ	०८२-५६००२७, ९८५७८३९८११ Pubodang2075@gmail.com
३०.	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	डि.ई. :इश्वरी प्रसाद देवकोटा	९८५७८६७०७५ dudbcdang@gmail.com
३१.	हावापानी फिल्ड कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : श्रेया रिजल	५६००३४, ९८६०८२२५१० Rijalshreya1993@gmail.com
३२.	नेपाल पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष :सन्तोष सुवेदी	५६१४९७, ९८५७८६१४९७ fni@gmail.com
३३.	दाङ उद्योग वाणिज्य संघ घोराही	अध्यक्ष :वसन्त जोशी	९८५७८३००५७९८५७८३०४५५ dangdcci@gmail.com/dangcci@yahoo.com

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
३४.	उद्योग वाणिज्य संघ तुलसीपुर	अध्यक्ष : विनिल के.सी.	९८५७८२०१३८ tulsipurcci@gmail.com
३५.	चेम्बर अफ कमर्स घोराही	अध्यक्ष : विकास अग्रवाल	९८४८१५४०५०
३६.	चेम्बर अफ कमर्स तुलसीपुर	अध्यक्ष : ऋषि भण्डारी	९८५७८२१७३६
३७.	गैर सरकारी संस्था महासंघ	जिल्ला अध्यक्ष : भागीराम चौधरी	९८५७८२०२८२ chudharybhagiram@gmail.com
३८.	बेस	कार्यकारी निर्देशक चूर्ण चौधरी,	९८५७८२१२४३, ९७०२६७३०२, ०८२-५२००५५ churna@gmail.com
३९.	अपाङ्ग मानव अधिकार सरोकार मञ्च (FHRD)	अध्यक्ष : देवका खनाल	०८२-५६१०४३, ९८४७६५२३८२ fhrd_dang@yahoo.com
४०.	आईएनएफ	सम्पर्क व्यक्ति : कृष्णबहादुर वली	९८५७८३७२९० Krisha.oli@gmail.com
४१.	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	कार्यकारी निर्देशक : प्रदीप मजगैयाँ	०८२-५६०२४०, ९८५७८३२९९९
४२.	सीसा नेपाल	अध्यक्ष : साजीदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२ siseadang@gmail.com
४३.	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	अध्यक्ष : कल्पनाक न्यौपाने,	nwsc.dang@dai.com ९८४७८४६८१९
४४.	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	अध्यक्ष : आसमानी चौधरी	९८५७८३०३८३ gmukdang@gmail.com ०८२-५६०८३७
४५.	ओरेक, दाङ	अध्यक्ष : कल्पना चौधरी	९८५७८२०९३८, ९८४७८७६२२८
४६.	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	सूचना व्यवस्थापक: राज परीयार प्रेम राज के.सी., नेपाल प्रहरी तेज व.बुढाथोकी, सशस्त्र प्रहरी बल	deocdang2014@gmail.com ०८२-५६३५४० ९८५७८४६६७७

३.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा:

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को अद्यावधिक २०७१/०८१ निर्माण गर्ने क्रममा अध्ययन गरिएका प्रतिवेदन तथा सामग्रीहरु, औल्याइएका असल अभ्यास, मुख्य सिकाइ र सुझावहरु निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

सि.नं	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरू	मुख्य सिकाइ	कुनै सुझाव भए
१.	जिल्ला विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०६८ को अध्यावधिक २०८२/०८३	२०६८ मा पछिल्लो पटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण तथा दशौं पटक अध्यावधिक २०८२/०८३ विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकाय तथा सहयोगी निकायहरूको छनौट गरिएको - जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूको सूची तयार भएको	- विपद्को समयमा तोकिएको जिम्मेवारी अनुरूप सबैको सक्रियता नदेखिएको - स्थानीय तहमा समेत प्रतिकार्य योजना तयार गर्नुपर्ने ।	- प्रदेश र स्थानीय तहमा समेत विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा आउनुपर्ने देखिन्छ । - प्रतिकार्यकार्यहरूका अनुसार स्थानीय तहमा समेत क्षेत्रगत अवधारण अनुसार कार्य गर्नुपर्ने
२.	जिल्ला विकास आवधिक योजना	जिल्लाको समग्र विकास निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरू समेटिएको योजना प्रकाशित भएको	आवधिक योजनामा विपद् व्यवस्थापनलाई स्थान दिनु राम्रो	आवधिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।
३.	जिल्लाको जनसंख्या पाश्चविच २०६७ लाई अध्यावधिक गरी २०७१ निर्माण	जिल्लाको समग्र जनसांख्यिक सूचकको अवस्था थाहा पाउन सकिने भएको	- पाश्चविचमा विपद्सँग सम्बन्धित प्रयास तथासमेतिन नसकेको - रहेका स्थानीय तहले पाश्चविच तयार गरिनुपर्ने	- पाश्चविचमा विपद्सँग सम्बन्धित अधिकतम सूचना समावेश गर्नुपर्ने । - स्थानीय तहको विपद् जोखिमको विश्लेषण गर्नुपर्ने
४	जिल्ला विपद्व्यवस्थापन योजना २०७३	सबै स्थानीय तहले सञ्चालन गर्ने विकासका गतिविधिहरूलाई विपद् मूलप्रवाहीकरण गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग भएको	जिल्लामा सञ्चालन हुने गरेका विकास निर्माणका गतिविधिहरू लाई थप विपद् मैत्री बनाइनु पर्ने	- विपद् व्यवस्थापन रणनीतिबारे सबै सरोकारवाला निकाय जानकारी हुनुपर्ने - स्थानीय तहकोसमेत विपद् व्यवस्थापन रणनीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनुपर्ने
५	स्थानीय विपद्जोखिम व्यवस्थापन योजना २०६८ निर्माण	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउनु	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माणमा स्थानीयतहलाई बढी सहभागी गराइएतापनि नेतृत्वदायी भूमिकामा कमी	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनाबारे सबै जानकारी हुनुपर्ने र आवश्यक सबै स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने

३.३. जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको विभिन्न बैठकका निर्णयहरू :

२०८२ साल आश्विन २६ गतेका निर्णयहरू

मिति २०८२/०६/२६ गते बसेको जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठकका निर्णयहरू

१. बैठकमा प्रस्तुत विपद् व्यवस्थापनमा द्रुत सम्बोधन समुह (QRT/IRT) परिचालन योजना र प्रतिवेदन, २०८२/०८३ को मस्यौदाका सम्बन्धमा प्राप्त सुझावलाई समेटी अद्याविधिक गर्ने निर्णय गरियो ।
२. नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ३९ को उपदफा (१) बमोजिम विपद् संवेदनशिल सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१ बनाई लागु गरेको छ । सोही मापदण्डको दफा १० मा सबै प्रकारका राहत वितरण कार्यक्रम स्थानिय विपद् व्यवस्थापन कोष मार्फत परिचालन गर्ने व्यवस्था भएकोले सबै प्रकारका राहतहरू सोही मापदण्ड बमोजिम स्थानीय तह मार्फत वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउन स्थानीय तहहरूलाई अनुरोध गर्ने । साथै प्रदेश सरकारबाट वितरण हुने सबै प्रकारका राहतहरू सम्बन्धित स्थानीय तह मार्फत वितरण गर्ने व्यवस्थाको लागि लुम्बिनी प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय राप्ति उपत्यका दाङ लाई अनुरोध गर्ने ।
३. मनसुनको समयमा वर्षाका कारण बाढी र पहिरोले जिल्लाका मुख्य तथा सहायक सडकहरूमा क्षति पुगेकोले तत्कालै सडक मर्मत संभार गरि सुचारु गर्नको लागि सडक डिभिजन कार्यालय लगायतका सम्बन्धित कार्यालयहरू/आयोजनाहरू र सबै स्थानीय तहहरूले आफ्नो कार्य क्षेत्र पर्ने सडकहरू यथाशिघ्र मर्मत संभार गर्ने निर्णय गरियो । साथै घोराही मुकुटी सडक खण्ड मर्मत गर्ने सम्बन्धमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङमा मिति २०८१।०६।२१ गते बसेको समन्वय बैठकको निर्णय बमोजिम तोकिएको सडक खण्डमा सम्बन्धित सिमेन्ट उद्योगलाई निरन्तर रूपमा उक्त सडक मर्मत गर्न लगाउने निर्णय गरियो ।
४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि स्थानीय व्यक्ति/समुदायको महत्वपूर्ण भूमिका हुने भएकोले प्रत्येक पालिकामा विपद् व्यवस्थापनका लागि स्वयंसेवक तयार गरी तिनीहरूलाई सशस्त्र प्रहरी बल नेपालले तालिमको व्यवस्था मिलाउने नीति रहेकोले सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं २९ गण हे.क्वा. ज्वालामाई सँग समन्वय गरी स्वयंसेवक छनौट गरी पठाउन हुन सबै स्थानीय तहलाई अनुरोध गर्ने ।

५. जाडो मौसम सुरु हुन लागेकोले मौसम परिवर्तनका कारण लाग्न सक्ने संक्रामक रोग नियन्त्रणका लागि स्वास्थ्य कार्यालय लगायत सबै स्थानिय तहहरूले आवश्यक तयारी गर्ने निर्णय गरियो ।

६. यस आ.व.मा हाल सम्म विपद् प्रभावित व्यक्ति तथा परिवारहरूलाई लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम रु २,२५,०००।० अक्षरूपी दुई लाख पच्चीस हजार मात्र भुक्तानि गरिएको जानकारी गरियो ।

२०८२/०९/०१ गतेका निर्णयहरू

निर्णय नं. १

शितलहर आकस्मिक प्रतिकार्य योजना २०८२ प्रस्ताविक मस्यौदा प्रस्तुतिकरणको क्रममा प्राप्त सल्लाह तथा सुझावहरूलाई समेटि शितलहर आकस्मिक प्रतिकार्य योजना, २०८२ स्वीकृत गरी सरोकारवालहरूको सक्रिय सहभागितामा प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने।

निर्णय नं. २

आ.व. २०८२/०८३ मा विपद्बाट क्षति पुगेका निजी आवास पुनर्निर्माणका लागि दंगिशरण गाउँपालिका वडा नं. ३ वस्ने श्री सुकुमराज थारुलाई दिएको प्रथम किस्ता बापतको रु ५० हजार भुक्तानी रकम समर्थन गर्ने साथै सोही गाउँपालिका वडा नं. ५ वस्ने भागीराम चौधरी र वडा नं. ७ वस्ने पुनी कुमारी विश्वकर्मा लाई बाँकी किस्ता बापतको रकमको लागि राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणलाई सिफारिस गर्ने।

निर्णय नं. ३

लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट विभिन्न विपद्बाट प्रभावितहरूलाई वितरण गर्नको लागि नाम नामेसी सहित प्राप्त राहत रकम रु १४,५२,०००।- अक्षरूपी चौध लाख बाउन्न हजार मात्र सम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई भुक्तानी गरिएकोले उक्त रकमलाई समर्थन गर्ने।

निर्णय नं. ४

शितलहरका कारण जनजीवन प्रभावित हुने र वृद्ध, अशक्त, विपन्न परिवार र दिर्घरोगीको स्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष असर गरी मृत्यु समेत हुन सक्ने भएकोले शितलहर प्रतिकार्य योजना बमोजिम सरोकारवाला निकायले जनचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने गरउने साथै सबै स्थानिय तहले शितलहर प्रभावित स्थानमा दाउराको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने।

निर्णय नं. ५

शितलहर र हुस्सुका कारण पूर्व पश्चिम राजमार्गमा सवारी दुर्घटना बढ्न जाने भएकोले सडक डिभिजन कार्यालय, जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय र सम्बन्धित पालिकाहरूले सचेतना सहितका दुर्घटना न्यूनीकरण कार्यक्रम संचालन गर्न अनुरोध गर्ने।

निर्णय नं.६

दाङ जिल्लामा आगलागीबाट हुने जोखिम न्यूनिकरणको लागि लुम्बिनी प्रदेश सरकार समक्ष दमकल उपलब्ध गराउनको लागि अनुरोध गर्ने।

मिति २०८२/१२/०६ गतेका निर्णयहरू

निर्णय नं.-१

गर्मीयाम शुरु भईसकेकोले विगतका वर्षहरूमा जस्तै यो वर्षमा पनि वनमा डढेलो लाग्न सक्ने सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै सम्भावित जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्नको लागि डिभिजन वन कार्यालय दाङ (दाङ) घोराही र डिभिजन वन कार्यालय दाङ (देउखुरी) लमहीले आ-आफ्नो कार्य क्षेत्रमा लागु गर्ने गरी तयार पारेका वन डढेलो नियन्त्रण पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८२ लाई स्वीकृत गरी जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरू एवं सबै सरोकारवालाहरूको सहभागितामा कार्यान्वयनमा लैजाने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं.-२

गर्मी मौसम शुरु संगै आगलागी तथा वन डढेलो, हावाहुरी, चट्याङ्ग, सर्पदंश जस्ता विपद्जन्य घटनाहरू हुने सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै सो बाट बच्न बचाउन तथा नियन्त्रणका लागि तपसिल बमोजिमका गतिविधिहरू सञ्चालन गर्ने ।

- ❖ आगलागी तथा डढेलोको कारण पूर्वतयारी तथा जोखिम न्यूनिकरणका लागि सबै स्थानीय तहहरू लगायत विषयगत निकायहरूले डिभिजन वन कार्यालयहरूले तयार पारेको वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्ययोजनालाई सन्दर्भ सामाग्रीको रूपमा ग्रहण गरी नीतिगत प्रवन्ध सहित कार्यान्वयन गर्ने ।
- ❖ कार्य योजनाको आधारमा सबै स्थानीय तहहरूले आगलागीको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि विभिन्न भाषामा जनचेतनामुलक सन्देश तयार गरी प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
- ❖ सबै सामुदायिक तथा निजी विद्यालयहरूमा विहान प्रार्थनाको समयमा आगलागी सम्बन्धी जोखिमको बारेमा जानकारी गराउन सबै स्थानीय तह र शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइलाई अनुरोध गर्ने ।
- ❖ आगलागी नियन्त्रणका लागी हाल जिल्लामा रहेका सबै दमकलहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने र अध्यावधिक गर्ने ।
- ❖ आगलागी नियन्त्रणका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत र सामग्रीहरू अध्यावधिक गर्ने, आगलागी सम्बन्धी सबै स्थानीय तहले कृतिम घटना अभ्यास गर्ने, साथै आवश्यक प्राविधिक सहयोग जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरूले गर्ने ।
- ❖ विभिन्न स्थानमा खाना पकाउने ग्याँस सिलिण्डर विस्फोट हुँदा आगलागी भई मानिसको मृत्यु तथा घाइते हुने र जनधनको ठुलो क्षति हुने सम्भावना रहेकोले स्थानीय तहहरूले आ-आफ्नो पालिकामा सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- ❖ आगलागीका घटना रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि सम्पूर्ण स्थानीय तह, जनप्रतिनिधि, वन उपभोक्ता समुह, निजी क्षेत्र, रेडक्रस, नगर प्रहरी, सुरक्षाकर्मी, मानवीय सहायतामा आवद्ध संघ-संस्था लगाएत सम्पूर्ण समुदायलाई सामुहिक रूपमा तुरुन्त परिचालित हुने व्यवस्था मिलाउने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

दुरसंचार तथा विद्युत कार्यालयहरूले आ-आफ्ना टावर रहेका स्थानमा सफाई गरी टावर सुरक्षित राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।

- ❖ सर्पदंश केन्द्र लगायत जिल्लामा रहेका अस्पतालहरूमा सर्पदंशबाट प्रभावित व्यक्तिहरूलाई उपचारको लागि उचित व्यवस्था मिलाउने ।
- ❖ सबै स्थानीय तह, डिभिजन वन कार्यालय, अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाले आगलागी नियन्त्रण, उद्धार तथा पुर्नस्थापनाको लागि सामग्री तथा अन्य विपद्का उपकरणहरू खरिद गरि तयारी अवस्थामा राख्ने र आवश्यकता अनुसार सुरक्षा निकायलाई उपलब्ध गराउदै जाने ।

निर्णय नं.-३

राप्ती गाउँपालिकाको मिति २०८२/११/२८ च.नं.१९७२ को पत्रबाट राप्ती गाउँपालिका वडा नं. ४,५,६ र ८ मा रहेको दोलाई खोलाको बहाव क्षेत्रमा थुप्रिएको माटो, ग्राभेल, भस्कट तथा गेगगरहरूको कारण वर्षातको समयमा पानीको बहाव बढ्दा सो खोला नजिकको बस्तीमा बाढी पसि ठूलो जनधनको क्षति पुऱ्याउने गरेकोले सो खोलाको बाढी बाट हुने क्षति न्युनिकरण गर्न तथा बस्ती बचाउनको लागि हेबि मेसिन तथा श्रमिकको प्रयोग गरी खोलाको बहाव क्षेत्रमा थुप्रिएको माटो, ग्राभेल, भस्कट तथा गेगगर निकाल्नको लागि पालिकाबाट स्वीकृत संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन, २०८२ तयार गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णय सहित अनुमतीको लागि माग भएकोले ढुङ्गा, गिट्टि, बालुवा उत्खनन, विक्री तथा व्यावस्थापन सम्बन्धि मापदण्ड २०७७ को दफा ३ बमोजिमको प्रक्रियापुर्वा गरि पालिकाले पेश गरेको संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन २०८२ मा उल्लेख भए बमोजिमको स्थानहरूबाट कुनै निकायको सहमति वा प्राविधिक अध्ययन गराउनुपर्ने भए सो समेत गरि आवश्यक परिमाणमा नदिजन्य पदार्थ हटाउन अनुमती दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं.-४

भाद्र २४ गते भएको GEN- Z आन्दोलनको क्रममा तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको दमकल पुर्ण रूपमा क्षति भएकोले तुलसीपुर उपमहानगरपालिका, बर्बई गाँउपालिका, दंगीशरण गाँउपालिका, शान्तीनगर गाँउपालिका, क्षेत्रमा आगलागी नियन्त्रण गर्नको लागि दमकल नभएकोले उक्त पालिकाहरूको लागि दमकल खरिद गर्न तुलसीपुर उपमहानगरपालिका लाई आवश्यक रकम विनियोजनको लागि लुम्बिनी प्रदेश आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय लाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

मिति २०८३/०१/०३ गतेका निर्णयहरू

निर्णय नं.-१

मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३ को विस्तृत मस्यौदा प्रस्तुतिकरण गरियो । सो क्रममा बैठकमा उपस्थित सदस्य तथा सरोकारवालाहरू बाट प्राप्त सुझाव तथा अद्यावधिक सुचनाहरूलाई समेटी मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८३ लाई परिमार्जन सहित पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं.-२

गृह मन्त्रालय र राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण प्राप्त निर्देशनहरू बैठकमा जानकारी भयो, प्राप्त निर्देशनहरूलाई सबै सरोकारवालाहरूले कार्यान्वयन गरी नियमित प्रतिवेदन गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं.- ३

वन डढेलो नियन्त्रण पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना, २०८२/०८३ स्वीकृत भइ लागू भैसकेकोमा कतिपय सामुदायिक वनमा वन डढेलो लागेको र नियन्त्रण गर्न समुदायको सक्रियता अपेक्षित हुन नसकेको गुनासो आएकोले डढेलो लाग्ना साथ तत्काल नियन्त्रण गर्न आफैँ सक्रिय हुन र नजिकको सुरक्षा निकाय लाई खबर गर्न सबै सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलाई डिभिजन वन कार्यालयहरूले परीपत्र गर्ने र बढि जिम्मेवार बनाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं.- ४

महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको मिति २०८२/१२/२७ च.नं. ४०, आवश्यक सहयोग एवं सहजीकरण सम्बन्धमा भन्ने विषयको प्राप्त पत्रबाट लैङ्गिक हिंसा पिडित महिला तथा बालबालिकाहरूलाई आश्रय प्रदान गरि समाजमा पुनः एकीकरण गर्ने उद्देश्यले लुम्बिनी प्रदेशमा प्रदेशस्तरीय दीर्घकालीन पुनर्स्थापना केन्द्रको भवन निर्माणका लागि बजेट विनियोजन भएको र उक्त भवन निर्माणका लागि घोराही नगर विकास समितिको स्वामित्वमा रहेको घोराही उपमहानगरपालिका वडा नं.१८ अम्बापुर जग्गा एकीकरण आयोजनाको प्लट नं. १५८, घोराही ५घ, कि.नं. १४४५ र कि.नं.२०९० वाट ज.वि. ०-१०-०(३३८६.०० वर्ग मिटर) जग्गा लुम्बिनी प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयलाई उपयोगको लागि नेपाल सरकार, शहरी विकास मन्त्रालयबाट स्वीकृति प्रदान गर्ने प्रकृयाका लागि सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धि कार्यनीति, २०७९ (संशोधन सहित) को प्रावधान बमोजिम जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको सिफारिस आवश्यक भएकोले सोको लागि आवश्यक सहयोग तथा सहजीकरण गरिदिन हुन भन्ने पत्र प्राप्त भएकोले उक्त घोराही उपमहानगरपालिका वडा नं.१८ अम्बापुर जग्गा एकीकरण आयोजनाको प्लट नं. १५८, घोराही ५घ, कि.नं. १४४५ र कि.नं.२०९० वाट ज.वि. ०-१०-० (३३८६.०० वर्ग मिटर) जग्गा विपद् व्यवस्थापनको लागि आवश्यक नपर्ने व्यहोरा सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।

३.४. विपद् जोखिम विश्लेषण

३.४.१ दाङ जिल्लाको विपद्को अवस्था (Disaster Scenario)

यस जिल्ला भएर बग्ने राप्ती र बबई मुख्य दुई नदी प्रणाली हुन् भने यी अन्तर्गतका ४ दर्जन बढी नदीनालाहरू यी दुई नदीमा मिसिने सहायक नदी प्रणालीहरू हुन् । राप्ती नदीमा आउने बाढीले हरेक वर्ष मानवीय क्षति तथा सयौं हेक्टर जमिन कटान गर्ने क्रम निरन्तर जारी राखेको छ । २०७१ साउनमा बबई नदी र यस प्रणालीमा मिसिने आउने नदीहरूमा आएको बाढीले यस जिल्लामा १५ जनाको मृत्यु भयो । ३ जना अझै बेपत्ता छन् । ३ सय ९८ घर पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएका छन् भने २०७४ मा बबई नदीमा आएको बाढीका कारण ७ जनाको मृत्यु २ जना घाइते र १ जना बेपत्ता भएको र ३५९ घर पूर्ण क्षति र २८२ घर आंशिक रूपमा क्षति भएका घरपरिवारहरूलाई राहत पुनः स्थापनाको कार्य निरन्तर चलिरहेको छ भने यस वर्ष २०८० सालमा आएको बाढीबाट जिल्ला भर १८ घर पूर्ण र ४६ घरधुरी आंशिक गरी जम्मा ६४ घरपरिवार प्रभावित भएका छन् जसमा १६ जना व्यक्तिहरूको मृत्यु १ जना घाइते भएका छन् । आगलागीबाट यो वर्ष ८३ घर पूर्ण रूपमा जलेर नष्ट भएका छन् भने ५ जनाको मृत्यु र १५ जना घाइते भएका छन् २०८१ सालमा आएको अविरल वर्षा र बाढीका कारण १४३ घरधुरी पूर्ण र ३३ घर धुरी आंशिक गरी जम्मा १७६ घरधुरीमा घरपरिवार प्रभावित भएका छन्।

३.४.२ दाङ जिल्लाको विगत १० वर्षको बाढी, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ्ग, सर्पदंश लगायत बहुविपद्बाट भएको क्षतिको विवरण स्थानीयतहअनुसार

क्र. स.	स्थानीय तह	जम्मा घरधुरी	प्रभावित घरधुरी										जम्मा
			०७३/०७४	०७४/०७५	०७५/०७६	०७६/०७७	०७७/०७८	०७८/०७९	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०८२/०८३	
१	तुलसीपुर उमनपा	४६० १८	२१	२२९	५५	२८	२९	२५	१८२	६३	७२	६२	७६६
२	घोराही उमनपा	४९७ ६१	२९	९१	४३	३४	१२	३२	१८०	८०	९४	८२	६७७
३	लमही नगरपालिका	१३४ ५८	१७	६५	१२	१२	९	२३	२६९	१२	१५	३०	४६४
४	राजपुर गाउँपालिका	५८२ ९	१२	६७	१५	९	३	२२	४४	४८	१०	१८	२४८
५	गढवा गाउँपालिका	९९६ ४	२६	४	१९	९	३	१५	४७	९	११	८	१५१
६	राप्ती गाउँपालिका	११८ २६	१८	३	१३	४	५	१८	५९	३०	७	१४	१७१
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	५१३९	७	२२	९	५	६	४६	२८	११	१२	११	१५७
८	बबई गाउँपालिका	७५२ ७	७	७९	४१	९	३	१२	४१	१५	१३	१६	२३६
९	शान्तिनगर	६९१ ९	५	७२	१३	५	१	१२	२७	१०	१४	१६	१७५

	गाउँपालिका												
१०	दगीशरण गाउँपालिका	५८२ ५	६	९८	३	६	२	२३	४४	१०	१३	१२	२१७
	जम्मा	१६२२ ६६	१४८	७३०	२२३	१२१	७२	२२८	९२१	२८८	२६१	२६९	३२ ६२

३.४.३ : यस वर्षको विपद्का घटनाहरु

२०८२ श्रावण देखि २०८३ असारसम्म भएका विपद्का घटना र त्यसबाट भएको क्षतिको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.स.	विपद् घटना	प्रभावित घरधुरी			मानविय क्षतिको विवरण			कैफियत
		पूर्ण	आंशिक	जम्मा	मृत्यु	घाइते	बेपत्ता	
१	वाढी	०	०	०	०	०	०	
२	भारी वर्षा	२०	२८	४८	०	०	०	
३	आगलागी	३२	२	३४	२	२	०	
४	चट्याङ	१	७	८	१	३	०	
५	हावाहुरी	१४	०	१४	०	०	०	
६	पानीमा डुबि मृत्यु	०	०	०	३१	४	०	
७	सर्पदंश	०	०	०	७	७७	०	
८	करेन्ट लाग्नु	०	०	०	६	१६	०	
९	माटोको ढिस्कोले पुरिएर मृत्यु	०	०	०	१	१	०	
१०	अन्य							
	जम्मा	६७	३७	१०४	४८	१०३	०	

३.४.४. दाङ जिल्लामा विपद्बाट प्रभावित भएको घर संख्या :

विपद्	०७३ / ०७४	०७४ ०७५	०७५ ०७६	०७६ ०७७	०७७ ०७८	०७८ ०७९	०७९ ०८०	०८०/०८ १	०८१/०८ २	०८३/०८ ४	जम्मा	औषत मा प्रति वर्ष प्रभावि त हुने घरसंख या
वाढी	२८	६४ १	१	१०	४	०	२०७	२५	१५	०	९३१	
भारी वर्षा	०	६	१३ १	११	२	१६ ०	२०२	८८	१७८	५२	८३०	

आगला गी	८५	७८	८९	६९	८५	३९	४०	१६०	२९	४६	७२०	
हावा हुरी	०	३	३१	८	३	१६	७२	३२	१५	१४	१९४	
चट्याड	०	१	५	२	०	५	६	३	५	१५	४२	
करेन्ट	०	१	४	२	०	८	७	३	७	२४	५६	
जम्मा	११	७३	२६	१०	९४	२२	५३४	३११	२४९	१५१	२७७	
	३	०	१	२		८					३	

नोट:- माथिको तालिकाले विगत १० वर्षको प्रमुख विपद्का घटवाट भएको क्षतिको विवरण देखाएको छ । जिल्लाभरको अवस्था हेर्दा हरेक वर्ष औसतमा ९४ घर आगलागीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् भने बाढी तथा पानीजन्य आपत्कालबाट ३ सय ८६ घर र अन्य बहुविपद्हरू (हावाहुरी, असिनापानी, चट्याड) बाट ९७ घर प्रत्येक वर्ष विपद्का कारण औसतमा क्षति हुने गरेको छ । तर विगत वर्षहरू भन्दा यस वर्ष विपद्का कारण हुने क्षतिको अनुपात केही बढी आएको छ । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्दा मानवीय क्षतिमा कमी भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । बाढी पूर्वतयारीका लागि स्थानीय तहले अझ तयारीका साथ अगाडि बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

३.४.५. दाङ जिल्लामा बितेको १० वर्षमा भएको सडक दुर्घटनाको अवस्था मापन :

वार्षिक वर्ष	दुर्घटना संख्या	मृत्यु	घाइते	संलग्न सवारी
आव २०७३/०७४	१४०	७७	२२१	१७२
आव २०७४/७५	१७१	७९	३००	२२४
आव २०७५/०७६	१४५	८६	३४२	२०३
आव २०७६/०७७	४३९	६४	५३३	५५२
आव २०७७/०७८	१८०	६५	२०८	२४७
आव २०७८/०७९	१९४	८१	३४७	१७५
आव २०७९/०८०	१२२	४८	१७५	१५७
आव २०८०/०८१	१०१९	८८	१८१२	१३८६
आव २०८१/०८२	४०९	७६	६९८	५६५
आव २०८२/०८३	३२७	७०	५६८	४६५
जम्मा	३१४७	७३४	५२०४	४१४६
औषधमा प्रतिवर्ष	२६५ वटा दुर्घटना	७१ जनाको मृत्यु	४३६ जना घाइत	३४३ सवारी साधनमा

श्रोत- जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय दाङ, २०८३ जेष्ठ

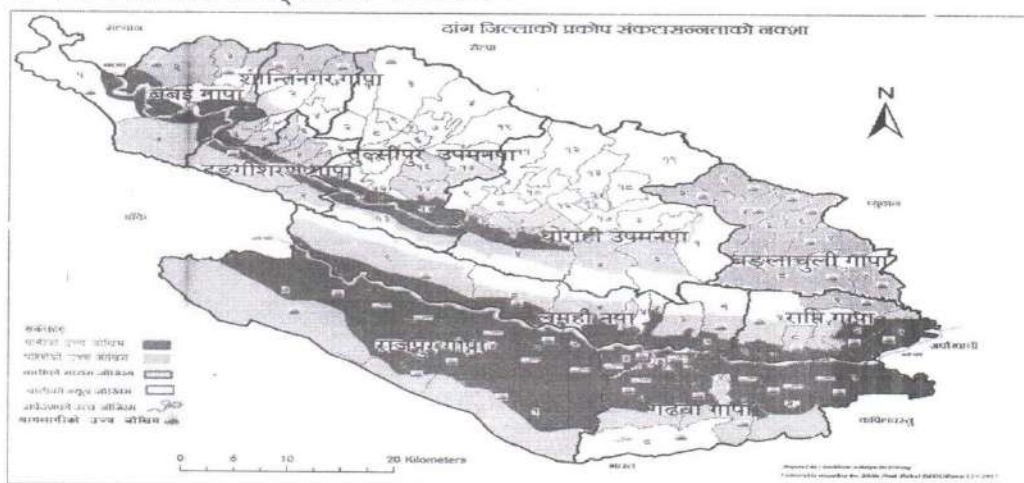
नोट:-माथिको तालिकाले विगत १० वर्षमा भएका सवारी दुर्घटनाको अवस्थालाई झल्काउँछ । दाङमा वार्षिक औसतमा हेर्दा हरेक वर्ष २६५ वटा सवारी दुर्घटना भइरहेका छन् भने हरेक वर्ष ७१ जनाको मृत्यु भइरहेको छ । सवारी दुर्घटनाका कारण मृत्यु हुनेको संख्यामा वृद्धि भएको देखिन्छ । यस्तै हरेक वर्ष औसतमा २ सय ६५ जना दुर्घटनाको कारणले घाइते भएका छन् । यी दुर्घटनामा संलग्न सवारी साधन संख्या ३४३ वटा रहेका छन् ।

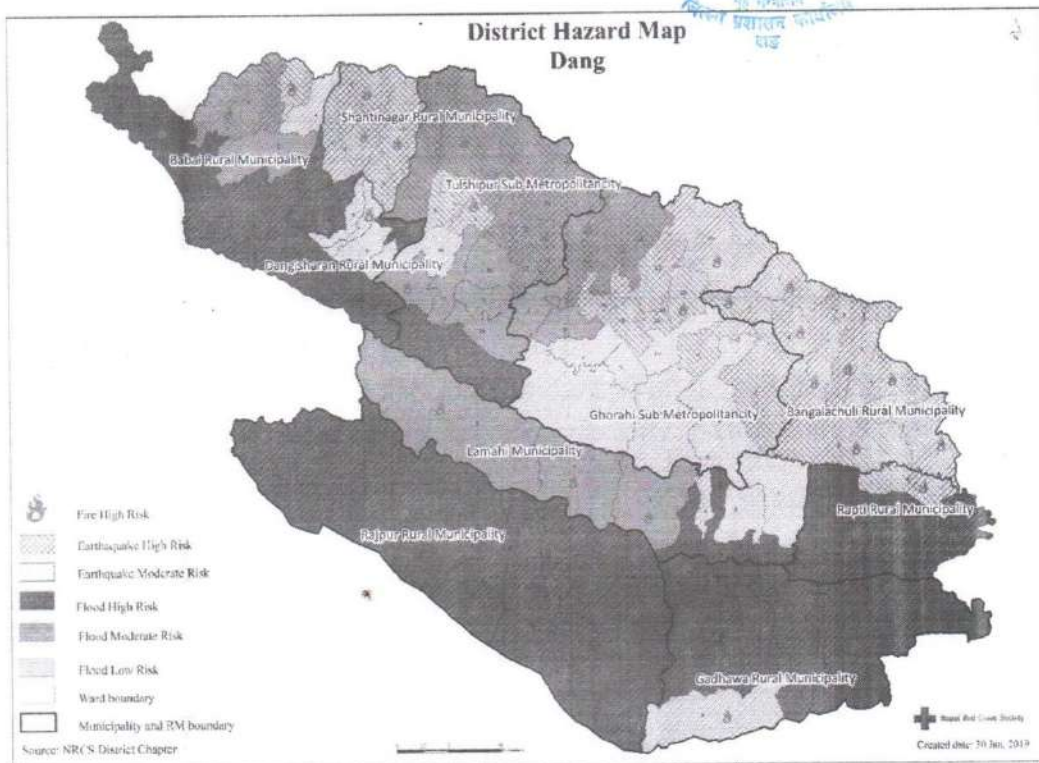
जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

	५,७,शान्तिनगर गापा वार्ड नं.६ र ७, लमही नगरपालिका वार्ड नं. २,४,५,६,७, ८ र ९, तुलसीपुर उमनपा वार्ड नं.५, ११, १२, १३, १४	५,१६,१७,१८,१९ लमही नगरपालिका वार्ड नं. १ र ३ गढवा गापा वार्ड नं. ३, ६
पहिरो(Landslide)	बंगलाचुली गापा वार्ड नं. ३,४,५ र ६ तथा शान्तिनगर गापा वार्ड नं. १ र ३	बबई गापा वार्ड नं. २,३,४ बंगलाचुली गापा वार्ड नं. १,२ र ८, राप्ती गापा वार्ड नं. ९
आगलागि(Fire)	राजपुर गापा र गढवा गापा, दंगीशरण, बंगलाचुली गापा, बबई गापा १, २,	राप्ती गापा वार्ड नं. ९, शान्तिनगर गापा, बबई गापा वार्ड नं.१,२,३,४,५,६,७
सडक दुर्घटना (Road accident)	तुलसीपुर र घोराही उमनपा, लमही नपा वार्ड नं. २,३,६,८ र ९, राप्ती गापा वार्ड नं. ६ र ७,	अन्य सबै गापा उमनपा, नपा क्षेत्रका वार्डहरु
सर्पदंश (Snake Bite)	राजपुर गापा, गढवा गापा,दंगीशरण गापा	राप्ती गापा, लमही नपा वार्ड नं.९
शितलहर, (Coldwave)		राजपुर, गढवा, राप्ती गाउँपालिका र लमही नगरपालिका

श्रोत: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र २०८२/०८३ विपद् वार्षिक प्रतिवेदन

३.४.८. जिल्लाको विपद् जोखिम नक्सांकन :

District level Vulnerability Mapping from DDMC/DEOC/Nepal Red Cross

३.४.८ जिल्लामा हुनसक्ने विपद्को क्षतिको सम्भावित अवस्था:(Possible Scenario)

क). बाढी (Flood)

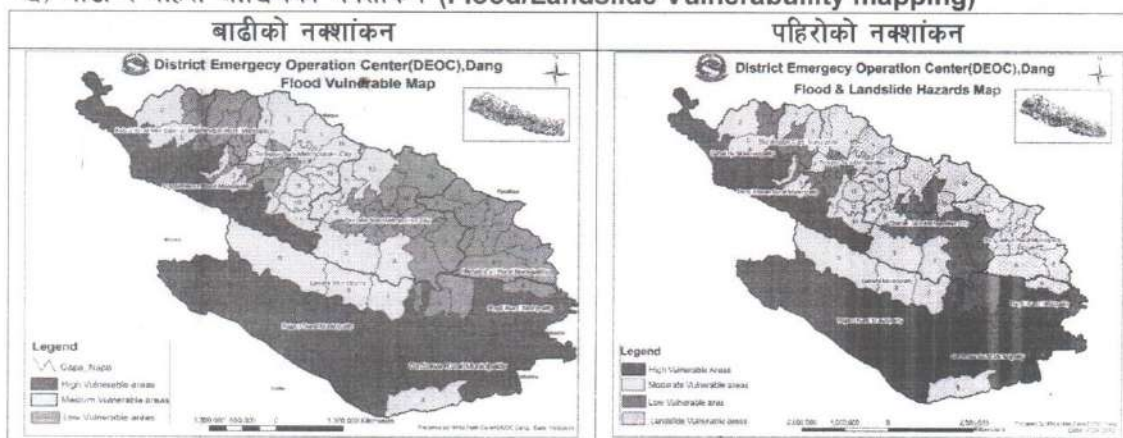
बाढीको कारणबाट जिल्लाका धेरै स्थानीय तहहरू हरेक वर्ष प्रभावित भइरहेका छन् । जिल्लाभित्र रहेका मुख्य नदी तथा यसको प्रभावलाई निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

क्र. सं.	मुख्य नदी	प्रभावित हुने क्षेत्र	प्रभाव पार्न सक्ने क्षेत्र	कैफियत सम्भावित क्षति
१	राप्ती नदी	राजपुर गा.पा. वडा नं. २,३,४,५,६,७ गढवा गा.पा. वडा नं. १,२,३,४,५,६,७ राप्ती गा.पा. वडा नं. १,२,३,६,७ र लमही नगरपालिका वडा नं.२,४,५,६,७,८,९	४ वटा स्थानीय तहका अधिकांश वडाहरू	प्रभावित घरधुरी १००० ५ सय पूर्णरूपमा प्रभावित । ३ सय घर आंशिक क्षति हुने । जसमध्ये २ सय वढी घर एक हप्तादेखि १ महिनासम्म विस्थापित । मानवीय क्षतिमा मृत्यु, घाइते तथा बेपत्ता हुनसक्ने । पशु चौपाया लगायतका जिविकोपार्जनका श्रोतहरूमा
२	बबई नदी	दंगीशरण गा.पा. वडा नं.१,२,३,४,६,७ बबई गा.पा. वडा नं. १,५,७ शान्तिनगर गा.पा. वडा नं.५,६ र ७ तुलसीपुर उमनपा वडा नं.११,१२,१३,१४, रघोराहीउमनपा वडा नं.१,२,३,४,५,६,९,१७	५ वटा स्थानीय तहका केही वडाहरू	

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

यस बाहेक राप्ती नदी प्रणालीमा जोडिने रनसिंह, वनघुस्री, बौरा, पत्रिङ्गा, महदेवा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदोब्रे, मानपुर, गुरुङ, माररी, रसरी, कालिपुरुवा, मंग्रेठा, महतनी, ककहवा, करङ्गा, गंगदी, वनकट्टी, भित्री सिक्टा, सुनपथ्री/गोठुवा, गनाहा, वगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलही, सिङ्गा, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उत्तानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिवखोलाले देउखुरी उपत्यकाका गाविसहरू र बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे, सक्राम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्यान्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाङ, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, शिर र पधेरा), मलै खोलाले दाङ र फूलवारी उपत्यकामा उल्लेख्य मात्रामा खेतीयोग्य जमिनको कटान, वालीको नोक्सानी तथा सयौं हेक्टर जमिन कटान गरिरहेको अवस्था छ ।	क्षति पुग्ने । जमिन १०२७ खेतीयोग्य हेक्टर जमिन डुवान । (हरेक वर्ष १८९ घरपरिवार बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् ।)
---	--

ख) बाढी र पहिरो जोखिमको नक्सांकन (Flood/Landslide Vulnerability mapping)

श्रोत: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, दाङ ।

जिल्लामा रहेका १० स्थानीय तहका १०० वटा वडाहरू मध्ये ३८ वटा वडाहरू बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् अन्य वडाहरू पहिरो र Flash Flood खहरेवाढी) को जोखिममा रहेका छन् । बंगलाचुली गाउँपालिकाका सबै वडाहरू पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने घोराही उमनपा, तुलसीपुर उमनपा, शान्तिनगर गाउँपालिका, बर्बई गाउँपालिका, राप्ती गाउँपालिकाका केही वडाहरू पहिरोको जोखिममा रहेका छन् ।

ग) बाढी: २०७१, २०७४ र ७९

२०७१/०४/२८ र २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित	२०७४/०४/२८, २९ र ३० गते गएको बाढीबाट प्रभावित	२०७९/०६/२१ देखि २५ गते सम्म गएको बाढीबाट प्रभावित
जनसंख्या:- - जम्मा प्रभावित : ५३८५ - पूर्ण प्रभावित: ३३२१ - आंशिक प्रभावित: २०६४	जनसंख्या:- - जम्मा प्रभावित: ३०१८ - पूर्ण प्रभावित: १६८९ - आंशिक प्रभावित : १३२०	जनसंख्या:- - जम्मा प्रभावित: १२५५४ - पूर्ण प्रभावित: १०१४ - आंशिक प्रभावित : ११५४०
भौतिक क्षति:- - जम्मा घरधुरी : ९६१ - पूर्ण घरधुरी : ५९३	भौतिक क्षति:- - जम्मा घरधुरी: ६४१ - पूर्ण घरधुरी: ३५९	भौतिक क्षति:- जम्मा घरधुरी: २५०७

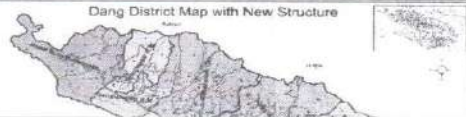
- आशिक घरधुरी : ३६८ - मानवीय क्षति:- - मृत्यु : १८ जना - घाइते: २ जना श्रोत:जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७३	- आशिक घरधुरी: २८२ - मानवीय क्षति:- - मृत्यु : ७ जना - बेपत्ता : १ जना - घाइते : २ जना श्रोत:जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र वाढी प्रतिवेदन २०७४	- पूर्ण घरधुरी: १९९ - आशिक घरधुरी: २३०८ - मानवीय क्षति:- - मृत्यु : ९ जना - बेपत्ता : २ जना - घाइते : ४ जना श्रोत:जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र वाढी प्रतिवेदन २०७९
---	---	---

घ) आगलागि(Fire)

प्रभावित गाविस	सम्भावित जोखिमको नक्शांकन
उच्च जोखिम : राजपुर, गढवा, बबई, दंगीशरण, शान्तिनगर, बंगलाचुली, राप्ती, गाउँपालिका जोखिममा रहेको मध्यम जोखिम : घोराही, तुलसीपुर उमनपा र लमही नपा, राप्ती गाउँपालिकाका केही वडाहरु संभावित क्षति विवरण	
औसतमा १ सय ११ घरमा हरेक वर्ष आगलागीबाट क्षति हुने गरेको । जुन विगतका वर्षहरु भन्दा केही कम हो । - जिन्सी, भांडा, लत्ताकपडा ६० प्रतिशत - नगद १५ प्रतिशत - अन्न ७० प्रतिशत - कागजपत्र ७० प्रतिशत - भौतिक सम्पत्ति घर ८० प्रतिशत - मानवीय क्षति ४ प्रतिशत - चौपाया १० प्रतिशत	
श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ ।	

(ङ) सडक दुर्घटना (Road Accident)

मानवीय क्षतिको हिसावले हेर्ने हो भने सडक दुर्घटना यस जिल्लाको पहिलो चुनौतिको रुपमा रहेको छ ।

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
पूर्व पश्चिम राजमार्ग क्षेत्र, लमही तुलसीपुरसम्मको क्षेत्र उच्च जोखिममा रहेको संभावित क्षति विवरण	

औसतमा प्रतिवर्ष मृत्यु ७० जना औसत प्रतिवर्ष घाइते २ सय ८६ जना गम्भिर घाइते घाइतेको करिब १४० जना अङ्गभङ्ग पशुचौपायाको क्षति औसत ४ वटा सवारी साधनको क्षति औसत प्रतिवर्ष २२६ वटा औसत दुर्घटना संख्या प्रतिवर्ष १७९ वटा	
--	--

च) शीतलहर (Cold Wave)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
जिल्लाका १० स्थानीय तहहरूमध्ये देउखुरीमा पर्ने लमही नगरपालिका, राप्ती गापा, राजपुर गापा, गढवा गापा शीतलहरको मध्यम जोखिम रहेको।	
संभावित क्षति विवरण	
विगत वर्षहरूमा शीतलहरबाट मृत्यु हुने संख्या नभएको तर प्रभावित भई बिरामी हुने गरेको छ। बिरामीको संख्या वार्षिक औसतमा १०० जना भन्दा बढी।	

छ) शर्पदंश (Snake Bite)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
उच्च जोखिम : राजपुर गाउँपालिका, गढवा गाउँपालिका, राप्ती गाउँपालिका, लमही नपा मध्यम जोखिम : दंगीशरण गापा, बवई गापा, शान्तिनगर गापा, तुलसीपुर उमनपा, घोराही उमनपा, बंगलाचुली गापा	
संभावित क्षति विवरण	
औसतमा अनुमानित मृत्यु ५-७ जना। गम्भीर बिरामी भएर निको हुने २५-३० जना।	

झ) भूकम्पीय जोखिम

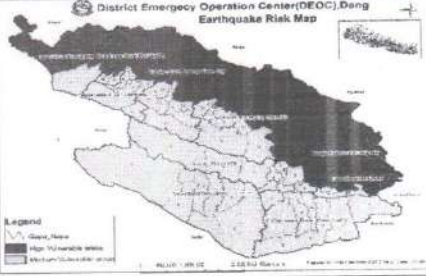
(Earthquake)

यस जिल्लामा हालसम्म भूकम्पका कारण कुनै त्यस्तो ठूलो क्षति व्यहार्नुपरेको छैन। मिति २०७२ साल वैशाख १२ र २९ गतेको विनाशकारी भूकम्पले यस जिल्लाका निजी तथा सार्वजनिक संरचनाहरूमा दरार पैदा गरी कमजोर पारेको कारण जोखिमको सम्भावना उच्च नै रहेको छ। साथै मिति २०८०/०७ र १७ गते राति २३:४८ बजेको समयमा जाजरकोट जिल्लालाई केन्द्र बिन्दु बनाएर गएको भूकम्पले दाङ जिल्लामा १२ घर पूर्ण र ७० घरमा आंशिक क्षति हुन गएको थियो। Humanitarian Country Team (HCT) and key partners engaged Durham university ले गरेको अध्ययन अनुसार नेपालको मध्य तथा सुदूर पश्चिम भागमा भूकम्प जान सक्ने सम्भावना रहेको र ठूलो मात्रामा जनधनको क्षति हुन सक्ने अनुमान गरेको छ। भूकम्पको जोखिममा नेपाल राष्ट्र नै उच्च जोखिममा रहेको हुनाले दाङ जिल्ला पनि यस प्रकोपबाट अछुतो रहन सक्दैन। विशेष गरी यस जिल्लाको केही क्षेत्रमा भूकम्पको फल्टलाईन रहेको विज्ञहरूको

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

अनुमान रहेको हुँदा भूकम्पको जोखिम भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । भूकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका स्थानीय तहमा रहेका पुराना विद्यालय, निजी भवनहरू तथा अन्य सार्वजनिक संरचनाहरू जोखिममा रहेका छन् । भूकम्पीय जोखिमका लागि यस जिल्लाका सरोकारवाला निकायहरूले पूर्वतयारीका कार्यहरू अगाडि बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

भूकम्प पछिको अनुमानीत अवस्था :

सम्भावित क्षतिको आँकलन	जेखिमको नक्शांकन
प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या ; १००००० जना मृत्यु हुन सक्ने जनसंख्या ; २०० जना (भन्दा बढी) घाइते हुनसक्ने जनसंख्या ; २००० जना (भन्दा बढी) विस्थापित हुनसक्ने जनसंख्या ; ३०००० जना (भन्दा बढी) क्षति हुन सक्ने संरचना ; पूर्ण नष्ट घर ; २०००० घरधुरी, आंशिक नष्ट घर ; १०००० घरधुरी (७० प्रतिशत सरकारी संरचनाहरूमा क्षति पुग्नसक्ने अनुमान गरिएको छ ।)	
राप्ती नदिमा रहेको पक्की पुल, नेपालगन्ज दाड सडक खण्डमा पर्ने पुलहरू भत्कन सक्ने, लमही घोराही, तुलसीपुर क्षेत्रमा पर्ने सडक पुलमा क्षति पुग्न गई १ हप्ता देखि १ महिनासम्मका लागि सडक सम्पर्क विच्छेद हुन सक्ने । साथै संचा टेलिफोन टावरहरू क्षति ग्रस्त हुनसक्ने र यातायात प्रभावित क्षेत्रहरूमा १ महिना सम्म अत्यावश्यक सेवाहरूको पहुँ नहुनसक्छ । फेरी २०७२ सालको भन्दा ठूलो कम्पनको भूकम्प आउनसक्ने आँकलन गरीएकोछ त्यसैले नेपालक पश्चिमी भूभाग लगायत छिमेकी देश भारत र पाकिस्तानको भागमा समेत ठूलो असर पुग्ने अनुमान गरिएकोले तत्काल अन्तर्राष्ट्रिय सहायता निकायहरूको पहुँच नहुनसक्ने अनुमान समेत गरिएको छ ।	

विपद्को कारणले प्रत्येक वर्षमा हुने व्यापक धनजनको क्षति र विस्थापित लगायत प्रभावितहरूको लागि एउटा सहभागितामूलक विपद् तयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नसके मात्र प्रभावितहरूले आधारभूत मानवीय सहायता पाउन सक्ने अवस्था भएको हुँदा विपद्बाट हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्लास्तरमा विपद् योजनाको आवश्यकता महसुस गरिएको छ । त्यसैले यस दाड जिल्लामा देखिएका सम्भावित विपद्हरूलाई व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण गर्नका लागि सबै स्थानीय तहहरू लगायत सरोकारवाला निकायहरूको समन्वय गरी जोखिमयुक्त समुदायमा योजनाबद्ध ढङ्गबाट अगाडि बढनुपर्ने आवश्यकता भएको हुँदा जिल्लास्थित सबै निकायहरूले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने आवश्यकता छ ।

ज) दाड जिल्लामा जोखिममा रहेको जनसंख्या (विपद्को समयमा ख्याल गरिनुपर्ने वर्ग)

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	एकवर्ष मुनिको जनसंख्या	१२३२७	
२.	५ वर्ष मुनिको जनसंख्या	५३३३६	
३.	एकल महिला	१८३९०	
४.	जेष्ठ नागरिक ६० माथिको	५८४३५	
५.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू	१२९२१	
६.	१०-१९ उमेरका किशोरीहरू	७०२४८	
७.	प्रजनन उमेरका महिला	२०८७४६	
जम्मा जनसंख्या		४३४४०३	

श्रोत : रा.त.का. २०८० र जनगणना २०७८

३.५. जिल्लाको निकायगत श्रोत साधनको आँकलन (Stakeholders Stocks Mapping)

क्र.सं	कार्यालय/संस्था	सामग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय		चालु वर्ष	नेपाल बैक लिमिटेड	तत्काल, नेपाल सरकारको स्वीकृत मापदण्ड अनुरूप
२.	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय		जनशक्ति	स्थानीयतहसँगको समन्वयमा तत्काल प्रतिकार्य गर्न सकिने
३.	स्थानीय तह	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सबै कार्य	आपतकालीन राहत कोष	स्थानीयतह हरु	तत्कालै प्राप्त गर्न सकिने
४.	कृषि ज्ञान केन्द्र	विउबिजन तथा विषादि		सबै स्थानीय तहकोइका ईमा	तत्काल, जि.कृ.वि.का.को स्वीकृत मापदण्ड अनुरूप
५.	डिभिजन वन कार्यालय	काठ उपलब्ध गराउन सकिने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला/ई. व.का. मा	तत्काल जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समितिको आवश्यकता अनुसार
६.	स्वास्थ्य कार्यालय	दक्ष जनशक्ति RRT औषधी	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयकोR RT Team११ र स्थानीय तहकोRRT Team९९ गरी जम्मा ११० जना	स्वाका, स्युजा, श्रीगाउँ, मानपुर र लमही	तत्काल आवश्यकता अनुसार ११ वटा निजी अस्पतालहरुको समन्वयमा
७.	नेपाली सेना ज्वाला दल गण	दक्ष जनशक्ति	१८० जना	घोराही तुलसीपुर लमही	तत्काल
८.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	दक्ष जनशक्ति	३३ जनाभन्दा बढी	भालुवाङ, ल मही,	तत्काल
९.	नेपाल प्रहरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जनशक्ति	५२५ जना	जिल्लाभर	तत्काल, सामान्य घरेलु औजार
१०.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैर खाद्य सामग्री एम्बुलेन्स उपचार बाक्स, खोज तथा उद्धार सामग्री	१०० सेट ३ वटा ४ वटा १ सेट	ने.रे.स. दाङ	तत्काल

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

क्र.सं	कार्यालय/संस्था	सामग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
११.	जिल्ला शिक्षाविकास तथा समन्वयइकाई	शैक्षिक सूचना संकलन जनशक्ति		सबै स्थानीय तहमा	स्थानीय तहमा रहेको शाखामा समन्वय गरी आवश्यकताअनुसार
१२.	राजनैतिक दल		स्वयंसेवक	सबै स्थानीय तहमा	आवश्यकताअनुसार कार्यकर्ता परिचालन
१३.	यान्त्रिक कार्यालय	डोजर/स्काभेटर लोडर/भ्याकुलोडर पानी ट्याङ्की	२ २ १	यान्त्रिक कार्यालय	मध्यपश्चिम तथा क्षेत्रीय डिभिजन कार्यालयको स्विकृतिमा
१४.	राष्ट्री स्वास्थ्यविज्ञान प्रतिष्ठान	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४ सै घण्टा	घोराही	तत्काल आवश्यकताअनुसार
१५.	प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४ सै घण्टा	तुलसीपुर	तत्काल आवश्यकताअनुसार
१६.	यातायात व्यवसायीसमितिहरु	यातायात तथा ढुवानीका साधन	आवश्यक पर्ने जति	दाङका सबैजसो स्थानमा	भाडामा तत्काल आवश्यकताअनुसार
१७.	बेस नेपाल	जनशक्ति	स्वयंसेवक	वैक, समुदाय	आवश्यकताअनुसार
१८.	अपांग मानवअधिकार सरोकार मञ्च	अपाङ्गताका लागि औजारहरु	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकताअनुसार
१९.	मानव कल्याण तथा वातावरणसंरक्षण केन्द्र		स्वयंसेवक	समुदमया	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२०.	सीसा नेपाल	तत्काल राहत सहयोग गर्नसकिने	जनशक्ति	समुदायमा	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२१.	नेपालमहिलासामुदायिक सेवा केन्द्र	केही नगदआकस्मिककोषशैक्षिक सामग्री	जनशक्ति	समुदायमा	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२२.	ओरेक नेपाल	मनोसामाजिक परामर्श, संरक्षण क्षेत्रलाई सहयोग	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकताअनुसार
२३.	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	आकस्मिक कोष शैक्षिक सामग्री	स्वयंसेवक	वैक, समुदाय	आवश्यकताअनुसार
२४.	चेम्बर अफ कमर्स	तत्काल सुख्खा खानेकुरा तथा खाधान्न सामग्री	आवश्यकतानुसार	दाङका सबैजसो स्थानमा	आवश्यकताअनुसार
२५.	उद्योग बाणिज्य संघ	तत्काल सुख्खा खानेकुरा तथा खाधान्न सामग्री	आवश्यकतानुसार	दाङका सबैजसो स्थानमा	आवश्यकताअनुसार
२६.	तयार नेपाल				

ध्रोतः निकायगत कार्यालय दाङ

३.५.१ जिल्लामा उपलब्ध खोज तथा उद्धारका समाग्रीहरू (Heavy Equipments)

क्र. सं.	विवरण	उपलब्ध साधन मात्रा	उपलब्ध हुने निकाय
१	दमकल	३ वटा	घोराही उमनपा, लमही नगरपालिका र गढवागाउँपालिका
२	भ्याकुलोडर	१०५ वटा	निजी भाडामा लिन सकिने । नेपाल ह्यावी इक्विपमेन्ट व्यवसायी संघ दाङ ।
३	स्काइभेटर	२९ वटा	निजी भाडामा लिन सकिने । नेपाल ह्यावी इक्विपमेन्ट व्यवसायी संघ दाङ ।
४	भ्याकुलोडर	२ वटा	१ यान्त्रिक कार्यालयलमही तथा तुलसीपुर क्षेत्रमा तथा १ घोराही उपनपा कार्यालयमा रहेको ।
५	स्काभेटर	३ वटा	घोराही उमनपा, लमही नपा तथा राप्ती गापालमा रहेको
६	ग्रेडर	१ वटा	घोराही उपनपालमा रहेको
७	जेसीवी	७ वटा	घोराहीउमनपा,राजपुर, दंगीशरणतथा बबई गापालमा रहेको ।
८	लेडर	२ वटा	राप्ती तथा बबईगाउँपालिकामा रहेको ।
९	बुल्डोजर	नभएको	मध्यपश्चिम क्षेत्रीय सडक निर्देशनालय नेपालगञ्जबाट मगाउनुपर्ने अवस्था ।
१०	क्रेन	२	निजी भाडामा लिन सकिने
११	शव वाहन	१ वटा	लमही अस्पताल, लमही
१२	ड्रङ्गा	१२ वटा	सिसहनियाँ, गोवर्द्धिहा, गंगापरस्पुर, बेला राजपुर, सतवरिया ।
१३	रवर बोट सेट	५ वटा	सप्रबल भालुवाङ, रज्ज्वालादल लमही, गढवा गाउँपालिका, घोराही उपमहानगरपालिका, नेरेसो उरहरी,
१४	यातायात साधन बस, ट्रक, गाडी	प्रसस्त	यातायात समितिहरूसँग समन्वयमा भाडामा लिएर चलाउन सकिने ।
१५	पानी ट्यांकर	१५ वटा	खापाउ संस्था घोराही उमनपा र अन्य निजीरूपमा सञ्चालनभएकावाट भाडामा लिन सकिने ।
१६	इन्धन पम्पहरू	४४ वटा	२० हजारदेखि १ लाख लिटरसम्मका निजी पेट्रोल तथा डिजेल पम्पहरू
१७	चेनपुल्ली	१ वटा	भूमिगत जल परियोजना लमही ।
१८	टुचिन	१ वटा	नेपाली सेना ।
१९	एम्बुलेन्स सेवा	६५ वटा	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, निजी अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी लगायत निजी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको समेत ।

३.५.२ सुरक्षा निकायहरूसँग भएका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरू (Search and Rescue

Materials):-

(१) नेपाली सेना

सिन	सामग्रीको नाम	संख्या	कैफियत
१	Safety Helmet	४१	
२	Sefty Vest	५०	
३	Rubber Boat Set	२	
४	Tourch	२५	
५	Water Bottle	१०	
६	Rubber tube	२५	
७	Life line rope	२०	
८	Climbing rope	४	
९	Carabinna	१७	
१०	Rescue throw bag	६	
११	Rappeling gloves	१	
१२	Self Decender	१	
१३	Body bag	१	
१४	Lifebuoy ring	१६	
१५	Mat with cover	२	
१६	Sleeping bag	१	
१७	Tent	१०	
१८	Rescue whistle	३५	
१९	Folding streture	१	
२०	Seat harness	५	
२१	Mattress-small	६	
२२	Single pulley	२	
२३	Double pulley	२	
२४	Improvised boat	२	
२५	Improvised floating device	१	
२६	Raincoat	६	
२७	Safety helmet	२१	
२८	Fire swattar	१५	
२९	Portable fire pump	१	

३०	First aid kit	३	
३१	Yellow bag pack	५	
३२	Fire man axe	२	
३३	Pick	१३	
३४	Fire extinguisher	१०	
३५	Fire ball	५	
३६	Fire fighting suit	१०	
३७	Gas mask	१	
३८	Crow bar	४	
३९	PPE set	१६	
४०	Eye protection goggles	१५	
४१	Improvised fire beater	१०	
४२	Improvised fire rack	२	
४३	Fire pitter	७	
४४	Bucket	२	
४५	Safety shoes	६	
४६	Portable fire pump	२	
४७	Shovel	१६	
४८	Hoe	३	
४९	Fire fighting suit	९	
५०	Safety helmet	२१	
५१	Pick	१०	
५२	Chain saw 18	१	
५३	Eye Protection Goggles	१०	
५४	Sefty Helmet	११	
५५	Shovel	९	
५६	Maga Phone	७	
५७	Knee Pad	१०	
५८	Hammer	२	
५९	Lever	३	
६०	Aluminium Ladder	३	
६१	Safty Harness	१	
६२	Fan For Confined Spaies	१	
६३	Flotting Rope	७	
६४	Dyanamic Pope (100M)	४	
६५	Hard Kneenic	१	

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

६६	Concarate Cutter	१	
६७	Electric Drill Machine	१	
६८	Bolt Cutter	३	
६९	Wire Cutter	१	
७०	Slide Range	१	
७१	Sopt Light	६	
७२	Measuring tape	१	
७३	Single Pully	२	
७४	Double Pully	१	

(२) नेपाल प्रहरी

सि.नं.	विपद उद्धारका सामग्रीहरू	संख्या	कैफियत
१	Aluminum ladder (भर्याङ)	५	
२	Auto Lock Carabineer	६	
३	Big Water V Type PFD (Life Jacket)	१०३	
४	Bucket (बाल्टिन)	३५	
५	Chain saw m/c24" (रुख काट्ने मेसिन)	२	
६	Chisel (छिना)	१	
७	Claw/big hummer (ठुलो घन)	८	
८	Crow bar (gall) (गल)	२७	
९	Fire blanket (आगो निभाउने कपडा)	१०	
१०	Fire extinguisher 1 kg (आगो निभाउने यन्त्र)	१	
११	Fire extinguisher 4 kg (आगो निभाउने यन्त्र)	३९	
१२	Fire extinguisher 6 kg (आगो निभाउने यन्त्र)	८	
१३	fire fighting suit	१०	
१४	Fire Gloves	३७	
१५	first aid box/ kit box	२०	
१६	Gum boot steel (गम बुट स्टिल)	४२	
१७	Hand saw (हाते आरो)	५	
१८	Head light (हेड लाईट)	१३	
१९	hummer 2kg (सानो हेम्मर)	४	
२०	Hummer 5kg (ठुलो हेम्मर)	१४	

२१	line rope (डोरी)	१६२५	
२२	Mask (माक्स)	७	
२३	Normal water life jacket	३०	
२४	Pick with the nail (गैची)	५७	
२५	Rain coat (रेन कोट)	११	
२६	Safety belt (सेफ्ट बेल्ट)	३	
२७	Safety helmet (सेफ्टी हेल्मेट)	७३	
२८	Search light (सर्च लाईट)	२	
२९	Shovel (बेलचा)	९७	
३०	Stretcher	५२	
३१	waist harness	५	
३२	Wedge Throw Bag	६	
३३	Rubber boat	१	
३४	paddles	११	
३५	hand pump for rubber boat	२	
३६	जेट सुटर	१२	
३७	Megaphone	९	
३८	त्रिपाल	३२	
३९	rope ladder	१	
४०	फरुवा	२५	
४१	TyreTube	३२	
४२	ground seat	४	
४३	Seat harness	८	
४४	हसिया	३६	
४५	बन्चरो	६	
४६	टेन्टपाल	३	
४७	कोदालो	८	
४८	टर्च लाईट	२	
४९	वाईना कुलर	१	
५०	पानी बुट/ छाला बुट	२०	
५१	विपद् हेल्मेट	१५	
५२	बपद् मा प्रयोग हुने फ्लोरेन्स ज्याकेट	१०	
५३	ट्युब	५	
५४	Carabiner	७	
५५	Rake Teeth	४	

५६	Conis	४	
५७	Spade	४	
५८	Split	१०	
५९	Whistle	४	
६०	Lifebuoy Ring	१२	
६१	Dati	१२	
६२	Dust Mask	१०	
६३	Safety helmet	१९	
६४	Hand saw (हाते आरो)	२	
६५	Through bag	५	
६६	Fire Boots	५	
६७	Water proof torch light	५	
६८	ढुङ्गा फुटाउने मेसिन	२	
६९	उद्धार कार्यमा लगाउने पन्जा	१५	
७०	Rubber boat (12 seat capacity)	२	

(३) सशस्त्र प्रहरी

सिन	सामग्रीको नाम	सङ्ख्या	कैफियत
१	सामान्य डोरी	६९५ मि.	
२	श्रो ब्याग	९	
३	बाल्टी	९	
४	सिट हार्नेस	४	
५	बोल्ड कटर	१	
६	हेल्मेट	७३	
७	गल	७	
८	क्याराबिना	५	
९	रबर बोट	२	
१०	मोटर बोट	२	
११	Life Boy	१	
१२	वि.प.को पन्जा	११३ जोर	
१३	घन	४	
१४	क्रोवार	३	
१५	क्रोवार २२ मि.मि.छिनो	२	
१६	स्वाटर	१०	

१७	न्याक	१०	
१८	न्याक हो	१	
१९	एक्स हो	४	
२०	फष्ट एड किट	१४	
२१	जम्बसुट	९	
२२	वाटर बोतल	९	
२३	पानि बुट	१९०	
२४	फाएर स्टिगुईसर	१२	
२५	रबर मेट्रेस	४	
२६	Fire o Of Carbineers	३	
२७	Screwtape Carbineers Heavy	३	
२८	Static Rope	३ Rol	
२९	Fire Ball	५	
३०	Climbing Rope Roll	३ Rol	
३१	Aluminum Ladder	३	
३२	त्रिपाल	७	
३३	सिनटेप	२	
३४	हेम्बर सानो	२	
३५	फष्ट एड ब्याग	२	
३६	कोदालो ,खुर्पा	२/२	
३७	बोर्किड ज्याकेट	१०	
३८	करौति/उडकटर	१/१	
३९	बिद्युतिय साईरन र हाते साईरन	५/१	
४०	हेक्स फ्रेम र ब्लेड	१	
४१	रेस्क्यु ग्लोव्स	२	

(४) सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.४१ रिजर्भ गण लमही

सि.नं.	विपद् सामाग्रीहरुको नाम	संख्या	कै.
१.	Rescue Raft	१	
२.	Barrel Pump	१	
३.	Life Jacket	१२	
४.	Rescue Throw Bag	१	
५.	Tube	२	

६.	Throw Bag Life Buoy	१०	
७.	Gas Mask With Filter	३५	
८.	Fire Swatter	७	
९.	Fire Rake-Hoe	४	
१०.	Bucket	८	
११.	Fire Extinguisher 6 kg	३	

(५) लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी विपद् व्यवस्थापन गुल्म तुलसीपुर दाङमा रहेका विपद् उद्धारका सामग्रीहरूको विवरण:

सि.नं.	*विवरण	संख्या	कैफियत
१	Normal water life jacket	४८	
२	Big Water V Type PFD (Life Jacket)	१	
३	Septic jacket	३	
४	florins jacket (read)	१६	
५	Florins jacket (yellow)	२०	
६	Auto Lock Carabineer	४	
७	Tape sling Tabuor	२	
८	River Knife	३	
९	big pulley	२	
१०	waist harness	४	
११	Cheste Harenes	२	
१२	Safety helmet	१०	
१३	Water helmet	७	
१४	Rock Helmet	२	
१५	Wedge Throw Bag	९	
१६	dynamic rope	१५०	मि.
१७	first aid box/ kit box	६	
१८	Ring life buoys Rescue Tube	६	
१९	Fire extinguisher 4 kg	३	
२०	Fire extinguisher 6 kg	३	
२१	Fire extinguisher 2 kg	१	

२२	Fire extinguisher 1 kg	५	
२३	Gloves	१०	
२४	Aluminum ladder	३	
२५	Search light (big)	५	
२६	Search light (small)	६	
२७	Head light	५	
२८	ट्राफिक लाईट	१	
२९	Rope	२००	
३०	Gum boot steel	४०	
३१	Shovel	२०	
३२	Pick with nail	१०	
३३	Bolt cutter 36"	३	
३४	Bolt cutter 18"	३	
३५	Chisel	१०	
३६	Hydraulic jack 30	२१	
३७	Hand saw	४	
३८	Bucket	६	
३९	Crow bar (gall)	८	
४०	pila's	१	
४१	साईरन	४	
४२	Safety shoe 40/2, 41/2, 42/2	६	
४३	Safety eye glass	६	
४४	Rain coat	३४	
४५	Mask	६	
४६	Claw hummer 2kg	३	
४७	Hummer 3 kg	३	
४८	Hummer 5kg	३	
४९	Measuring .tape 5.5	२	
५०	त्रिपाल प्लाष्टिक	५	
५१	Haydraulic Hand Operated Tool	१	
५२	Rotary Rescue Saw	२	
५३	Circular Saw	१	
५४	Demolition break/ chapping hummer	२	
५५	Rotary Hammer Drill m/c	४	

५६	Reciprocating Saw	४	
५७	Chain saw m/c24"	५	
५८	Dead body bag	२५	
५९	Stretcher	१२	
६०	जेनेट्रर (pectoral)	१	
६१	Fire fighting suite	१७	
६२	Fire fighting bout	१७	
६३	Fire fighting helmet	१७	
६४	Fire fighting gloves	१७	
६५	Fire fighting glass	७	
६६	Fire blanket	५	
६७	Fire fighting Belt	९	
६८	Fire Static Rope	१	
६९	Breathing Apparatus (BA set)	१	
७०	Multi Gas Detector	१	
७१	Foging machine	६	
७२	Foging machine को औषधी	२	
७३	Tent	१३	
७३	मेघाफोन	२	
७४	CPR Mannequim	१	
७५	Baby Mannequim	१	
७६	Back Board	१	
७७	Throwing Extinguisher	२	
७८	Figure of Eight	२	
७९	Jummar	२	
८०	Lucking Carabineer	२	
८१	Prusik	३०	

(६) जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा रहेका सामग्रीहरु ;-

सिन	सामग्रीको नाम	सङ्ख्या	कैफियत
१	क्लाईम्बिङ्ग रोप	४० मि.	
२	मेघा फोन	१	
३	सर्च लाईट	१	
४	फायर स्टिङ्गयुसर ६ के.जी.	५	म्याद नाघेको
५	फायर स्टिङ्गयुसर ४ के.सी.	१	म्याद नाघेको
६	रेस्क्यु ग्लोब्स	८	म्याद नाघेको
७	बोल्ट कटर	२	
८	क्याराबिना	३	
९	रेस्क्यु हेलमेट	१२	
१०	रेस्क्यु हेम्लर	७	
११	लाईफ ज्याकेट	१६	
१२	फायर सुईटर	१४	
१३	क्रोबार	१५	
१४	पिक	१४	
१५	सावेल/गल	२०	
१६	स्ट्रेचर	३	
१७	डिस्पेनसरी टेन्ट	२	
१८	सिट हार्नेस	५	
१९	V.H.F. Base Set	१	
२०	V.H.F. H/H Set	२	
२१	H.F.Set	१	
२२	विद्युतिय साईरन	१५	
२३	हाते साईरन	३	
२४	फस्ट किट् बाकस	०	

२५	सिन टेप		४	
२६	फायर बल		२	म्याद नाघे
२७	Fire Rake		६	
२८	Fire Rake Hoe		६	
२९	Jump Suit		१२	
३०	Fire Boot		१२	
३१	Helmet		१२	
३२	Hand Torch		१२	
३३	Watter Bottel		१२	
३४	Back Pack Pump		२	
३५	Exe With Rubber Grips		१४	

१३. स्थानीय तहमा उपलब्ध पूर्वसूचना, खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण

(१)- घोराही उपमहानगरपालिका			
सिन	सामग्रीको नाम	सङ्ख्या	कैफियत
१	दमकल	१	
२	Brush cutter machine	१	
	नोट:- अन्य विपद् उद्धार सम्बन्धि विवरणहरू जेन-जी आन्दोलनका क्रममा जलेर नष्ट भएको		
(२)- तुलसीपुर उपमहानगरपालिका			
१	पानी ट्याङ्कर	१	
२	भ्याकुलोडर	१	
३	टिप्पर	१	
४	एम्बुलेन्स (Ambulance)	५	
५	सर्प उद्धार सामान सेट	२	
६	स्वचालित आरी मेसिन	१	
७	साबेल (खन्ती, गल)	३	
८	सेफ्टी हेल्मेट (Sefety helmet)	१	
९	स्ट्रेचर (Stretchers)	१	
१०	लाइफ ज्याकेट (Life jacket)	४	
११	रबर ट्यूब (Medium size rubber tube)	३	

१२	हाते आरी	२	
१३	अग्नी समन उपकरण (Fire Extinguisher)	१०	
१४	त्रिपाल (Tarpaulin)	२	
१५	वाटर फाएर ब्याक (Water Firet bag)	२	
१६	खुर्पा हसिया	४	
१७	फरुवा,बेलचा	६	
(३)- लमही नगरपालिका			
१	पानि वुट	१५	
२	रिङ्ग बोर्ड	१०	
३	स्टेचर	४	
४	Fire Stpop ४पिस ठुलो १ पिस सानो	५	
५	लाईफ ज्याकेट	११	
६	वाल्टिन	१७	
७	बोर्ट पेन्डल (पानि डुङ्गा पेन्डल)	८	
८	पानि बोर्ड	१	
९	सेफिट बेल्ट	१०	
१०	सिडि	२	
११	हुक डोरी	१५ पिस	
१२	श्रो ब्याक	७	
१३	First Add Bag	५	
१४	ठुलो कैचि	१	
१५	Fire suit Normal	४	
१६	Fire suit Hard	५	
१७	Fire Blanket	२	
१८	Sefty Pad	५	
१९	फरुवा/ गैटि	७/२	
२०	हुक लाइट, ठुलो मोजा	२	
२१	विपद साईरन	१	
२२	हेल्मेट	१५	
२३	Sefty Pad	१ गत्ता	
२४	Fire mask	३	
२५	Fire but	२	
२६	First add Kit	१	
२७	Fire Pitter	१०	
२८	काभ्रो	३	
२९	लाठी	१७	
३०	बेलचा र बन्चरो	११/७	
३१	सव्वल,आरी	१०/१०	

३२	खुर्पा, हाते आरी	८/४	
३३	त्रिपाल ,टयुव	३/३	
३४	सव्वल दाँति	१३	
३५	पम्प ठुको,सानो	१/१	
३६	सेफिट बेल्ट	९	
३७	हेड लाईट	४	
३८	घन	१	

(४)- दंगिशरण गाउँपालिका

१	छाँलाको पञ्जा	६	
२	सावेल	२	
३	गाइखुरे	२	
४	हेलमेट	६	
५	बेल्ला	२	
६	बाल्टिन	६	
७	गैति	२	
८	हतौडा	२	
९	लाइफ ज्याकेट	२	
१०	हेड टर्च लाइट	६	
११	मेगाफोन	६	
१२	हाते साइरन	१	
१३	नाइलन डोरी	२०० मि.	
१४	प्राथमिक उपचार बाक्स	६	
१५	अग्नी यन्त्र	२	
१६	अग्नी सामक सुट सेट	२	

(५)- राप्ती गाउँपालिका

१	फायर फाटिंग पम्प	२	
२	प्राथमिक उपचार किट	३	
३	Jump Suit (Firefighting)	१०	
४	Socks	१०	
५	Gloves	१०	
६	Hand Tourniquet	१०	
७	Face mask	१०	
८	Water Bottle	१०	
९	Back Pack Pump	६	
१०	Fire Blanket	१०	
११	Fire Swatter	१०	
१२	Fire Rack Hoe	१०	

१३	Fire Axe Hoe	१०	
१४	Helmet	१०	
१५	Fire ball	१०	
१६	Fire Rake	१०	
१७	Shovel	१०	
१८	Fire Boat (Pair)	१०	
१९	Hose	१०	
२०	त्रिपाल	३०	
२१	बलाइकेट	२०	
(६)- शान्तिनगर गाउँपालिका			
१	डुङ्गा	२ थान	
२	डोरी	१०० मि.ठुलो	
३	डोरी	२०० मि.सानो	
४	वाल्डि	३	
५	रेनकोट	१०	
६	बुट/ हेलमेट	१५/१५	
७	माईक	२	
८	स्टेचर	५	
९	पिपिसि सेट	३	
१०	Fire Extinguisher	१०	
(७)- बंगलाचुली गाउँपालिका			
१	एम्बुलेन्स	१ थान	
२	साबेल	५ थान	
३	स्टेचर	६० थान	
४	सेफिट हेलमेट	५ थान	
५	त्रिपाल	५ थान	
६	Fire extinguisher	२ थान	
७	First Aid kit	५ थान	
८	Bolt cutter	१ थान	
९	Plastic goggles	६ थान	
१०	Drill machine	१ थान	
११	GPS machine	१ थान	
१२	Ulti meter	१ थान	
१३	अक्सिजन सिलिण्डर	१६ थान	
(८)- बबई गाउँपालिका			
१	माईक	२	
२	लाईफ ज्याकेट	२७	
३	स्टेचर	१५	

४	साईरन	२	
६	प्राथमिक उपचार सामग्री	२	
७	हाते माईक	१	
८	डोरी	१ बोरा	
९	बेलचा	५	
१०	हविल चयर्स	५	
११	सेफ्टि हेल्मेट	५	
१२	टेवाईलेट चयर्स	५	
१३	यकनुलि क्रस्टचेस	५	
१४	यल्बो क्रस्टचेस	१०	
१५	वैसाखी	५	
१६	क्यारेबिना	२	
१७	श्रो व्याग	२	
१८	लाईफबो रिड	१	
१९	मेगा फोन	२	
२०	डाईनामिक रोप	५० मि.	
२१	फायर इगटिगुसेर	२	
२२	सिरेन	१	
२३	टिन ट्रुन्क	१	
२४	ट्रच लाईट	२	
२५	व्याग बोर्ड प्लाष्टिक	१	
२६	वयल चेन सा.	१	
२७	गम बुट	१०	
२८	हाइड्रोलिक ज्याक	१	
२९	मेडिकल टेन्ट	२	
३०	सिङ्गल स्टयाण्ड ल्यान्डर	१	
३१	मेटल बुक्रेट (५ लि.)	१०	
३२	वर्किङ्ग गोल्फस	१०	
३३	फायर बल	२	
३४	हुइसेल	५	
३५	फाएर ब्लाइकेट	३	

(९)- राजपुर गाउँपालिका

१	हेल्मेट	६ वटा	
२	बुट	६ जोडि	
३	वाल्टी	६ वटा	
४	माइक	१ वटा	

५	ह्यामर (घन)	१ वटा	
६	तारकटर	१ वटा	
७	गैति	२ वटा	
८	वेल्चा	१ वटा	
९	ह्याक्स विलेट	२ वटा	
१०	डोरी	१ मुठा	
११	लाईफ ज्याकेट	४ वटा	
(१०)- गढवा गाउँपालिका			
१	लाईफ ज्याकेट	५ थान	
२	स्ट्रेचर	१ थान	
३	हेलमेट	१० थान	
४	एक्सप्रेस फायर	४ थान	
५	बैशाखी	५ थान	
६	रिड टयुव	२ थान	
७	माइक	२ थान	
८	फायर बल	१ थान	
९	साईरन	१ थान	
१०	ट्वाइलेट सिट	५ थान	

३.५.२. निकाय पहिचान:

क) विपद्मा निकायगत पहिचान (कसले के गर्ने ?)

निकाय	विषयगत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	खोज तथा उद्धार, समन्य र परिचालन	प्रजिअ: निश्चल राज पाण्डे	०८२-५६०१३३ ९८५७८०७७७७
स्थानीय तह	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका सबै कार्य	स्थानीय पालीका प्रमुखहरु	अनुसुची १ मा समावेश गरिएको छ

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

नेपाली सेना श्री ज्वालादल गण घोराही	जुनसुकै वेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अवस्थामा बस्ने	प्रसे. सन्तोष थापा	९८५८०६६०६० ०८२, ५६१०६३
नेपाल प्रहरी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जुनसुकै वेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अवस्थामा बस्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखागर्ने	प्र.उ. दिपक श्रेष्ठ	९८५७८०५५५५ ०८२-५६०१९९
शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल २९ नं. गण हे.क्वा. दाङ	जुनसुकै वेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अवस्थामा बस्ने	सप्रउ यदु कुमार कार्की	९८५९२७२९९९ ०८२, ४९५९३५
जि.स.स.	समन्वय तथा श्रोत व्यवस्थापन	सावित्रा श्रेष्ठ:- जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८२, ५६००३८
जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	स्थानीय बहमा रहेको इकाईसँगको समन्वयमा आपत्कालीन शिक्षा	प्रमुख : देवमणि चौधरी	९८५७८३६४९९ ०८२, ५६००१०
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्य तथा कृषि	प्रमुख : नवराज भण्डारी	०८२, ५६०१३०
खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय	खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई	डि.प्रकाश जंग शाहा	९८५७८३५५२६ ०८२, ५६००२६
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	स्वयंसेवक तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन	सभापति: मदन गौतम थम्मन चौधरी	०८२, ५२००२२ ९८४७८२२९४३
स्वास्थ्य कार्यालय,	आपत्कालीन स्वास्थ्य तथा पोषण सेवा	कार्यालय प्रमुख	०८२, ५६०००५
डिभिजन वन कार्यालय	आपत्कालीन आश्रयस्थलका लागि काठको व्यवस्थापन	प्रमुख बिसिन्द्र राज सुवेदी	०८२, ५६००१४
संघिय शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय	आपत्कालीन आश्रयस्थल निर्माण तथा व्यवस्थापन	डिई रमेश थिङ	०८२-५६००२७ ९८५७८३९८९९
सडक डिभिजन कार्यालय	सडक सुचारु राख्ने	डिभिजन प्रमुख दिपेन्द्र व.विष्ट	९८५७८६०२०३ ण्डह, ५६०२०३
पूर्वाधार विकास कार्यालय	अस्थायी आवासका लागि सहयोग	प्रमुख: मनिष कुमार अर्याल	०८२, ५६००३८ ९८५७८५३५५५
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	आपत्कालीन सञ्चार	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत विजय गौतम	०८२५६३५४०
पत्रकार महासंघ	सूचना संप्रेषण	अध्यक्ष सन्तोष सुवेदी	९८५७८६१४९७ ०८२, ५६१०९७
उद्योग वाणिज्य संघहरु	खाद्यान्न सङ्कलन तथा वितरणमा सबै उद्योग वाणिज्य संघसँग	अध्यक्ष : वशन्त जोशी घोराही अध्यक्ष विनिल के.सी.	९८५७८३०४५५ ०८२५६००६३,

जिल्ला विपद् पुर्नतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

	समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	तुलसीपुर	
चेम्बर अफ कमर्स	खाद्यान्न सङ्कलन तथा वितरणमा सबै उद्योग वाणिज्य संघसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	अध्यक्ष : विकास अग्रवाल, घोराही अध्यक्ष : ऋषि भण्डारी	९८५७८३०९१७ ९८५७८२१७३६

३.६ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान:

आवश्यकताको लेखाजोखा र खाडल पहिचानको सन्दर्भमा पनि क्षेत्रगत रुपमा नै जिल्लामा भएकाश्रोतहरूको अवस्था आँकलन गर्ने, त्यसमा थप आवश्यक के हो भन्ने पत्ता लगाउने र विगतका विपद्सम्बोधनका सन्दर्भमा देखिएका खाडलहरू, समस्याहरू पहिचान गरी त्यसलाई आगामी विपद्को अवस्थामा सम्बोधन गर्न सकिने गरी तयारी अवस्थामा रहने गरी प्रतिकार्य योजना बनाउने काम भएको छ ।

➤ सबै स्थानीय तहले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संशोधन २०७५, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण नीति २०७५, विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन रणनीति २०७५ लाई आत्मसाथ गरी सबै तहले तोकिएको जिम्मेवारीअनुसार कार्य गर्नुपर्ने छ ।

➤ सबै स्थानीय तहहरूले पर्याप्त मात्रामा खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरूको भण्डारण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

➤ सबै स्थानीयतहले विपद् जोखिम पहिचान गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने ।

➤ सबै स्थानीय तहले विपद्प्रभावितहरूलाई तत्काल अस्थायी आवासका लागि विपद्पूर्व नै खुल्ला तथा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्नुपर्ने ।

➤ स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्नुपर्ने जसमा महिला तथा अन्य बञ्चितिकरणमा परेका समूहको समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गरिने । जस्तै: विपद् लेखाजोखा, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा, सामुदायिक खोज उद्धार जोखिमको नक्शाङ्कन आदि सम्बन्धी तालिमको आयोजना गर्न सकिने । नयाँ संरचनाअनुसार जिल्लामा भएका सबै क्षेत्रगत कार्यालयहरू स्थानीय तहमा रहने भएको हुँदा सबै स्थानीय तहले क्षेत्रगत अवधारणालाई (Cluster Approach)अवलम्बन गरी सबै क्लष्टरलाई सक्रिय बनाउने । जसमा: राहत, विपद् लेखाजोखा, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी सरसफाइ, अस्थायी आवास, संरक्षण आदि आवश्यकताको आधारमा सक्रियता बनाउने ।

➤ स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्णरूपमा प्रभावकारी ढङ्गबाट सञ्चालनमा ल्याउने जसले गर्दा स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापनका लागि पूर्वतयारी र प्रतिकार्यमा महत्त्वपूर्ण भूमिका रहन्छ ।

३.६.१ स्थानीय तहहरूमा श्रोत साधन मापनको अवस्था :

क्र. स.	स्थानीय तहको नाम	दस्तावेजकोपुरा नाम	आपतकालीन कोष
१	घोराही उपमहानगरपालिका	घोराही नगर विपद् न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५	९३,६५,३६४.५१/-
		घोराही नगर विपद्व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि, २०७५	
		घोराही उपमहानगरपालिका आपतकालीन कार्य सञ्चालनकेन्द्र सञ्चालन कार्यविधि, २०७५	
		स्थानीय विपद् प्रतिकार्य योजना, २०८१	

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

२	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका विपद जोखिमन्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५	४२,४२,४९८/-
		विपद पूर्वतयारी तथाप्रतिकार्य योजना, २०८१	
		नगरस्तरिय विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
		वडास्तरिय विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
३	लमही नगरपालिका	लमही नगर विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५	३५,००,०००/-
		लमहीनगर विपद व्यवस्थापन समितिको गठन, विपद पूर्वतयारी तथाप्रतिकार्य योजना २०८१	
		विपदव्यवस्थापन (कोषसंचालन) कार्यविधि, २०७५	
		स्थानीय आपतकालीनकार्यसञ्चालनकार्यविधि, २०७६	
		लमही नगर विपदव्यवस्थापन समितिको गठन	
४	गढवा गाउँपालिका	विपदव्यवस्थापन कोष सञ्चालनकार्यविधि, २०७५	१२,००,०००/-
		गढवा गाउँपालिका बाढी प्रतिकार्य योजना, २०८१	
		स्थानीयविपदतथाजलवायु उत्थानशीलयोजना, २०८०	
५	शान्तिनगर गाउँपालिका	विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालनकार्यविधि	१७,३८,३१५/-
		शान्तिनगर गाउँपालिका विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७६	
६	राप्ती गाउँपालिका	वातावरण तथा विपदव्यवस्थापन नीति, २०७४	२०,००,०००/-
		विपदव्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापनकार्यविधि	
		विपद जोखिमन्यूनीकरण तथाव्यवस्थापन ऐन, २०७६	
		विपदपूर्वतयारी तथाप्रतिकार्य योजना	
		स्थानीय आपतकालीनकार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७	
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	बंगलाचुली गाउँपालिकाको विपद जोखिमन्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५	५०,००,०००/-
		बंगलाचुली गाउँपालिकाको विपदव्यवस्थापन कोष सञ्चालनकार्यविधि, २०७६	
		बंगलाचुली गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोष सञ्चालननिर्देशिका, २०७६	

८	दंगीशरण गाउँपालिका	दंगीशरणगाउँपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	१४,००,००० /-
		दंगीशरणगाउँपालिकाको विपद्व्यवस्थापन कोष सञ्चालनकार्यविधि २०७५	
		विपद्व्यवस्थापन कोष स्थापना	
		विपदपूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	
९	बबई गाउँपालिका	बबईगाउँपालिकाविपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन २०७५	१७,३६,७७५ /-
		स्थानीयविपदतथाजलवायु उत्थानशिल योजना २०७९	
		बबईगाउँपालिकाको स्थानीय वातावरण तथा प्राकृतिकस्रोत संरक्षण ऐन २०७५	
		बबईगाउँपालिकाविपद्व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि २०७६	
		बबईगाउँपालिकाआपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र कार्यविधि २०७६	
१०	राजपुर गाउँपालिका	विपद्व्यवस्थापनतथाप्रतिकार्य योजना	१२,००,००० /-
		विपद्व्यवस्थापन कोष	
		गाउँपालिकास्तरीय बाढी प्रतिकार्य योजना २०८०	
		विपदपूर्वतयारी तथाप्रतिकार्य योजना २०८१	
		स्थानीयआपतकालीनकार्य सञ्चालन कार्यविधि	

नोट:- माथिको तालिकाबाट केही विपद् स्थानीय तहहरूमा पूर्वतयारीका अभ्यासहरू सुरु भएको छ । सबै स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई नियमित अद्यावधिक गर्नुपर्ने र बनाइसकिएको योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने छ । सबै स्थानीय तहमा खुला तथा सुरक्षित क्षेत्रहरू पहिचान गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ र सुरक्षित क्षेत्रहरूहुँदाहुँदै पनि पहिचान नगरिँदा विपद्को समयमा प्रभावित परिवारहरूलाई व्यवस्थापन गर्न चुनौतिपूर्ण हुँदै गएको छ । स्थानीय तहले विपद्मा प्रयोग गर्न सकिने औजार तथा उद्धारका केही सामान्य औजारहरू स्ट्रेचर, अग्नी नियन्त्रण सामग्री लगायतका आधारभूत सामग्री भण्डारण गर्नुपर्ने छ, जसले समयमा नै प्रभावितहरूको ज्यान बचाउन मद्दत गर्छ । सबै स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरेको पाइयो भने विपद्मा प्रयोग गर्न सकिने गरी विपद् व्यवस्थापन कोषहरू स्थापना गरेको पनि पाइयो । नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा दाङ जिल्लाका गढवा तथाबबईगाउँपालिकामा आपतकालीन प्रतिकार्यका लागिपूर्वतयारी कार्यक्रम, राप्ती नदी जलाधार क्षेत्र र बबई नदी जलाधार क्षेत्रका आठ वटा पालिकाका ३७ वटा वडाका ९८ वटा समुदायमा विपद् पूर्वतयारी तथा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली र राजपुर र गढवा गाउँपालिकामासामुदायिकउत्थानशिलता अभिवृद्धि कार्यक्रम मार्फत विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधि र पूर्वसूचना प्रणालीका गतिविधिहरू सञ्चालन भइरहेका छन् भने केही स्थानीय तहले विपद् न्यूनीकरणका लागि सचेतना कार्यक्रम र पूर्वसूचना प्रणाली का लागि स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्वसूचना प्रणालीको सेवालालाई थप प्रभावकारी बनाइएको छ ।

१. विपद्को प्रकृतिमा आधारित विषयगत प्रतिकार्य योजना

४.१. विषयगत क्षेत्रको परिचय(Introduction of Cluster Approaches)

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारिताका लागि राष्ट्रिय र जिल्ला स्तरमा विषयगत क्षेत्रहरू(Clusters Lead)र स्थानीय तहहरूमा रहने क्षेत्रगत इकाईहरूलाई आधार मानेर कार्यविभाजन गरिएको छ । यस अवधारणाको कार्यान्वयन गर्न जिल्लास्तरका लागि वर्तमान समयमा चुनौति देखिए स्थानीय तह र सो अन्तर्गत रहने विषयगत इकाईहरूको पनि कार्यविभाजनको स्वरूपलाई स्वीकार गर्दा प्रभावकारिता र जिम्मेवारीबोध हुने भएकोले जिल्लास्तरमा रहने विषय क्षेत्रगत कार्यालयहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणालाई स्वीकार गर्ने र स्थानीय तहलेसमेत यस अवधारणालाई लागू गर्नुपर्ने छ । अन्तर्राष्ट्रिय स्तरबाट मान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता निम्नानुसार रहेका छन्:

- ठूलो विपद्को अवस्थामा सक्रिय रहने भए पनि क्षेत्रगत अवधारणाले स्थानीय तहदेखि समुदाय सम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- प्रतिकार्य प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई निश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसअनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमीकमजोरीको निराकरण गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकतानुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।
- विशेष सङ्घटन समूहहरू अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, महिला, बालबालिका, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, सुत्केरी तथा गर्भवती महिला आदिलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई अगाडि बढाइनेछ ।
- सबै स्थानीय तहमा नेतृत्व गर्ने इकाई हुने भएकोले वास्तविक प्रभावितको लेखाजोखा हुने, समयमा नै प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याई मानवीय सेवा कार्य छिटो र सहज हुने छ ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूका मुख्य कार्यहरू:

- मुख्य साझेदारहरूको पहिचान
- कार्यक्रम कार्यान्वयनमा समन्वय
- आवश्यकता पहिचान, कार्ययोजना निर्माण तथा रणनीति तय
- नीति, कार्यनीति तथा मापदण्डको कार्यान्वयन
- अनुगमन तथा प्रतिवेदन
- श्रोत परिचालन तथा वकालत
- नागरिक समाज तथा सरकारी संयन्त्रलाई प्रशिक्षण तथा क्षमता विकास
- अन्य क्षेत्रसँग समन्वय

४.१.२ उद्देश्य :

क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख उद्देश्य निम्नानुसार रहेका छन्:-

- जिल्ला तथा स्थानीय तह मार्फतक्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु ।
- स्थानीय तह र जिल्लास्तरमा आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु ।
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि स्थानीय तहहरूले नै पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि योजना निर्माण गरी विशेषज्ञ परिचालन गर्नु ।
- समुदाय, स्थानीय तह, जिल्ला, प्रदेश र केन्द्रबीच समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु ।
- स्थानीयतह र क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूबीच क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

४.१.३ जिल्ला स्तरमा सक्रिय रहने क्षेत्रगत नेतृत्व(Cluster Lead) :

विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाएर विपद् प्रभावितहरूको जीवनरक्षाका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग सहकार्य गरी जिल्लास्तरमा निम्नअनुसार क्षेत्र निर्धारण र काम गर्ने गरी २०६८ मा क्षेत्र विभाजन गरिएको हो । जसलाई अहिले जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७५ लाई अद्यावधिक गरी परिमार्जन गर्ने काम गरिएको छ । केही विषयगत कार्यालयहरू स्थानीय तहमा समायोजन भएको हुँदा विगत वर्षहरूमा भएका विषयगत क्षेत्रहरूको नेतृत्व स्थानीय तहमा नै सुरु गर्नुपर्ने देखिन्छ । विषय क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूचि यसप्रकार रहेको छ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु :

विषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
१. खोज तथा उद्धार र समन्वय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	प्र.जि.निश्चल राज पाण्डे	०८२५६०१३३, ९८५७८०७७७७ cdoooffice.dang@gmail.com
	नेपाली सेना,ज्वालादल गण	प्र.से.सन्तोष थापा	०८२५६१०६३, ९८५८०६६०६० bn_ranasinghdal@nepalarmy.mil.np
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ.दिपक श्रेष्ठ	१००,०८२५६०१९९, ९८५७८०५५५५ dang_karya@nepalpolice.gov.np
	सशस्त्र प्रहरी बल २९ नं गण	स.प्र.उ.यदु कुमार कार्की	०८२४१७०४८, ९८५७८७२११९ dangbsoapfn@gmail.com
२. खाद्य तथा कृषि	कृषि ज्ञान केन्द्र/स्थानीय तह	प्रमुख :नवराज भण्डारी	९८५७८६०१३०,०८२५६०१३० akcdang@gmail.com
३. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य	स.श.वि.भ.नि.आयोजना. र श.वि.भ.नि.डि.का.	डिई:प्रविन शाह डिई:इश्वरी प्रसाद देवकोटा	०८२, ५६००२७,९८५७८३९८११ dudbcdang@gmail.com
	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति: मदन गौतम	०८२५२००२२, ९८५७८४०००२ dand.dc@nrcs.org
४. स्वास्थ्य र पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय दाङ	कार्यालय प्रमुख किशोरकुमार आचार्य	०८२५६०००५, ९८५७८३४५८९ dhodang@gmail.com विस्तृत विवरण अनुसूची ०९ म दिइएको छ ।
५. शिक्षा	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई, स्थानीय तहका शिक्षा शाखा	प्रमुख:देवमणि चौधरी	०८२, ५६००१०,९८५७८३८४९९ deoghorahi@gmail.com विस्तृत विवरण अनुसूची ०८ म दिइएको छ ।
६. संरक्षण	स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	स्थानीयतहमा कार्यरत महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत फोकल पर्सन	विस्तृत विवरण अनुसूची ०९ म दिइएको छ ।
७. खानेपानी, तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डि.ई.तिलक न्यौपाने	०८२५६००२६/९८५७८३५५२६ wassdang83@gmail.com
८. राहत पुन:निर्माण	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह सबै	समन्वय अधिकारी-सावित्रा	०८२५६०१४४,९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

विषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
/पुनःस्थापना		श्रेष्ठ	स्थानिय तहको सम्पर्क विवरण अनुसूच १ मा राखीएको छ
९.आपतकालीन सञ्चार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत विजय गौतम	०८२-४६३५४०, deocdang2014@gmail.com

४.२.१ क्षेत्र(Cluster):खोज तथा उद्धार, समन्वय

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

४.२.१.विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : सम्भावित मानवीय तथा भौतिक असर

- सार्वजनिकपूर्वाधारहरू (सडक, पुल, विद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) आंशिक तथा पूर्णरूपमा क्षति ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति आंशिक तथा पूर्ण रूपमा क्षति, बालबालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने गरी मानिसहरू विस्थापन हुने ।
- विद्यालयमा कक्षाकोठा, प्रहरीचौकी र स्वास्थ्य केन्द्रजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि प्रभावितहरूको चाप बढ्ने ।
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्यसम्बन्धी समस्याहरू आउन सक्ने ।
- विस्थापित परिवारहरूलाई अस्थायी आवास सम्बन्धी सहयोग आवश्यक हुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- तयारी अवस्थाको अनुगमन गर्नका लागि अनुगमन सम्बन्धी बैठक-खोजी तथा उद्धारसम्बन्धी टोलीको गठन, खाद्य सामग्री तथा गैर खाद्य सामग्रीको पहिले नै भण्डारण अन्य क्षेत्रहरूको तयारी गर्न ।
- तीन वटा क (कसले, के, कहिले) ढाँचाको विकास र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा सूचनाको व्यवस्थापन र प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज बनाउनका लागि कार्यक्रमको निर्धारण गर्न ।

मानवीय सहयोगका मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- विपद्को लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धार टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका वारेमा जानकारी गराउने ।
- सबै सुविधाबाट एकदमै बञ्चित समूह/जोखिममा रहेका व्यक्तिहरू महिला, आदिवासी, जनजाति, दलित, योनिक तथा योनिक अल्पसङ्ख्यक, विपन्न समुदाय, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू लगायत सबैलाई न्यायोचित रूपमा गरिएको उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका वारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेश गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन पेश गर्ने (फारम सहितको) संयन्त्र ।
- २४ घण्टाभित्रप्रेस विज्ञप्ति जारी गर्ने सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने सञ्चार माध्यमका लागि समाचार पठाउने पहिलो हप्तामा हरेक दिन ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने ।

४.२.१. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): जिल्ला प्रशासन कार्यालय

सहनेतृत्व गर्ने निकाय : सुरक्षा निकायहरू

क्षेत्रगत सदस्यहरू(Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा स्रोतको नक्शांकन

क्र.स.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरू	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामाग्री स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय		राहत कोष उद्धार सामाग्रीहरू		प्रजिअ निश्चल राज पाण्डे विपद् फोकल- विजय गौतम	९८५७८०७७७७ ०८२-५६०१३३
२.	नेपाल प्रहरी	छैन	उद्धार सामग्री र सञ्चारसाधन	५२५ जना प्रहरी चौकी	प्र.उ.दिपक श्रेष्ठ	९८५७८०५५५५ ०८२-५६०१९९ कन्ट्रोल१००
३.	नेपाली सेना	छैन	उद्धार सामग्री र सञ्चार साधन	१८० जना जनशक्ति	प्रमुख सेनानी सन्तोष थापा	०८२-५६१०६३ ९८५८०६६०६०
४.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. २९ गण	छैन	उद्धार सामग्री र सञ्चार साधन	३५ जना जनशक्ति	सप्रउ यदु कुमार कार्की	०८२-४९००४८, ९८५९२७२९९९, ९८५९२७२०८४
५.	राष्ट्रिय अनुसन्धान	छैन	सूचना समन्वय	सूचना सङ्कलन	उप अनुसन्धान ओम खड्का	९८४९८५०९०२ ०८२-५६००४३
६.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	छैन	एम्बुलेन्स त्रिपाल १०० टेन्ट २ वटा	५० जना तालिम प्राप्त स्व.से.	मदन गौतम सभापति	९८५७८४०००२ ०८२-५२००२२
७.	सडक डिभिजन कार्यालय	छैन	डोजर लोडर	केही प्राविधिक	प्रमुख दिपेन्द्र बहादुर विष्ट	०८२-५६०२०३ ९८५७८६०२०३
८.	घोराही उमनपा, लमही नगरपालिका गढवा गाउँपालिका	छ	दमकल ३	अग्निनियन्त्रक	नगरकार्यपालिका प्रमुख	सम्पर्क विवरण अनुसूची ६ मा राखिएको छ
९.	यातायात समितिहरू	छैन	यातायातका साधनहरू	ढुवानी	समितिका प्रमुखहरू	अनुसूची १३ मा राखिएको छ
१०.	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	छैन	सञ्चार उपकरण, समन्वय, उद्धार सामाग्री	४ जना	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	०८२-५६३५४०

४.१.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि के ?	जिम्मेवार निकाय को ?	कहिले ? समय अवधि
----------------------------------	----------------------	------------------

व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूका बिचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने । क. समन्वय बैठक -आपत्कालीन परिस्थितिभन्दापहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनलेआपत्कालपछि ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	DDRRMC को समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरु क.जिल्ला प्रशासन, डिडिएमसी ख. डिडिएमसी	आगलागी भए फागुनमा, बाढी भए जेठ र भूकम्पका लागि जुनसुकै बेला पनि क.विपद् जुन सुकै समयमा ख.फागुन महिनामा जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने
सिकिएका पाठ : प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद्अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल सरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्याकसङ्कलन गर्नुपर्ने । राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने । घोराही तुलसीपुर तथा घोराही लमही सडक खण्डका खोलाहरूमा वर्षातको समयमा डोरीबाट भएपनि मानिस वारपारको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने । (सडकको दुबैतर्फ पोल गाडी डोरी टाँग्ने) कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	DDRRMC स्थानीय तह DDRRMC DDRRMC/नेरेसो	समीक्षा बैठक अवधिमा चैत मसान्तसम्म जेठ मसान्तसम्म असार जेठ

पूर्वतयारीसम्बन्धी गतिविधि के ?	जिम्मेवार निकाय को?	कहिले ?समय अवधि
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूका बिचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने । क. समन्वय बैठक -(आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनलेआपत्कालपछि ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	DDRRMCको समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरु क.जिल्ला प्रशासन, डिडिएमसी ख. डिडिएमसी	आगलागी भए फाल्गुनमा, बाढी भए जेठ र भूकम्पकालागि जुनसुकै बेला पनि क.विपद्को जुनसुकै समयमा ख.फाल्गुन महिनामा जिम्मेवारीबाँडफाँड गर्ने

सिक्किएका पाठ : प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद् अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल सरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्याङ्कसङ्कलनगर्नुपर्ने । राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने । घोराही तुलसीपुर तथा घोराही लमही सडक खण्डका खोलाहरूमा वर्षातको समयमा डोरीवाट भएपनि मानिस वारपारको व्यवस्था मिलाउनुपर्ने ॥सडकको दुबैतर्फ पोल गाडी डोरी टाँग्ने। कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	DDRRMC स्थानीय तह DDRRMC DDRRMC/नेरेसो	समीक्षा बैठक अवधिमा चैत मसान्तसम्म जेठ मसान्तसम्म असार जेठ
क. विपद्मा प्रयोग हुने औजार तथा खाद्य सामग्रीको अध्यावधिक गर्ने ख. खोज तथा उद्धारका लागि टोलीको नामावली तयार गर्ने । ग. सबै स्थानीय तहमा कुन विपद् कहाँ कहाँ जान सक्छ ? आधाररेखा सम्बन्धी जानकारी, तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र त्यसलाई अध्यावधिक पार्ने । घ. जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने ङ. सङ्कलन गरिएको जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	DDRRMC सबै स्थानीय तह	वैशाख मसान्तसम्म
विपद् पर्नसक्ने स्थानीय तहसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क	DDRRMC	चैत्रसम्म
उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ● सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको सङ्ख्याका आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम मौज्जात ● विभिन्न निकायहरूसँग उपलब्ध मौज्जात सङ्कलनगर्ने ● अपुग सामग्री (Gaps) को पहिचान गर्ने	DDRRMC, स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस	जेठ मसान्तसम्म आषाढको पहिलो हप्ता

नोट- प्रभावकारी खोज तथा उद्धारका लागि पूर्वतयारीमा निम्न कुरामा विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्छ । सूचना प्रणाली अन्तर्गत स्थापना भएको सञ्चारकोषानल मार्फत् प्रभावकारी समन्वय गर्ने । समयमै सुरक्षा निकायहरूलाई प्रकोपको अवस्थितिको बारेमा जानकारी दिई खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । प्राप्त सूचनाका आधारमा सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू प्रयोगमा ल्याउने । विपद् पर्नु अगावै वर्षा र नदीको अवस्थालाई ध्यानमा राखी खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । दाङ जिल्लामा पूर्व सूचना प्रणालीको विस्तार र संस्थागत गर्नका लागि जिल्लास्थित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीयतहहरू, सुरक्षा निकायहरू, सञ्चार माध्यमहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ एवं विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरूको अहम भूमिका रहन्छ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरूको समन्वयमा जिल्लास्थित खोज उद्धारका जनशक्तिहरूको पहिचान गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँगको नियमित समन्वय र सम्पर्क, मुख्य सञ्चारका ठाउँहरू र सम्पर्क ठेगानाहरूको पहिचान गर्ने । नदी र वर्षाको स्तर अवलोकनका लागि अवलोकन क्षेत्रहरूको पहिचान र आवश्यकतानुसार वर्षा र नदी अवलोकन केन्द्रहरूको स्थापना

गर्ने । पूर्वसूचना प्रणाली स्थापनाका लागि विभिन्न आवश्यक स्थानहरूमा सञ्चार एवम् अन्य सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने ।

४.१.४ खोजी तथा उद्धारक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना: (आपत्कालीन परिस्थिति) को अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के?)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले?)	कहिलेसम्म?
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
क. जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सकृय पार्ने र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तत्काल बैठक बस्ने । ख. जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि मुख्य विपद् (भूकम्प वा बाढी वा अन्य) सुरु भएपछि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) का सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक बसी क्षेत्रगत निकायहरूलाई सक्रिय बनाउने ग. प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन गर्ने	क. जिल्ला प्रशासन कार्यालय ख. जिल्ला प्रशासन ग. स्थानीय तह, नेरेसोर नेपाल प्रहरी	२४ घण्टा भित्र
घ. परिस्थिति सम्बन्धी पहिलो प्रतिवेदन तयार पार्ने:	घ. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, DRRMC	२४ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन
ड. प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने । • प्रभावित स्थान, स्थानीय तह/क्षेत्रसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने • प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने • जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने	ड. स्थानीय तह जिल्ला प्रशासन, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	२४ घण्टाभित्र
च. प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग • तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताको क्रम निर्धारण गर्ने । • विपद्पछि लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धारटोली खटाउने । • सुरक्षाकर्मीहरूद्वारा सहयोगमा संलग्न व्यक्तिहरूको सुरक्षा । • घाइतेहरूलाई प्राथमिक उपचार प्रदान ।	• DRRMC • DRRMC • नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना, स्थानीय तह • नेरेसोको प्राथमिक उपचार टोली	पहिलो र दोश्रो दिन
घाइतेहरूको ओसारपसारका लागि एम्बुलेन्स सेवा परिचालन	स्वास्थ्य कार्यालय	२४ घण्टा भित्र
तत्काल विपद् प्रतिकार्य तालिकालाई अनुशरण गरी कार्यान्वयन गर्ने	DDRRMC	पहिलो दिनबाट
छ. स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना निर्माण/समीक्षा गर्ने • मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका लागि टोली खटाउने ।	DDRRMC	दोश्रो दिनबाट निरन्तर
जोखिममा रहेका बस्तीहरूलाई तत्काल सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने ।	स्थानीय तह/ DRRMC	
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
क्षेत्रगत (Cluster)समन्वय बैठक	DDRRMC	हप्तामा एकपल्ट

DDMC बैठक तथा विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने		
परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने ।	DDRRMC	हप्तामा एकपल्ट
मानवीय सहयोगका लागि समन्वय तथा क्षेत्रगत जिम्मेवारी दिने ।	DDRRMC	पहिलो हप्ता
मानवीय सहयोगका बारेमा अनुगमन	DDRRMC	हप्तामा एकपल्ट

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	परिमाण	क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	परिमाण	सहयोगी निकाय
१	त्रिपाल	५०० थान	२३	रबर मेट्रेस	५०० थान	
२	जस्ता पाता १२ फि.	६० बण्डल	२४	कम्मल	५०० थान	
३	तारजाली	१५०० थान	२५	क्याराबिना	२०० थान	
४	सिमेन्ट बोरा	१०,००० "	२६	सेफ्टी रोप	३००० मी.	
५	लाईफ ज्याकेट	३०० थान	२७	धो व्याग	५० वटा	
६	रेस्क्यु हेम्वर	२० थान	२८	मेघा फोन	५० वटा	
७	डोरी	५ क्विन्टल	२९	इमरजेन्सी लाईट	३० वटा	
८	टयुव	५० वटा	३०	रबरबोट (मफौला)	३ वटा	
९	बेल्टा	१५० वटा	३१	क्रैन चैन	२ वटा	
१०	गैटी	१५० वटा	३२	काठ कटर (चेन्स)	१५ वटा	
११	सब्बल	१५ वटा	३३	रेनकोट	५ सय थान	
१२	सेफ्टी हेल्मेट	१५० वटा	३४	सेफ्टी हुक	४५ वटा	
१३	पानीबुट	१५० जोर	३५	फरुवा	१०० वटा	
१४	स्ट्रेचर	७० वटा	३६	हसिया	१०० वटा	
१५	प्रा.उपचार बक्स	४० बाक्स	३७	बञ्चरो	१०० वटा	
१६	हेड लाइट	५० वटा	३८	टिप्पर टेक्टर	२ वटा	
१७	आईरन पिकेट	१५० वटा	३९	घुम्ती शौचालय	१५ वटा	
१८	रेस्क्यु ग्लोब	१५० जोर	४०	सेफ्टी बेल्ट	६० वटा	
१९	ढलान काट्ने मेसिन	९ वटा	४१	क्लाइम्बिङ रोप	३० वटा	
२०	फायर स्टिङ्गर्स	३० वटा	४२	टेन्ट (घर)	१०० थान	
२१	फलाम. तथा प्लाष्टिक बाल्टिन	१५० वटा	४३	सुरक्षाकवज (आगलागि)	१५ थान	
२२	रबरबोट	५ वटा	४४	अपाङ्गताभएका व्यक्तिहरूका लागि तत्काल उद्धार सामग्री	हिवल चियर्स १५ थान, सेतो छडी २० थान, बैसाखी १०० सेट आदि	

नोट : माथिको तालिकामा खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने सामग्रीको वर्तमान मौज्दात अवस्था गतवर्षको जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा खोजी तथा उद्धार क्षेत्र अगुवा तथा सदस्यहरूको बैठकले अलि ठूलो स्केलमा विपद् आइपर्दा थप उद्धार सामग्रीहरू आवश्यक पर्ने आकलन गरे अनुसार स्थानीय तहहरूले पनि सोका लागि तयारी गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । सो सूचीमा थप आवश्यक भनी उल्लेख गरिएका सामग्री नेपाल

रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीयतहरू र सहयोगी गैसस तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरू जो सुकैले पनि सहयोग गर्न सकिने छ तथा सोका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले निर्णय गरिसकेको छ ।

४.२. क्षेत्र(Cluster): खाद्य तथा कृषि

यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तह

सह नेतृत्व गर्ने निकाय(ClusterCo-Leads): विश्व खाद्य कार्यक्रम

४.२.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- प्रभावित परिवारको खाद्य आपूर्तिमा कमी, खाद्यान्नप्रतिको घट्दो पहुँच, विस्थापन तथा विद्यालयमा खुवाउने कार्यक्रमजस्ता अन्य खाद्यान्नसम्बन्धी कार्यक्रममा अवरोध भएको कारणले गर्दा अस्थायी रूपमा गम्भीर भएको तीव्र खाद्य असुरक्षा हुने ।

- कृषि बालिमा व्यापक क्षति, जीविकोपार्जनमा क्षति, बालिनालीको नोक्सानी, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीति (Coping strategy)मा बाधाका कारणहरूले गर्दा मध्यम अवधिको खाद्य असुरक्षा ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- जीवनरक्षासम्बन्धी रणनीतिहरू (Survival strategies)का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त तयारी खाना उपलब्ध गराउने र दीर्घकालीन रूपमा पारिवारिक अस्तित्व, जीविकोपार्जनको सुरक्षा तथा दीर्घकालीन रणनीतिहरूको फलस्वरूप मानव मर्यादा, सकारात्मक प्रभाव निर्माण गर्ने ।

- पारिवारिक स्रोतहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery)तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा अम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोगको मापदण्ड : (स्फेयर मापदण्ड)

- प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

(१) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्युनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको रासन ।

(२) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरकको रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पुरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।

(३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (जस्तै साना केटाकेटी, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला एचआईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक खाद्यान्नको व्यवस्था ।

- मापदण्डबमोजिमको खाद्यान्न प्याकेज सिफारिस गरीएको छ

चामल-प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम,

दाल -प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ८० ग्राम

वनस्पति तेल -प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० ग्राम,

नुन - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम

- स्थानीयतहले प्रभावित क्षेत्र र परिस्थितिबमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनुपर्दछ तर पनि सुरुमा घरायसीस्तरमा गरिने वितरण र विस्तृत लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ

४.२.२. स्थानीय तहमा रहेका क्षेत्रगत निकायहरूका सम्पर्क व्यक्तिहरू (Cluster Members)को सूची

क्र.स.	कार्यरत कार्यालय	विपद् सम्पर्क व्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्बर र ईमेल ठेगाना
१.	घोराही उपमहानगरपालिका	मदन बली	9857833700 info@ghorahimun.gov.np
२.	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	टोपबहादुर डाँगी	9857820757 tulsipursubmun2073@gmail.com
३.	लमही नगरपालिका	ललिता कठायत	9857832274 gayatrithapa2014@gmail.com
४.	दंगीशरण गाउँपालिका	यादव ब.डागी	9847836629 ,
५.	बबई गाउँपालिका	पुरुषोत्तम अधिकारी	9857824703ito.babaimun@gmail.com
६.	शान्तिनगर गाउँपालिका	पुरन चन्द्र आचार्य	9866963272 santinagargaupalika@gmail.com
७.	बंगलाचुली गाउँपालिका	नुमाकान्त कालाथोकी	9857833234ito.bangalachulimun@gmail.com
८.	राप्ती गाउँपालिका	सुवास भट्टराई	9847850989 subashbhattarai05@gmail.com
९.	गढवा गाउँपालिका	शेषमणि पौडेल	9847839322 ito.gadawagaupalika@gmail.com
१०.	राजपुर गाउँपालिका	शरद रेग्मी	9857842666 ito.raipurmun@gmail.com

विषय क्षेत्रगत निकायको श्रोत, साधन र सम्बन्धित सदस्यहरूको विवरण :

क्र.स.	अगुवा र सहयोगी संस्थाहरू	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक श्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१	कृषि ज्ञान केन्द्र	केही	विउ विजन	४ जना	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६०१३० ५६००२५
२	खाद्य अधिकार सञ्जाल	छैन	सचेतना	स्वयंसेवक	साजिदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२
३	सीसा नेपाल	छैन	खाद्य तथा गैरखाद्य	जनचेतना	साजिदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२
४	वेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चूर्ण चौधरी	९८५७८२१२४३
५	ओरेक	केही	आईपीएम	स्थानीय समूह	कल्पना चौधरी	९८४७८७६२२८
६	आईएनएफ	छैन	खाद्य तथा गैरखाद्य	स्थानीय समूह	कृष्ण बली	९८५७८३७२९०
७	कृषि विकास बैक	छैन	ऋण सहूलियत	स्थानीय समूह	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६०५१०
८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	केही	आयआर्जन	कार्यालय प्रमुख	प्रतिमा विष्ट	९८५७८३१४३८ ०८२-५६००२१
९	खाद्य संस्थान	छैन	खाद्य भण्डारण	कार्यालय प्रमुख	दिलमाया लोहार	९८५७८२५११५ ०८२-५२०११५
१०	उद्योग वाणिज्य संघ दाङ,	छैन	खाद्यान्न सङ्कलन र वितरणमा	उवासंघअध्यक्षहरु	बसन्त जोशी विनिल के.सी.	९८५७८३०४५५ ९८५७८२०१३८ dangdcci@gmail.com

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

			सहजीकरण			dangcci@yahoo.com tulsipurecci@gmail.com
११	चेम्बर अफ कमर्स	छैन	खाद्यान्न सङ्कलन र वितरणमा सहजीकरण	चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्षहरु	विकाश अग्रवाल ऋषि भण्डारी	९८४८१५४०५०, ९८५७८२१७३६
११	जिल्लामा क्रियाशील कृषि सहकारी संस्थाहरु : स्थानीय तहले सहकारीसँगको समन्वयमा क्षमता, श्रोत साधनको विवरण राख्नु पर्ने ।					

४.२.२.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्वतयारीसम्बन्धी गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय(को)	समय अवधि (कहिले)
विपद्को अवस्थामा खाद्य सहयोगका लागि योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारको पहिलो हप्ता
आवश्यकता लेखाजोखा अध्ययनका लागि खाका तयार गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असार सम्म
स्थानीयतहस्थित विपद् प्रभावित हुने क्षेत्रलाई लक्षित गरी खाद्यान्न सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारसम्म
प्रभावितको माग सङ्कलनका लागि छलफल	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	कार्तिक
खाद्यान्न सहायताको लेखाजोखा तथा प्रतिवेदनको खाका प्रस्तुत गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	वैशाख
विभिन्न तरकारी तथा खाद्यान्नवालीका किटहरु वितरण गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असोज-कार्तिक
साना सिंचाई योजनाहरु सहयोग गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ असार
क्षमता अभिवृद्धि तथा भण्डारण तालिम	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ

४.२.२.४ कृषि तथा खाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना: आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि तत्कालका लागि (०-३० दिन सम्म)		
- तत्काल क्लष्टर सूचना सङ्कलन तथा सहयोग डेस्क स्थापना । - सदस्यहरुबीच समन्वय बैठक गर्ने । - क्षतिको सूचना सङ्कलन गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	पहिलो दिन
- तथ्याङ्क सङ्कलन तथा विश्लेषण गर्ने । - पशुधनको सुरक्षा तथा मृत पशुहरुको उचित व्यवस्थापन गर्न जि.प.सेवा कार्यालयले प्राविधिक टोली र जनशक्ति परिचालन गर्ने - सहयोगको खाद्य सामग्री सङ्कलन र वितरणको	स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा स्थानीय युवासंघहरु	दोस्रो दिन

जिम्मेवारी बाँडफाइ गर्ने ।		
- पीडितहरूको लेखाजोखा राख्ने (परिचयपत्र वितरण गर्ने) । - खाद्य सामग्री वितरण । - एकद्वार पद्धतिको विकास गर्ने । - खाद्य गोदामलाई सुरक्षित र पायक पर्ने इलाकामा राख्ने । - गोदाम सुरक्षाको प्रबन्ध गर्ने ।	स्थानीय तह, DRRMC, स्थानीय रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरू स्थानीय युवासंघहरू	पहिलो हप्ता
- स्थलगत छलफल तथा अवस्थाको समीक्षा - छिटो उत्पादन हुने खाद्यान्न बालीको लागि बिउबिजन र पशु वा पंक्षी वितरण गर्ने ।	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	पहिलो महिना
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि-तत्कालका लागि (३०-९० दिनसम्म)		
- जिविकोपार्जनमुखी क्रियाकलाप सञ्चालन । - राहतको बिउबितरण, तालिम । - पुनः अधिल्लो महिनाका कृयाकलापको अनुगमनलाई निरन्तरता ।	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	दोस्रो र तेस्रो महिना
- सम्बन्धित समुदायसंग छलफल गरी कार्यक्रम तय गर्ने । - आपत्कालीन कोष स्थापनाको लागि स्थानीय तहसँग अनुरोध गरी पहल गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	सो भन्दा बढी

४.२.३ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा गैरखाद्य

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): सघनसहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/सहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय

सह नेतृत्वगर्ने निकाय(Cluster Co-Lead): नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ शाखा

४.२.३.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- विपद्का वेला आश्रित तथा बसोबास क्षेत्रमा क्षति पुग्न गई मानवीय जीवन कष्टपूर्ण रहेको हुन्छ र प्रभावितहरु खुल्ला आकाशमुनि बस्नु परेको अवस्था श्रृजना हुन्छ ।
- वाँच्नकै लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम आश्रय तथा बसोबास स्थलको अभाव हुन गई प्रभावित परिवारहरूले ज्यादै कठिनाई भोग्नु परिरहेको हुन्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिा लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गरी यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा स्व व्यवस्थापनलाई समावेश गर्ने ।
- विपद्का कारणले घरबारविहीन बनेका मानिसहरूका निमित्त तत्काल अस्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथैविस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपयोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।

- विपद् प्रभावितहरूको जीवन रक्षाका लागि यथाशीघ्र गैरखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- प्रतिकूल मौसमका असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि प्रभावित मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुनेछ ।
- संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगाको व्यवस्थापन हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच हुनेछ ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छानो भएको क्षेत्र, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४X५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा ।
- महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाई सम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको ।
- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्रीहरू एक सेट भाँडा ।
- शिविर बन्द गर्ने र बहिर्गमन रणनीति ।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ, जुन जमिन सुरक्षित तथा स्फेयर मापदण्डअनुसार हुनुपर्छ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमानै स्थानीय तह तथा सम्बन्धित निकायहरूसँग समझदारी पत्र (MOU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै साँस्कृतिक तथा सामाजिकमुल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनु पर्दछ ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड राखिनु पर्दछ ।
- नागरिक समाज, सरकारी निकाय तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना गर्नुपर्दछ ।

४.२.३.२ : नेतृत्व गर्ने निकाय : सघन सहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/ सहरी विकास तथा भवन डिभिजन तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

क्षेत्रगत सदस्यहरू(Cluster Members)को सूची, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र. सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साम्भेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम वा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, इमेल ठेगाना
१	सघन सहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	दक्ष प्राविधिक जनशक्ति	प्रमुख: प्रविण शाह प्रमुख इञ्जरी प्रसाद देवकोटा	५६००२७, ९८५७८३१८११ ९८५७८६७०७५ dudbedang@gmail.com
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैरखाद्य सामग्री १०० सेट ५ लाख रुपैयाँको आकस्मिक कोष, उद्धार, जनशक्ति, प्राथमिक उपचार	मदन गौतम	०८२,५२००२२, ९८५७८४०००२ dang.dc@nrcs.org
३	स्थानीय तह	अस्थायी आवासका लागि स्थान छनौट र निर्माण	स्थानीयतहका प्रमुखहरू	अनुसूचीमा १ मा समावेश गरिएको छ ।
४	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	श्रोत व्यवस्थापनमा सहजीकरण	प्रदिप मजगैया	९८५७८३२९९९ ५६०२४० ९८४७८३१६९८

५	दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ घोराही तथा तुलसीपुर दाङ	खाद्यान्न सङ्कलन र वितरणमा सहजीकरण	वशन्त जोशी, विनिल के.सी.	९८५७८३०४५५ dangdcci@gmail.com dangdcci@yahoo.com ९८५७८२०१३८ tulsipurcci@gmail.com
६	दाङ चेम्बर अफ कमर्स घोराही तथा तुलसीपुर	खाद्यान्न सङ्कलन र वितरणमा सहजीकरण	विकास अग्रवाल ऋषि भण्डारी	९८५८१५४०५० ९८५७८२१७३६
७	सामुदायिक वन महासंघ दाङ शाखा	सामुदायिक वनबाट काठ उपलब्ध गराउन सहजीकरण	अध्यक्ष हरि भुसाल	९८५७८४०३९५ ०८२-५६२०९७
८	वेस	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग	कार्यकारी निर्देशक चुर्ण चौधरी	९८५७८२१२४३ ०८२-५२०५५
९	वन डिभिजन कार्यालय	नियमानुसार काठ उपलब्ध गराउने	बिसिन्द्र राज सुवेदी	०८२-५६००१४ dfodangghorahi@gmail.com
१०	आईएनएफ	गैर खाद्य सा मग्री सहयोग	कृष्ण बली	०८२,५६००१७, ९८५७८३४२९० cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
११	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक जनाचेतनामुलक कार्यक्रम ।	साजिदा सिद्धिकी	०८२, ५६१५७४,९८५७८३०२८२,si seadang@gmail.com
१२	गैसस महासंघ	अस्थायी आवासका लागि अन्तर निकाय समन्वय र सहयोग गर्ने	भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
१३	अपाङ्ग मानवधिकार सरोकार मन्त्र	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि सहयोग	देवका खनाल	९८४७६५२३८२, ०८२-५६१०४३ fhrd_dang@yahoo.com

४.२.३.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

क्र.स.	पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि (क)	जिम्मेवार निकाय (का)	समय अवधि(कहिले)
१	क्लस्टरको योजना बनाएर तयारी अवस्थामा राख्ने	सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स. वि.भ.डि.का. र रेडक्रस	चैत, वैशाख
२	क्लस्टर अन्तर्गतका संघ/संस्थाहरुमाभ राहत सहयोगका लागि जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।	क्लस्टर बैठकबाट	फागुन
३	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन आश्रय, बसोवास तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रमा गरिने सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का. र रेडक्रसले अन्य निकायको सहयोग लिएर	जहिलेसुकै
४	स्रोत सङ्कलन तथा संघ संस्थाबाट हुने सहयोग (आर्थिक तथा अन्य) को योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का. र रेडक्रस	जेठसम्म

५	आवास क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य तयारी योजना अध्यावधिक गर्ने	सघन स.वि.भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	जेठसम्म
---	---	--	---------

४.२.३.४ आपत्कालीन आश्रय, आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना:आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय(कस्ले)	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि-तत्कालका लागि (०-९० दिनसम्म)		
विपद् प्रवाहको सूचना स्थानीय स्वयंसेवकबाट सङ्कलन गर्ने	DDRRMC, नेरेसोका ईकाइहरु, स्थानिय तह, नेपाल प्रहरी	पहिलो दिन
आवास क्षेत्रको आकस्मिक बैठकको आयोजना	सघनस.वि.भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विपद् प्रतिकार्य समूहलाई सञ्चार गर्ने	नेरेसो, सघन स.वि.भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विषयगत क्षेत्रको बैठक गर्ने	नेरेसो, सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखा जोखाबाट आएका सूचनाहरूलाई विस्लेषण गरी आवास क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य योजना सक्रिय बनाउने	नेरेसो, सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन तथा प्रारम्भिक सूचना सङ्कलन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	पहिलो हप्ता
प्रभावित स्थलको सूचना विश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	DDRRMC	पहिलो हप्ता
विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी आवास, त्रिपाल तथा भाँडावर्तनको व्यवस्थापन गर्ने ।	नेरेसो, सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	पहिलो हप्ता
अस्थायी आवास तथा गैरखाद्यसामग्रीको आवश्यकता पहिचान गर्न सर्वेक्षण गर्ने टोली खटाउने ।	नेरेसो, सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	दोस्रो हप्ता
कम खर्चमा बनाउन सकिने तमुना घर निर्माण गैरखाद्यसामग्री वितरण कार्य निरन्तरता	नेरेसो, सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	पहिलो महिना
गैरखाद्यसामग्री वितरण तथा प्रयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन	DDRRMC, नेरेसो	पहिलो महिना
जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरू एवं क्षेत्रगत सदस्यहरूको समन्वय तथा पाठ सिकाइ कार्यशाला बैठकको आयोजना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/ DDRRMC	दोस्रो महिना

सुरक्षित स्थान पहिचान भएका स्थानमा अस्थायी आवासका लागि प्राविधिक अध्यायन र शिविर व्यवस्थापन	नेरेसो, सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	तेस्रो हप्ता
शिविर व्यवस्थापनका लागि अन्तर निकायगत क्षेत्रको समन्वय	विषय क्षेत्रगत अगुवा निकाय	पहिलो हप्ता देखि निरन्तर
आवास विषयगत क्षेत्रको आकस्मिक विपद् प्रतिकार्य योजना २०७५ निर्माण भइसकेको हुनाले सोही अनुसार प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन गर्ने	नेरेसो, सघन स.वि. भवन निर्माण आयोजना/स.वि.भ.डि.का.	निरन्तर

४.२.४ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन संरक्षण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads):स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखाहरू

४.२.४.१ विपद्सम्बन्धी परिस्थिति: प्रकोपबाट सम्भावित मानवीय असर (बाल संरक्षण तथा लैङ्गिकहिंसा)

- जनको क्षति, अनाथहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि ।
- मानिसहरूको आन्तरिक विस्थापन ।
- घाइते बालबालिका ।
- बढ्दो दुरुपयोग र शोषण, भेदभाव ।
- विछोडिएका तथा एकल बाल-बालिका ।
- सम्भावित मानसिक आघात (psychosocial trauma) तथा मनोवैज्ञानिक विपत्ति ।
- लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा (Gender-based violence - GBV)को बढ्दो जोखिम ।
- सामना गर्ने संयन्त्र (coping mechanism)मा अवरोध ।
- मानव बेचबिखनको जोखिम ।
- प्रभावित व्यक्तिहरूमा यौन शोषणको जोखिम ।
- अपाङ्ग,बृद्ध तथा एकल महिलाहरूको सुरक्षा तथा संरक्षणमा कमी।
- शान्ति सुरक्षाको अभाव तथा सामान्य असुरक्षाको वातावरण ।
- केही समुदाय अथवा समूहहरूका लागि मानवीय सहयोगमा पहुँच नहुनु अथवा पहुँच अपर्याप्त हुनु ।

समष्टिगत उद्देश्य :

महिला तथा बालबालिकालगायत जोखिममा रहेका समूहहरूले आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- नेपालका विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरूमा उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरूमा जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकारसम्बन्धी कानून, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून तथा राष्ट्रिय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण गदैभएका कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।

- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवासम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- लैङ्गिक हिंसाको रोकथाम, प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सबलीकरण, महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा कायम गर्ने प्रभावकारी संयन्त्र बनाउने ।
- यौन तथा लैंगिक हिंसाबाट प्रभावित तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूको लागि महिला मैत्री स्थान(Female Friendly Spaces)को स्थापना तथा लैंगिक हिंसा प्रतिकार्यका लागि एकद्वार प्रणाली अर्थात् (One Side Crisis Management Center-OSCMC) लाई प्रभावकारी गराउने ।
- बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विछोड भएका बालबालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोगपछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्नेकुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका र महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उलङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने, संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समूहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने ।
- साभेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने ।
- बालमैत्री, महिला मैत्री ठाउँलगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू विछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- विछोडिएका तथा परिवारको साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साभेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परिवारबाट विछोडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समूह जस्तै: परिवार नभएका, वृद्ध, अपांग तथा दीर्घ रोगबाट पीडित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (बास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था) ।
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

४.२.४.२ अगुवा निकाय : महिला तथा बालबालिका कार्यालय/स्थानीय तहका शाखाहरू यस क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरू(Cluster Members)को सूची, क्षमता तथा श्रोतको आकलन :

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

क्र.स.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१.	महिला बाल बालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	केही	समुदायमा रहेका ४३ महिला सहकारी स्थानीय तहमा रहेका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखाहरु			
२.	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	केही	संरक्षण सामग्री	५ जना	आसमानी चौधरी	५६०४८९, ९८५७८३०३८३ gmukdang@gmail.com
३.	सौभाग्य महिला बचत तथा ऋण सहकारी	छैन	परामर्श सुरक्षित आवास	स्वयंसेवक	कमला डेउजा	९८४७८०७९३४
४.	सीसा	छैन	केही संरक्षण सामग्री	जनचेतना	साजिदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२
५.	वेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चूर्ण चौधरी	९८५७८२९२४३
६.	ओरेक	केही	आपत्कालीन सुरक्षा आवास	स्वयंसेवक	कल्पना चौधरी	9847876228 घाघकथज@हृदयचङ्गा थङ्गमकत.द्वयज
७.	युनिसेफ	केही	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरु	स्वयंसेवक	रिद्धि शर्मा	९८५७०९७२६९
८.	यूएनएफपीए		मर्यादा सामग्री	स्वयंसेवक	राम थापा	९८०२५२२९०९
९.	जेष्ठ नागरिक सरोकार केन्द्र	छैन	आपत्कालीन सुरक्षा आवास	स्वयंसेवक		
१०.	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	छैन	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरु	स्वयंसेवक	कल्पना न्यौपाने	९८४७८४६८९९
११.	जिल्ला प्रहरी महिला सेल	छैन	सुरक्षित आबास	कर्मचारीहरु	सम्झना थापा	९८५७८३४८८२
१२.	अपाङ्ग मानवधिकार सरोकार मञ्च	छैन	समुदाय परिचालन	स्वयंसेवक	देवका खनाल	०८२-५६९०४३ ९८४७६५२३८२
१३.	शिक्षा कार्यालय स्थानीयतहका शिक्षा विकास शाखाहरु	छैन	विद्यालय आपत्कालीन आश्रय	शिक्षक विद्यार्थी	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६००९० स्थानीय तहका शिक्षा विकास शाखाको विवरण अनुसूचीमा समावेश गरिएको छ।
१४.	जिसस	छैन	समन्वय राहत सामग्री	स्वयंसेवक	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८२-५६००३८

क्र.स.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१५.	स्वास्थ्य कार्यालय		स्वास्थ्य सेवा	कर्मचारीहरु	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६०००५
१६.	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय		सरसफाईसेवा, आवश्यकता अनुसार सरसफाईका सामग्रीहरु	कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६००२६

स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण अनुसूचि ८ मा राखिएको छ। सबै स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणा अनुसार सक्रिय बनाई योजनासमेत बनाउनु पर्नेछ।

४.२.४.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी: आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी व्यवस्था: जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरुका बीचमा समन्वय, स्रोत पहिचान सम्झौता गर्ने तथा स्रोत पहिचान गर्ने तथा जिम्मेवारी बाँडफाँडमा सहमति कायम गर्ने, पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरुको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	वैशाख
सिकिएका पाठ : यस वर्षको आकस्मिक योजनामा समावेश गर्नका लागि बाढी प्रतिकार्य २०७१/२०७४ तथा गोरखा भूकम्पको अनुभवबाट हरेक क्षेत्रभित्र सिकिएका प्रमुख पाठहरुको पहिचान, पूर्व तयारी गर्ने। कसले के गर्ने भन्ने जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	जेठसम्म
आधाररेखा जानकारी/अन्य स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन : क. बाढी वा विपद् आउनसक्ने गापाहरूसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क। ख. सार्वजनिक सुविधाहरु रहेका ठाउँ देखाउने नक्सा। ग. जिल्लाका विभिन्ननिकाय/सरोकारवालाहरूसँग उपलब्ध स्रोतको नक्साङ्कन	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
क्षमता विकास : संरक्षणसम्बन्धी तालिमको लागि समन्वय गर्ने। क. मनोसामाजिक तालिम प्रदान गर्ने आवश्यकतानुसार। ख. शारीरिक रुपमा अशक्त, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुलाई आपत्कालीन अवस्थामा संरक्षण तालिम।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
आपत्कालीन संरक्षण सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ● विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको तथ्याङ्कसङ्कलन गर्ने ● अपुग सामग्री (Gaps)को पहिचान गर्ने।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, स्थानीय तह तथा	आषाढ महिनाको अन्तसम्म

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
	क्षेत्रगत सदस्यहरु	
पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक पूर्वतयारी गतिविधिहरूको अनुगमन गर्नका लागि कार्य योजना ।	स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	जेष्ठ महिनामा

४.२.४.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने ।	स्थानीय तह महिलाबालबालिकाइकाइ	पहिलोदिन
क. परिस्थितिसम्बन्धी आफ्नो क्षेत्रको पहिलो प्रतिवेदन तयारी गर्ने जसमा प्रभावित बालबालिका, वृद्ध, एकल महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, किशोरीहरु तथा अन्य जोखिममा रहेका व्यक्तिहरुको संख्या तथा अवस्था उल्लेख गर्ने । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	१. महिला तथा बालबालिका कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक प्रतिवेदन तथा अन्य संरक्षणसंग जोडिएका परिस्थितिको लेखाजोखा तथा समीक्षा गर्ने । क. प्रभावित परिवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित स्थानीय तहसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने ।	क. क्लष्टर सदस्यहरु ख. स्थानीय तह महिलाबालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	दोश्रो दिनदेखि निरन्तर
प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग क. तत्काल उपलब्ध गराइएका मानवीय सेवाहरुमा महिला, बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, वृद्ध वृद्धाहरुको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने । ख. सुत्केरी, गर्भवती तथा जोखिममा रहेका किशोरीहरु तथा महिलाहरुलाई मर्यादा सामग्री (Dignity Kit) वितरण गर्ने । ग. मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलब्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	क. स्थानीय तह महिलाबालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, क्लष्टर सदस्यहरु	प्रभावित क्षेत्रमा मानवीय सेवा उपलब्ध गराउन सुरु गरेपछि निरन्तर रुपमा ।

स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP) को समीक्षा गर्ने	स्थानीय तहमा संरक्षणक्षेत्रको बैठक बसी समीक्षा गर्ने ।	७ दिनभित्र
पारिवारिक रुपमा विछोडिएका बालबालिकाहरूको खोजी गर्ने र पुनर्मिलन कार्य गराउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो हप्ता
संरक्षणका विभिन्न क्रियाकलापका लागि विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त सहयोगको लागि गरिएको प्रतिबद्धताको कार्यान्वयन गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	दोश्रो हप्तादेखि निरन्तर
जोखिममा रहेका समूहहरूको पहिचानलगायत पहिलो ३० दिनभित्र तत्कालीन मानवीय सहयोग/सम्झौता । क. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूका लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा । ख. सुत्केरी र ६ महिनासम्मका बच्चाका आमाहरूको लागि आवश्यक पोषणयुक्त खाना र लत्ता कपडा । ग. परिवारबाट विछोडिएका बालबालिकाहरूलाई बाल पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । घ. लैंगिकतामा आधारित हिंसामा परेका बालबालिका तथा महिलाहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । ङ. संरक्षणको आवश्यकता भएका वृद्ध वृद्धा र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । ड. लैंगिक हिंसा रोकथामको लागि प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सबलीकरण गर्ने । च. महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा कायम गर्ने र डिग्नटी किट वितरण । छ. महिलामैत्री स्थानहरूको पहिचान गर्ने तथा सुरक्षित स्थान निर्माण गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो दिनदेखि नै निरन्तर रुपमा गर्ने ।
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिनको अवधीमा		
- क्षेत्रगत समन्वय बैठक गर्ने । - मनोसामाजिक असर देखिएका व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । - विपद्मा महिला तथा बालबालिकामा पर्नसक्ने थप जोखिमको बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू गर्ने जस्तै: लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन, बाल संरक्षण, मनोविमर्श सेवा, यौन हिंसा तथा सहयोगबारे जानकारी आदि । - लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा तथा बाल हिंसाका घटनाहरूमा सिफारिस प्रणालीमा काम गर्ने । शिविरभित्र संरक्षण आवश्यक भएमा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकका लागि सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने । - विपद्पछि हुनसक्ने ओसारपसार रोक्नका लागि गतिविधि सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय तह संरक्षण क्षेत्र तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू	दुई हप्तामा एक पटक

मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने । मानवीय सहायताको प्रतिवेदन तयारी तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।	स्थानिय तहमा रहेका संरक्षण क्षेत्रको क्षेत्रगत सदस्यहरू	निरन्तर जारी
--	---	--------------

४.२.५ क्षेत्र:- आपत्कालीन शिक्षा

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला शिक्षा तथा समन्वयइकाई कार्यालय

४.५.१ विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा) :

- विद्यालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाइका सामग्रीहरूको क्षति ।
- शिक्षक/विद्यार्थीहरू हताहत/जनको क्षति ।
- विद्यार्थीहरूको विद्यालयसम्म पहुँच नहुनु ।
- विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा प्रयोग हुन्छन् । आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host schools)को पढाइमा अवरोध ।
- केटाकेटी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवं सिक्ने प्रक्रियामाथि प्रभाव पार्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुर्याउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू (Cluster members)का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान-प्रदान सुनिश्चित गर्ने ।

• आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो सहयोग उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।

• द्रुत तथा चालु (Rapid and on-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त युनिसेफका प्रमुख प्रतिबद्धताहरू (UNICEF's Core Commitments to Children in Emergencies for Education) का न्यूनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

• आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साभेदारी तथा अन्य साभेदार/क्षेत्रहरू (Clusters)सँग सम्बन्धको स्थापना तथा त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

शिक्षामा मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड :(स्फेयर मापदण्ड)

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment)सञ्चालन गर्ने ।

- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members)संगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका लागि तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिकने ठाउँ पत्ता लगाउने ।
- संभव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्युनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पुर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिकने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने ।
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (Semi-structured)मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने ।
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिकने ठाउँमा भर्ना गरिएका छ/छैन अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएकोछ छैन जानकारी लिने ।
- पीडित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः तिनलाई नियमित पाउँदै लगिने ।
- प्रभावित क्षेत्रका स्कूलहरूमा भएका पुराना किताब सङ्कलन गरीसुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।
- मनोरञ्जनका कुराहरु दिइने ।

४.५.२ शिक्षा क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरू(Cluster Members)को सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम तथा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर र ईमेल ठेगाना
१.	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय इकाई कार्यालय	स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास इकाई विद्यालय निरीक्षण क्षेत्र श्रोतकेन्द्र विद्यालयहरु	जि.शि.अ. देव मणि चौधरी	०८२, ५६०००९, ५६००१० deoghorahi@gmail.com
२.	सामाजिक विकास डिभिजन कार्यालय तुलसीपुर	शिक्षकलाई तालिम	कार्यालय प्रमुख गिरीराज पाण्डे	9857825246 Sddodang@gmail.com
३.	नेपाल महिला सामुदायिकसेवा केन्द्र	बालबालिका लाई शैक्षिक सामग्री	अध्यक्ष कल्पना न्यौपाने	९८४७८४६८१९
४.	वेस	स्टेशनरी जनसहभागिता	चुर्ण चौधरी	९८५७८२१२४३
५.	स्थानीय तह सबै	सस्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखा	अनुसुचीमा समावेश गरीएको छ	
६.	युनिसेफ	ECD kit * box school kit box	रिद्धि शर्मा	०८१, ५५०२१७
७.	सहयोग समाज नेपाल	कम्लरी बालबालिकालाई सहयोग	खोपीराम चौधरी	९८५७८२०६८९
८.	सुपर संस्था तुलसीपुर	जनसहभागिता	राम ब. चौधरी	९८५७८२०३९३

९.	सिडतुलसीपुर	शैक्षिक सामग्री सहयोग	भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
१०.	सिसा	आवश्यकता अनुसार बालबालिकालाई सहयोग	साजिदा सिद्धिकी	०८२, ५६९५७४, ९८५७८३०२८२,

४.५.३. आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी : (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

क्र.स.	क्रियाकलापहरू	मुख्य जिम्मेवारी	कहिले गर्ने
१.	स्थानीय तहमा क्लष्टर बैठक बसी जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	मंसिरमा
२.	आपत्कालीन आश्रय पहिचान तथा व्यवस्थापन बैठक	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	पुस
३.	जनशक्ति व्यवस्थापन तथा परिचालन अन्तरक्रिया	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	माघ
४.	समन्वय, सहकार्य बैठक छलफल	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रुपमा
५.	विपद् सहायता सामग्री व्यवस्थापन	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	वैशाख
६.	विद्यालयहरूको आकस्मिक योजना बनाउने	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	जेठसम्ममा
७.	विगतमा प्रभावित विद्यालयको अध्ययन, विश्लेषण गरी बाढी, भूकम्प सम्बन्धमा प्र.अ., शिक्षक तथा वि.व्य.समितिलाई विद्यालय स्तरीय चेतनमूलक कार्यक्रम गर्ने, गराउने, शिक्षकहरूलाई प्राथमिक उपचार तालिम	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	माघ तथा फागुन महिनामा
८.	वैकल्पिक विद्यालय स्थापना र सञ्चालनकालागि आवश्यक सामग्री तथा श्रोत व्यक्तिहरूको पहिचान गर्ने	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रुपमा
९.	उच्च जोखिम क्षेत्रका शिक्षक, सामाजिक कार्यकर्ता (मानवीय श्रोत र अन्य श्रोत समेतको) को रोष्टर निर्माण गर्ने र सचेत गराउने	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रुपमा
१०.	उच्च जोखिम क्षेत्रमा प्रचार प्रसारका लागि सूचना सञ्चारका सामग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रुपमा
११.	स्थानीय सञ्चार माध्यममार्फत् जनचेतनाका गतिविधि संचालन गर्ने	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	निरन्तर
१२.	विद्यालय विपद् सुरक्षा योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	जि.शि.स.इ. कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	जेठसम्ममा

४.५.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		

जानकारीको सङ्कलनका लागि क्लष्टर समन्वय बैठक • आर्थिक तथा मानवीय श्रोतको आपत्कालीन जोहो । • सूचना केन्द्रको स्थापना । • तत्काल शैक्षिक क्षतिको सूचना सङ्कलन गर्ने । • तत्कालको लागि शिविरमा सुरक्षित स्थानको स्थापना गर्ने • तत्काल गाविस तथा क्षेत्रमा भएका सूचना केन्द्रहरूसँग सम्पर्क स्थापना गरी जानकारी संकलन गर्ने ।	जि.शि.स.ई.कार्यालय, सम्बन्धित श्रोतकेन्द्र, स्थानीय तह	पहिलो दिनमै
परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : क. प्रभावित विद्यालय तथा विद्यार्थीको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित विद्यालय सेवा क्षेत्रबाट उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा रोकिएको शैक्षिक सेवा अस्थायी रूपमा सुचारु गराउन जिम्मेवारी तोक्ने ।	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सम्बन्धित श्रोतकेन्द्र, स्थानीय तह	दोश्रो र तेस्रो दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP)को समीक्षा गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	७ दिनभित्र
विपद्बाट बढी जोखिममा रहेका समूहहरू क. अपाङ्गता भएका बालबालिकाको पहिचान । ख. परिवारबाट बिछोडिएका । ग. आमाबाबु गुमाएका । घ. मनोसामाजिक आघातमा परेका बालबालिकालाई मानवीय सहायताका लागि श्रोत खोजेर सम्झौता गर्ने । ड. शिविरभित्रै बालसिकाइ कक्षा सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा विकास ईकाई	पहिलो हप्ता देखिएक महिनाभित्र
क्षेत्रगत निकायहरूको (Clusters) समन्वय बैठक सूचना तथा जानकारीको आदानप्रदान, अवस्था विश्लेषण, कार्यक्रमको पूर्वतयारी तथा साभा सहमति, श्रोतको खोजी तथा व्यवस्थापन	जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई	हप्तामा एक पटक
आवश्यकताको विस्तृत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने ३०-९० दिनसम्म		
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण क. प्रस्तावना तयार पार्ने । ख. दातृ निकायहरूसँग प्रस्तावना सहित श्रोतको माग गर्ने ।	स्थानीय तह जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई, क्लष्टर सदस्यहरु	३-४ हप्ता
परिस्थितिसम्बन्धी अद्यावधिक प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	स्थानीय तह, शिक्षा विकास शाखा	हप्तामा एक पटक
मानवीय सहायताका साथै क्षतिग्रस्त शैक्षिक संस्थाको पुनर्निर्माण गर्ने	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	दोश्रो तेस्रो महिनामा
मानवीय शैक्षिक सहयोगको निरन्तरताका साथै नियमित अनुगमन	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	निरन्तर जारी
स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखा, श्रोत केन्द्रसँगको समन्वय	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	निरन्तर

विद्यालयलाई अस्थायी आवास बनाएका विपद् प्रभावितहरूलाई क्रमशः घर पठाउने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	दोस्रो हप्ता
आवश्यकतानुसार अस्थायी सिकाई केन्द्र निर्माण गरी शिक्षण कार्य सञ्चालन गर्ने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	आवश्यकता नुसार
विद्यालयहरूको भौतिक क्षतिको लेखाजोखा कार्यसम्पन्न गर्ने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	पाँचौ हप्तासम्म
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिसको आधारमा भौतिक क्षति भएका विद्यालयहरूको पुनर्निर्माण, पाठ्यपुस्तक क्षति भएका विद्यार्थीहरूको पाठ्यपुस्तक खरिद आदिका लागि रकम यकिन गरी प्रदेश सरकारसँग माग गर्ने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	पाँचौ हप्तासम्म

४.२.६ क्षेत्र (Cluster): खानेपानी तथा सरसफाई

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
सह नेतृत्व गर्ने निकाय : युनिसेफ

४.२.६.१ विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्का सम्भावित मानवीय असर

- बाढीको कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रहरूमा सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरोद्ध हुने गरी इनारहरू दूषित हुनेछन् र सम्भवतः, बाढीमा डुब्नेछन् ।
- वातावरण प्रदूषित हुने गरी शौचालयहरू भरिन सक्दछन् ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दूषित वातावरणले गर्दा भाडांपखाला तथा हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ ।
- प्रभावितहरू समक्ष सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरूको पहुँच नहुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- खानेपानी तथा सर-सफाइसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिने र तिनको रोकथाम गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाई एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा(cleanliness) कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

१. प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुर्याउने ।*
२. शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की(tablets) अथवा वाटर गार्ड (water guard) उपलब्ध गराउने ।
३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाई एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी स्नानघर र सबैका लागि अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सोलाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने ।
४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साम्भेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिला

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सामग्रीहरू(kits)वितरण गर्ने र स्वच्छता प्रवर्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चालन गर्ने।

४.६.२ खानेपानी,स्वच्छता तथा सरसफाई क्षेत्रका सदस्यहरूको सूची, क्षमता तथा श्रोतआँकलन :

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साम्भेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम वा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१.	खानेपानी सरसफाई कार्यालय	खानेपानी तथा सरसफाईका सामग्रीहरू, पानी शुद्धीकरणकालागि सामग्रीहरू, केही पाईप,	डिडि तिलक न्यौपाने	०८२, ५६००२६, ९८५७८३५५२६ wssdodang83@gmail.com
२.	युनिसेफ	विपद्को समयमा आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउन सकिने क्षेत्रीय गोदामघर नेपालगञ्ज बाँकेमा रहेको	रिद्धि शर्मा	९८५७०१७२६१
३.	बेस	केही सरसफाईका सामग्रीहरू जनशक्ति	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
४.	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक जनचेतना कार्यक्रम, पानी शुद्धीकरणसामग्री	साजिदा सिद्धिकी	०८२, ५६१५७४
५.	ने.रे.सो. दाङ	स्वयंसेवक परिचालन	प्रकाश श्रीबन्द	०८२, ५२००२२९८४७८२२४८ ९
६.	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय	तीर्थ सन्तोषी	०८२५६०२४०
७.	सामुदायिक वन महासंघ	समन्वय स्वयंसेवक	हरी भुसाल	९८५७८४०३९५
८.	सुआहारा दोश्रो	सरसफाईका सामग्रीहरू उपलब्ध गराउन सकिने, ४५ जना कर्मचारी परिचालन गर्न सकिने, आपत्कालीन अवस्थामा परामर्श सेवा प्रदान गर्न सकिने	सुरज शर्मा	९८५११४९१७३

४.६.३.आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद्भन्दा पहिले)

क्र. स	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साम्भेदारहरूकाबीच क्लस्टर सदस्यको वैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	खा.पा.स.डि.का.	मसिर, फागुन र जेठ
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने सङ्कटआँकलन तथा खानेपानी तथा सरसफाईका लागि योजना निर्माण	खा.पा.स.डि.का./गै. स.स र रेडक्रस	वैशाखसम्म
३	सुरक्षित खानेपानी सुचारु गर्न आवश्यक पर्ने सामग्री तथा जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने	खा.पा.स.डि.का.	वैशाख
४	जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ।	खा.पा.स.डि.का	चैत्र
५	विपद् जानसक्ने सम्बन्धित क्षेत्रको तथ्याङ्क लिई त्यस क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने खानेपानी समस्याको आँकलन गर्ने	खा.पा.स.डि.का सबै सरोकारवाला	फागुन

४.२.७ क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखाहरु सह नेतृत्वगर्ने निकाय :विद्युत स्वास्थ्य सङ्गठन, युनिसेफ

४.७.१.विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, औलो, आर्ड र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी रोग, गम्भीर श्वास -प्रश्वाससम्बन्धी संक्रमण, इन्सेफलाइटिस, जन्डिस, टाइफाइड र एभियुन इन्फ्लुएन्जा, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रोगजस्ता सङ्क्रामक रोगहरूको संक्रमणमा वृद्धि ।
- एच.आई.भी./एड्स तथा क्षयरोग फैलने क्रममा वृद्धि ।
- नियमित औषधी सेवनकर्ताहरूको औषधी छुट्ने (क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आई.भी.आदि) ।
- स्वास्थ्य क्लिनिकहरू नष्टता अथवा पहुँचमा कठिनाई ।
- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानि-नोक्सानी ।
- प्रजननस्वास्थ्य तथा सुरक्षित प्रसूति सेवा प्रभावित ।
- परिवार नियोजनको साधनको उपलब्ध नहुने ।
- नवजात शिशु तथा सुत्केरी र गर्भवतीहरू स्वास्थ्य जाँचदेखि वन्चित ।
- नियमित सेवाहरू (गाँउघर क्लिनिक र खोपका कार्यक्रमहरू) मा अवरुद्धता ।
- सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुँदा तुरुन्त स्वास्थ्यकर्मीको सम्पर्कमा आउन कठिनाई ।
- सुरक्षित रक्त सञ्चार प्रणालीमा अवरोध ।
- तत्कालै स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नमा अवरोध (एम्बुलेन्स, स्ट्रेचर, पैदल आदि) ।
- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, भूडा-पखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त पोषण कार्यक्रममा अवरोध ।
- पोषण पुनर्स्थापन कार्यमा अवरोध ।
- स्वच्छ र सुरक्षित पिउने पानीको अभाव ।
- विपद्को कारणले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यामा वृद्धि ।

समष्टिगत उद्देश्य :

जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परे तापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण (Human Survival And Well-being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- भूडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment)गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरूको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

४.२.७ क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखाहरु सह नेतृत्वगर्ने निकाय :विद्युत स्वास्थ्य सङ्गठन, युनिसेफ

४.७.१.विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरु, हैजा, औलो, आर्ड र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी रोग, गम्भीर श्वास -प्रश्वाससम्बन्धी संक्रमण, इन्सेफलाइटिस, जन्डिस, टाइफाइड र एभियुन इन्फ्लुएन्जा, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रोगजस्ता सङ्क्रामक रोगहरुको संक्रमणमा वृद्धि ।
- एच.आई.भी./एड्स तथा क्षयरोग फैलने क्रममा वृद्धि ।
- नियमित औषधी सेवनकर्ताहरुको औषधी छुट्ने (क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आई.भी.आदि) ।
- स्वास्थ्य क्लिनिकहरु नष्टता अथवा पहुँचमा कठिनाई ।
- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानि-नोक्सानी ।
- प्रजननस्वास्थ्य तथा सुरक्षित प्रसूति सेवा प्रभावित ।
- परिवार नियोजनको साधनको उपलब्ध नहुने ।
- नवजात शिशु तथा सुत्केरी र गर्भवतीहरु स्वास्थ्य जाँचदेखि वन्चित ।
- नियमित सेवाहरु (गाँउघर क्लिनिक र खोपका कार्यक्रमहरु) मा अवरुद्धता ।
- सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुँदा तुरुन्त स्वास्थ्यकर्मीको सम्पर्कमा आउन कठिनाई ।
- सुरक्षित रक्त सञ्चार प्रणालीमा अवरोध ।
- तत्कालै स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नमा अवरोध (एम्बुलेन्स, स्ट्रेचर, पैदल आदि) ।
- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, भूडा-पखालाजस्ता रोगहरुको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य सेवाहरुमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त पोषण कार्यक्रममा अवरोध ।
- पोषण पुनर्स्थापन कार्यमा अवरोध ।
- स्वच्छ र सुरक्षित पिउने पानीको अभाव ।
- विपद्को कारणले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यामा वृद्धि ।

समष्टिगत उद्देश्य :

जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परे तापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण (Human Survival And Well-being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरु पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- भूडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य रोगहरुको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment)गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरुको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्ने र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुर्याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव श्रोत लगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि अस्पताल (राप्तीस्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, राप्ती अञ्चल)/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजनका सेवाहरू (सुरक्षित प्रसूति, गर्भावस्था तथा सुत्केरी अवस्थाको सेवा, आकस्मिक परिवार नियोजन सेवा) प्रदान गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimum Initial Service Package (MISP)को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme - SFP)मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीरकुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न अस्पताल,राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान,राप्ती अञ्चल)/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM)को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्ने र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने ।
- भिटामिन 'ए' को वितरण, जुका माने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य समस्यालाई समाधान गर्न मनोसामाजिक विमर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएको समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health Surveillance)सुरु गरिनेछ

- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर बيمारीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres)मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres)मा पुग्नका निमित्त विरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रबन्ध गरिनेछ ।

- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimum Initial Service Package (MISP)को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

४.७.२ नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवाका ईकाइ यस क्षेत्रका सदस्यहरूको सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध श्रोत तथा सेवाहरू	कार्यालय/सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	स्वास्थ्य कार्यालय	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	कार्यालयप्रमुख किशोर आचार्य विपद् सम्पर्क कमल चन्द	०८२- ५६०००५,५६२०३९९८५७८३४५८१ hodang@lumbini.gov.np
२	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	औषधी,स्वास्थ्यकर्मी	डा.शुरेस रसाईली	०८२-५६२३६५ ९८५७८२४९९८
३	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय र औषधी	प्रमुख प्रदीप मजगैया	०८२-५६०२४० ९८५७८३२९९९
४	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	डा.मो.नुरुल होदा	०८२-५२००११ ९८५७८२३००१

जिल्ला विपद्-पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

५	स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्था, एम्बुलेन्स सेवा र निजी अस्पतालहरुको सम्पर्क सूचीअनुसूचीच २ मा राखिएको छ ।				
६	ब्लड बैङ्क, घोराही	आवश्यक खण्डमा उपलब्ध	परेको रगत	दिलीप न्यौपाने	०८२-५६१४६०, ९८४७८२५९५८
७	आँखा अस्पताल, तुलसीपुर	औषधी र जनशक्ति		प्रमुख शालिकराम गौतम	०८२-५२०१६५ ९८५७८२४७४४
८	आयुर्वेदिक औषधालय बिजौरी	औषधी र जनशक्ति		कार्यालयप्रमुख	०८२-५२११०५
९	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक, जनचेतना कार्यक्रम र औषधी		साजिदा सिद्धिकी	०८२ ५६१५७४
१०	युनिसेफ	औषधी र प्राविधिक सहयोग		रिद्धि शर्मा	९८५७०१७२६१
११	नेपाल पत्रकार महासंघ दाङ	सूचना प्रवाह		दुर्गालाल के.सी	९८५७८२०६४३
१२	यु.एन.एफ.पि.ए.	आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवा		राम थापा	९८०२५२२१०१
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	तथ्याङ्कसङ्कलन तथा प्राथमिक उपचार		कार्यालय नम्बर प्रकाश श्रीबन्द	०८२-५२००२२, ९८४७८२२४८

४.७.३. यस क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहमा रहेको स्वास्थ्य सेवा शाखा
आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद्भन्दा पहिले)

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत (Cluster)सम्बन्धीरहूका बीचमा सम्झौता गर्ने क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले, परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि बैठक गर्ने । ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क निकायहरुको पहिचान । ग. लागू गर्न सकिने साभेदार सम्बन्धी व्यवस्थाको विकास ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
आधार रेखा जानकारी तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने : क. बाढी जानुसक्ने गाँपा वा सम्बन्धित क्षेत्रगत पहिचान ख. जिल्लाका स्वास्थ्य क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको स्रोतको नक्साङ्कन	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
क्षमता विकास : महामारी निगरानी, नवजात शिशुलाई विपद्कोवेलामा खुवाउने पौष्टिक आहार	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा	जेष्ठ मसान्त
उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ➤ सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरुको संख्याका आधारमा आवश्यक स्वास्थ्य सामग्रीकोन्युनतम मौजदात । ➤ विभिन्न सङ्कलनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको नक्साङ्कन गर्ने । ➤ अपुग सामग्री (Gaps)को पहिचान गर्ने । ➤ पुस्तिका, पोस्टर र सूचना, शिक्षा अपाङ्गता मैत्री ब्रेल साङ्केतिकभाषाठूलो अक्षरको साइज ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त

➤ पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	३ महिनामा एक पटक
--	---	------------------

४.७.४ आपत्कालीन सहयोग सम्बन्धी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि विपद् अवधिमा सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग आपत्कालीन बैठक बस्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने । DRRT/CRRT लाई परिचालन गर्ने साथै आवश्यक प्राथमिक उपचारका औषधी उपकरण र एम्बुलेन्स लिई घटनास्थलमा पुगी सेवा उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	क) विपद् शुरू भएपछि २४ घण्टाभित्र (ख) पहिलो सात दिनसम्म एकदिन विराएर (ग) दोस्रो हप्तापछि हप्तामा एकपटक
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमबाट स्वास्थ्य सूचना प्रसारण गर्ने । घ) जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालनकेन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	४८-७२ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन र पहिलो सात दिनमा हरेक २४ घण्टामा र दोस्रो हप्तादेखि एक दिन विराएर
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखा (Base Line) का तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : क. प्रारम्भिक सूचनासङ्कलनगर्ने । ख. प्रभावित परिवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित गापासँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ग. प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने । घ. जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/ उद्धारसामग्रीको समीक्षा गर्ने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	पहिलो दिनदेखि नै लगातार रुपमा (७२ घण्टाभित्र) नियमित रुपमा
क. तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने । ख. उपयुक्त कामका लागि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) लाई सल्लाह दिने । ग. प्रभावित स्थानमा अत्यावश्यक औषधीको आपूर्ति व्यवस्था गर्ने । घ. प्रभावित स्थानमा अस्थाई स्वास्थ्यशिविर खडा गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने । ङ. Minimum Initial Service Package (MISP) लाई कार्यान्वयनमा ल्याउने, च. आपत्कालीन प्रजनन सामग्री वितरण (Emergency RH kit). छ. मनोविमर्श सेवा तथा मनोसामाजिक प्राथमिक उपचार (Psychosocial First Aid-PFA) सेवा प्रदान गर्ने । ज. सम्भावित महामारी रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्ने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	३-४ दिनभित्र एक हप्ताभित्र शिविर कहाँ राख्ने भन्नेबारे ठाउँको पहिचान र दर्ता गर्ने कार्य । ० (शून्य) घण्टादेखि नै प्राथमिकतासहित तुरुन्तै शुरू गर्नुपर्दछ । निरन्तर

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

भ.प्रसूति सेवाको लागि टेन्ट सहित Maternity Unitस्थापना गरी सेवा सञ्चालन गर्ने । त्र.स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने तथा जनचेतनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।		
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजनाको समीक्षा गर्ने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरू	७ दिनभित्र
मानवीय सहयोगका लागि (यदि छन् भने) प्रयोगमा ल्याउन सकिने भनी तयारी अवस्थामा राखिएका सम्झौताहरूलाई सक्रियपार्ने ।	स्वा. कार्यालय	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने ।	स्वास्थ्य कार्यालय	एक हप्ता – निरन्तर जारी
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
अन्तर क्षेत्रगत समन्वय बैठक (स्वास्थ्य तथा पोषण, खानेपानी, आवास, कृषि, संरक्षण)	स्वास्थ्य कार्यालय	हप्तामा एक पटक
विषय क्षेत्रको विस्तृत लेखाजोखा* (CSDA) सञ्चालन गर्ने (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वास्थ्य कार्यालय	१५-४५ दिन
स्रोत परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वास्थ्य कार्यालय	३-४ हप्ता
अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोगसम्बन्धी गतिविधिहरू	स्वास्थ्य कार्यालय	२-३ हप्ताभित्र
परिस्थितिसम्बन्धी सङ्कलित र निर्मित प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने ।	स्वास्थ्य कार्यालय	हप्तामा एक पटक
मानवीय सहयोगको अनुगमन	स्वास्थ्य कार्यालय	निरन्तर जारी
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – थप अवधि (९० दिनभन्दा बढी) का लागि		
अनुगमन तथा प्रतिवेदन	स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय स्वास्थ्य ईकाइहरू	३ महिनादेखि नियमित

विपद् प्रभावित जनसंख्याको प्रजनन स्वास्थ्य आवश्यकता अनुमानका लागि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड (Standard Population)

विपद्प्रभावित समुदायको प्रजनन स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक औषधीसामग्री र स्वास्थ्यकर्मीहरू देहायको मापदण्डका आधारमा अनुमान गर्न सकिन्छ । अन्तर निकायप्रजनन स्वास्थ्य सामग्रीहरू पनि सोही आधारमा तयार गरिएका छन् ।

जनसंख्याको समूह	जनसंख्याको आधार (प्रतिशतमा)
वयस्क पुरुषहरू	२०%
प्रजनन उमेर समूहका महिलाहरू (१५ देखि ४९ वर्ष)	२५%
कोरा जन्म दर	४%
जटिल गर्भपतन र गर्भावस्था	२०%
योनी च्यातिने र बच्चा जन्मदा टाँका लगाउन जरुरी	१५%
बच्चा जन्मदा गरिने शल्यक्रिया (सिजरिनन् अप्रेशन)	५%
बलात्कृत हुनसक्ने प्रजनन उमेरका महिलाहरू	२%
परिवार नियोजनकासाधन प्रयोग गर्ने प्रजनन उमेरका महिलाहरू	१५%
➤ पिल्स (खाने चक्की)	३०%
➤ सुई	६५%
➤ आइ.यु.सि.डी.	५%

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

४.२.८ विषयगत क्षेत्र : - राहत तथा पुन निर्माण

४.८.१ यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): जिल्ला समन्वय समिति/स्थानीय तह सबै क्षेत्रगत सदस्यहरूको सूची क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र.सं.	क्षेत्रगत साभेदारको नाम	उपलब्ध स्रोत	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल
१.	जिल्ला समन्वय समिति दाङ	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा राहत जुटाउने	जिसस प्रमुख नित्यानन्द शर्मा स्था.स.अ.सावित्री श्रेष्ठ	०८२, ५६०१४४, ९८५७८८८३३३ ९८५७८८८२२२
२.	घोराही उमनपा	राहत पुर्नस्थापना पुनर्निमाण	मेयर : नरुलाल चौधरी,	०८२, ५६०१६२, ९८५७८३११११
३.	तुलसीपुर उमनपा		मेयर : टिकाराम खड्का	९८५७८२२१४०
४.	लमही नगरपालिका		मेयर : जोगराज चौधरी.	९८५७८४२५५५
५.	राजपुर गापा		अध्यक्ष:शरद कुमार बुढाथोकी.	९८५७८३२०५६
६.	गढवा गापा		अध्यक्ष: यम प्रकाश शर्मा	९८४०३७०१८८
७.	राप्ती गापा		अध्यक्ष: प्रकाश विष्ट	९८५७८३१०१८
८.	बंगलाचुली गापा		अध्यक्ष: तुल्सिराम पुन	९८५७८२०३५७
९.	दङ्गीशरण गापा		अध्यक्ष: शम्भु गिरी	९८५७८२०९६०
१०.	शान्तिनगर गापा		अध्यक्ष :प्रमोद बस्नेत	९८५१२२२८०८
११.	बबई गापा		अध्यक्ष :कुल बहादुर खत्री	९८१०८९००३९
१२.	सडक डिभिजन कार्यालय घोराही	लोडर, डोजर २/२ वटा रहेको	डि.इ. दिपेन्द्र ब.विष्ट	9857860203,०८२५६०२३, ०२०३,
१३.	ज.तथा सिं.वि.डि.का.	विपद् पश्चात् सिंचाइ संरचना पुनर्निमाण र बोरा भर्ने सम्बन्धी प्रविधिक सल्लाह	डि.ई. कृष्ण बहादुर बि.क.	९८५७८२५७४१ ganeshmarasinio@gmail.com
१४.	सामुदायिकवन उपभोक्ता महासंघनेपाल	१५ लाख कोष । काठ सहयोग । प्रत्येक सावको भवनमा अस्थायी आवास बनाउन सकिने	अध्यक्ष हरि भुसाल	०८२-५६२०९७, ९८५७८४०३९५ fecofaundang@gmail.com
१५.	INF	खाद्य र गैरखाद्य सामग्री सहयोग १०० परिवारलाई	फिल्ड सुपरभाईजर सीता गुरुङ्ग	०८२-५६००१७, ९८४८०५८९४४ Cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
१६.	संघिय शहरी विकाश भ.नि.कार्यालय / शहरी विकाश भवन कार्यालय	सरकारी भवन क्षेति भएमा पुनर्निमाण	डि.ई. प्रविण शाह	०८२-५६००२७, ९८५७८३१८११
१७.	दाङ उवासंघ घोराही र तुलसीपुर	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	वशन्त जोशि विनिल के.सी	९८५७८३००५७ ९८५७८२१०००
१८.	दाङ्ग चेम्बर अफ कमर्स घोराही र तुलसीपुर	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	विकास अग्रवाल ऋषि भण्डारी	९८४८१५४०५०९८५

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

			७८२१७३६
१९.	वेस	राहत सामग्री	चुर्ण चौधरी

४.८.२ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद्भन्दा पहिले)

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरुकाबीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	मंसिर, फागुन र असार
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने सडक आँकलन गरी क्षेत्रगत जिम्मेवारी बाडफाँड ।	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	बैशाखसम्म
३	स्थानीय तहमा उद्धार तथा राहतमा प्रयोग हुनसक्ने औजार उपकरणको तयारी र क्षेत्रगत भण्डारण गर्न समन्वय गर्ने	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	जेठ
४	वर्षायाममा घोराही तुलसीपुर तथा लमही सडकमा खोला ले अवरोध पुऱ्याउने भएकाले खोला छेउमा पोल गाडी डोरी टागेर आपत्कालीन खोला तरन तयारी अवस्थामा राख्ने	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	असार मसान्तसम्म
५	कृतिम तयारी अभ्यास जसमा समावेसी सहभागिता सुनिश्चित गर्ने	रेडक्रस, जि.सं.स. DDMC	असारमा
६	स्थानीय तहमा लेखाजोखा टोलीका तयार गर्नका लागि समन्वय गरीक्षमता अभिवृद्धिका गर्ने ।	स्थानीय तह, जि.सं.स.	जेठ
७	स्थानीय तहमा विपद् तथा राहत व्यवस्थापन कोषको स्थापना गर्न लगाउने	स्थानीय तह, जि.सं.स.	जेठ

४.८.२.१ निकायगत पहिचान (को, कहाँ के)

निकाय	विषयगत क्षेत्र	कार्यक्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं र इमेल
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, सुरक्षा	जिल्लाभर	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०८२, ५६०१३३, ९८५७६०७७७७ cdoooffice.dang@gmail.com
नेपाल प्रहरी	खोज, उद्धार, शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रहरी उपरीक्षक	०८२५६०१९९, ९८५७६०५५५५ dan g_karya@nepalpolice.gov.np
नेपाली सेना	खोज, उद्धार, शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रमुख सेनानी	०८२-५६१०६३, ९८५८०६६०६० bn_jwaladal@neparmy.mil.np
सशस्त्र प्रहरीबल, नेपाल	खोज, उद्धार, शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	सप्रउ नं. २९ गण, भालुवाड	०८२-४१५१३५ ९८५७६०७९१९ dangbsoapfn@gmail.com dang_bso@apf.gov.np
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	विपद् सूचना तथा समन्वय	जिल्लाभर	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	०८२-५६३५४० deocdang2014@gmail.com
जिससको	समन्वय, राहत तथा	जिल्लाभर	स्थानीय समन्वय	०८२, ५६००३८, ९८५७८८८२२२

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४

कार्यालय, सबै स्थानीय तह	पुनर्स्थापना		अधिकारी	ddcdang82@gmail.com
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राहत	जिल्लाभर	सभापति	०८२-५२००२२, ९८५७८४०००२ dang.dc@nrcs.org
स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका इकाईहरू	स्वास्थ्य सेवा	जिल्लाभर	स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरू	०८२, ५६०००५ dpho@gmail.com
कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तहका इकाई	खाद्यान्न तथा बिउ	जिल्लाभर	स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरू	०८२-५६०१३० dadodang@gmail.com
स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	संरक्षण	जिल्लाभर	स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरू	स्थानीय तहमा रहेको शाखाको सम्पर्क नं. अनुसूचीमा राखिएको छ।
खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय	खानेपानी तथा सरसफाई सामग्री	जिल्लाभर	डि.प्र.तिलक न्यौपाने	०८२-५६००२६
विद्युत कार्यालय	विद्युतीकरण	जिल्लाभर	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६०११५
उद्योग वाणिज्य संघ घोराही र तुलसीपुर	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री,निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	वशन्त जोसी, विनिल के.सी.	९८५७८३०४५५ ९८५७८२०१३८
चेम्बर अफ कमर्सघोराही र तुलसीपुर	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री,निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	विकास अग्रवाल ऋषि भण्डारी	९८४८१५४०५० ९८५७८२१७३६
गैर सरकारी संस्था महासंघ	राहत तथा पुनर्स्थापना	जिल्लाभर	सचिव: भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
पत्रकार महासंघ	सूचना सम्प्रेषण	जिल्लाभर	अध्यक्ष सन्तोष सुवेदी	०८२-५६१४९७, ९८५७८२०६४३ ९८६७८६१४९७
रक्तसञ्चार केन्द्र	रगतको आपूर्ति	जिल्लाभर	दिलीप न्यौपाने	०८२-५६१४६०, ९८४७८२५९५८
स्थानीय तहहरू	राहत, पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण,लेखाजोखा , क्षतिको तथ्याङ्कसङ्कलन	सबै स्थानीय तह	स्थानीय तह प्रमुख	अनुसूची १ मा समावेश गरिएको छ
हावापानी फिल्ड कार्यालय	मनसुन पूर्वानुमान, पूर्वचेतावनी सम्प्रेषण, सूचना प्रवाह	जिल्लाभर	कार्यालय प्रमुख- श्रेया रिजाल	०८२-५६००३४, ९८६०८२२५१ वर्षा मापन केन्द्र तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क नं. अनुसूची १० मा छ।

४.८.३ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिले सम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि तत्कालका लागि (०-३० दिन सम्म)		
जिल्ला आपत्कालीन सञ्चालन केन्द्र (DEOC)मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सूचना लिने । लत्ताकपडा, पाल, कम्बल, भाँडा, खाद्यान्न तथा राहत वितरण र प्राथमिक उपचार कार्य समन्वय ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सेना, प्रहरी, जिसंस, स्वास्थ्य कार्यालय नेरेसो	पहिलो दिन
विपद् व्यवस्थापनको अनुगमन गरी नपुग सामग्रीहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति	दोस्रो दिन
सरुवा रोगहरु फैलिन नदिन चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय सुआहारा दोश्रो	पहिलो हप्ता
अस्थायी बासस्थानका लागि आवश्यक कार्य सुरु गर्ने	जि.सं.स., शहरी विकास तथा भवन, नेरेसो, नपा, गापा, विद्यालयहरु	पहिलो महिना
मानवीय सहयोगलाई निरन्तरता	जि.सं.स., नपा, गापा अन्य सहयोगी निकायहरु	दोस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरुको पुनर्निर्माण (अस्थायी)	जि.सं.स., नपा, गापा. अन्य सहयोगी निकायहरु	तेस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरुको स्थायी पुनर्निर्माण	स्थानीय तह	निरन्तर

४.९.१. आपतकालीनसञ्चार :

विषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
• आपतकालीनसञ्चार (सूचना व्यवस्थापन)	- जिल्ला प्रशासन - जिल्ला आपतकालीनकार्यसञ्चालनकेन्द्र दाङ	- जिल्ला प्रशासन - नेपाली सेना - नेपाल प्रहरी - सशस्त्र प्रहरी बल - नेपाल रेडक्रस सोसाइटी - स्थानीय तह सबै - तयार नेपाल - जिल्ला समन्वय समिति	- नेपाल टेलिकम - सूचना एफ.एम., पत्रपत्रिका - राजनैतिक दल प्रतिनिधि - नेपाल पत्रकार महासंघ - प्रिन्ट तथा इलेक्ट्रोनिक मिडिया सम्बन्धी संस्था - गैरसरकारी सस्था

पूर्वतयारी कार्य

सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा गर्ने उल्लिखित कार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछ :

क्र.सं.	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	कैफियत
१	सबैस्थानीय तह र विशेषगरी सडकटासन्न पालिकाले सञ्चार सुविधाको व्यवस्था मिलाउने व्यवस्थागर्ने । सडकटासन्न स्थानीय तह हरूको बाढी पूर्वको समग्र अवस्था स्पष्ट्याउने वृत्तचित्र तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला समन्वय समिति जि.वि.व्य.स दातु निकाय	
२	● जोखिमयुक्त स्थानीय तहहरूमा पूर्व चेतावनी (Early Warning)का लागि माइक, साइरन तथा साइकल १ थानका दरले उपलब्ध गराउने वा अधिल्लो वर्षको व्यवस्थालाई अंघावधिक गर्ने ● पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीलाई निर्वाध रूपमा सञ्चालन गर्ने कोषको स्थापना गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला समन्वय समिति जि.वि.व्य.स दातु निकाय	
३	जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने ● विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्पलेट, पोस्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सडकटासन्न स्थानीय तहहरूमा वितरण गर्ने । ● एफ.एम. रेडियो तथा पत्रपत्रिकामार्फत् विपद्सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचारप्रसार गराउने ।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति दातु निकाय, अ/गैसस सञ्चार माध्यम	
४	मसलन्द सामान तयारी अवस्थामा राख्ने । सबै सरोकारवालाहरूको नाम ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको डाइरेक्टरी तयार गरि सम्भावित प्रकोप हुन सक्ने सबै क्षेत्रमा वितरण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति दातु निकाय, अ/गैसस	
५	बाढी र यसबाट वच्ने उपाय वारे जनचेतनाको लागि सूचना प्रवाह गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, सञ्चार माध्यम ।	
६	पूर्व सूचना प्रणालीको कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	सम्बन्धित क्षेत्र	जि.वि.व्य.स	

दाङ जिल्लामा बाढीको पूर्वानुमान

नेपाल बाढीको पूर्वानुमान प्रणाली विकासको सन्दर्भमा प्रारम्भिक चरणमा छ । आजसम्म पनि नदी जलाधार सम्बन्धी निर्धारणात्मक हाइड्रोलोजिकल मोडेल सञ्चालित भएका छैनन् । त्यसैले दाङ र देशको अन्य बाढी जोखिम क्षेत्रहरूमा सञ्चालित पूर्वसूचना प्रणाली पूर्णरूपले नदी र वर्षाको तात्कालिक अनुगमनमा आधारित छन् । यस सामान्य प्रणालीको एक प्रमुख कमजोरी विशेष गरी भिरालो पहाडी क्षेत्रदेखि उत्पन्न भएका नदीहरूमा विपद् प्रतिकार्यका लागि ज्यादै कम समय २,३ घण्टा भन्दा पनि कम उपलब्ध हुनु हो । दाङ जिल्लामा अत्यधिक वर्षाले गर्दा अचानक आउने बाढीको कारण प्रायजसो धेरै प्रभावित हुने गर्दछ, त्यसैले जिल्लाको बाढी पूर्वानुमान मुख्यतया वर्षाको थ्रेसहोल्डमा आधारित छ । पूर्वसूचनाको निम्ति अग्रिम समय बढाउन हालको प्रयासले विद्यमान पूर्वसूचना प्रणालीमा वर्षा पूर्वानुमान सम्मिलित गर्नेतर्फ ध्यान केन्द्रित गरिरहेको छ । दाङ जिल्लाको लागि उपलब्ध पूर्वानुमान प्रणाली (विश्वव्यापी र स्थानीय मोडेल) छोटकरीमा तल वर्णन गरिएको छ ।

१. दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्च :

दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्चले सर्वसम्मत जलवायु पूर्वाभास प्रदान गर्दछ, अर्थात् आगामी मनसुन औसत भन्दा धेरै, कम या औसत हुने सम्भावना इंगित गर्दछ । जसलाई सामान्य योजना र पूर्वतयारी प्रयोजनको निमित्त उपयोग गर्न सकिन्छ ।

२. विश्व बाढी सचेतना प्रणाली विश्व बाढी सचेतना प्रणालीले १० दिनको सञ्चित वर्षाको एक समीक्षा प्रदान गर्नुको साथै यस क्षेत्रमा समग्र १५० मिलिमिटर र ३०० मिलिमिटर भन्दा धेरै वर्षाको निम्ति संबद्ध अधिकतम सम्भाव्यताको समीक्षा गर्दछ ।

३. क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली:- गणितीय मौसम भविष्यवाणी मौसम अनुसन्धान र पूर्वानुमान मोडेलको उपयोग गर्दै क्षेत्रीय एकीकृत बहु प्रकोप पूर्वसूचना प्रणालीले ३ दिनका लागि २४ घण्टे वर्षाको पूर्वानुमान तयार गर्दछ ।

४. जल तथा मौसम विज्ञान विभाग:- गणितीय मौसम भविष्यवाणी क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्वसूचना चेतावनी प्रणालीले जस्तै जल तथा मौसम विज्ञान विभागले मौसम अनुसन्धान तथा पूर्वानुमान मोडेल उपयोग गर्दछ, तर ३ दिनका लागि घण्टा घण्टाको वर्षा भविष्यवाणी देखाउने उच्च गुणस्तरको वर्षा मानचित्र तयार गर्दछ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आफ्नो रेनफल वाच वेब इन्टरफेस मार्फत तात्कालिक वर्षा तथ्याङ्क उपलब्ध गरिरहेकोछ, जसको आधारमा अहिलेसम्म बाढीको पूर्वसूचना जारी भइरहेका छन् ।

दाङमा पूर्व सूचना प्रणाली :

दाङ जिल्लाको बाढी जोखिमयुक्त विभिन्न गाउँहरूमा समुदायमा आधारित पूर्वसूचना प्रणाली मौजूद छ । पूर्वसूचना प्रणाली मुख्यतया दाङ उपत्यकामा तात्कालिक वर्षाको अनुगमन तथा राप्ती र बवई नदी प्रणालीको माथिल्लो भेगमा तात्कालिक वर्षाको अनुगमनमा आधारित छन् । चुरे क्षेत्रका विभिन्न नदीहरूका लागि जल स्तर अनुगमन प्रणाली विकसित गरिएको छ, तर पानीको बहाव तीव्र वृद्धिको केहि छिनपछि नै बहाव कम हुने भएकोले जोखिमयुक्त मानिसहरूलाई सुरक्षित हुने पर्याप्त समय उपलब्ध हुँदैन । त्यस अवस्थामा, माथिल्लो क्षेत्रमा वर्षा मापन केन्द्रको तात्कालिक अनुगमनले तल्लो भेगका समुदायहरूलाई अचानक आउने बाढीका लागि पूर्वसूचना दिन बढी प्रभावकारी भएको छ ।

बाढी पूर्व सूचना प्रणालीको आशय:

राज्य तथा सूचना निकायको वर्तमान क्षमता विश्लेषण गरी पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना र व्यवस्थापनको लागि उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी सम्भावित धनजनको क्षतिको जोखिम कम गर्ने गरी जिल्लाको क्षमता वृद्धि गर्न ।

जिम्मेवारी:

मानिसहरूलाई विपद्को सम्भावित जोखिमबाट बचाउनु सम्बद्ध निकायहरूको प्रमुख जिम्मेवारी हो । सामान्य विषयहरूमा समयमै ध्यान दिन सकेको खण्डमा स्रोत र साधनको अभावको बावजूद पनि मानिसहरूलाई सम्भावित जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ । तसर्थ उपलब्ध स्रोत र साधन तथा सूचनाहरूको अधिकतम प्रयोग गरी जोखिम अनुगमनका आधारमा संकटासन्न/सङ्कटासन्न समुदायहरूलाई विपद्को पूर्वसूचना उपलब्ध गराई जनघनको जोखिम न्यूनीकरण कार्यमा मद्दत गर्नु पर्दछ ।

न्यूनतम मापदण्ड:

स्थापित पूर्वसूचना प्रणालीले सम्भावित विपद्को वैज्ञानिक पूर्वअनुमानको आधारमा र जोखिमको खवर संकटासन्न समुदायसम्म पुऱ्याउन, सम्बन्धित निकायलाई परिचालन गरी मानिसहरूलाई सुरक्षाको न्यूनतम उपायहरू अवलम्बन गर्न सहयोग गर्दछ ।

आधारभूत कार्यहरू:

- पूर्वसूचना सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रले गर्नेछ ।
- पूर्वसूचना प्रणालीका ४ वटा तत्वहरूलाई मध्यनजर गर्दै संकटासन्न समुदायको जीउधनको सुरक्षाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गराउन र आपतकालीनपूर्वतयारी कार्यमा जुट्न, नेपाल सरकार जल तथा मौसमविज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान महाशाखा अन्तर्गत सञ्चालित बगासोती जलमापन केन्द्र र सोही विभागको क्षेत्रिय हावापानी केन्द्र फिल्ड कार्यालय दाङद्वारा राप्ती नदी बेसिनमा स्थापना गरी सञ्चालन गरिएका हावापानी एवं वर्षा मापन केन्द्रको सूचना, डिस्प्ले बोर्ड, SMS र विभागका सूचना कर्मचारीहरूसँगको टेलिफोन सम्पर्कको आधारमा प्राप्त भएको सूचना र तथ्याङ्कलाई १० मिनेट भित्र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सबै सुरक्षा निकाय, रेडक्रस, जि.स.स.मा जानकारी गराई समुदायको सुरक्षाका लागि परिचालन गर्ने । आपतकालीन समयमा सार्वजनिक तथा व्यापारिक सञ्चार साधनको अभाव रहेको अवस्थामा स्याटलाईट फोन तथा संस्थाको तटस्थतामा असर नपर्ने गरी नेपाल प्रहरी, नेपाली सेनाको सञ्चार नेटवर्क समेत प्रयोगमा ल्याउने ।
- सूचना प्राप्त भएको १ घण्टाभित्र प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग छलफल गर्ने र सूचना प्रवाह प्रकृया निर्माण गरी सूचना एफ.एम. तथा अन्य उपलब्ध सञ्चार माध्यमहरूमार्फत् सूचना प्रसारण गर्ने । आपतकालीन अवस्थाको खबर आदानप्रदानको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति द्वारा स्विकृत बाढी पूर्वसूचना सञ्चार संरचनाको प्रयोग गर्ने, जसको कारणले समयमै सूचना प्राप्त गरी श्रोत परिचालन गर्न सहज र प्रभावकारी होस् ।
- जिल्ला समन्वय समितिमार्फत नगरपालिका र गा.पा.हरूलाई जोखिमको नक्साङ्कन गर्न लगाई सो को रेकर्ड जिल्ला समन्वयसमिति र जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा राख्ने र संकटासन्न समुदायलाई जोखिम सम्बन्धी अभिमुखीकरण गराई आपतकालीन पूर्वतयारीको लागि उत्प्रेणा जगाउने ।
- स्थापना भएको पूर्वसूचना प्रणालीअन्तर्गत जोखिमको अनुगमनको लागि स्थापना गरिएका बाढीमापन केन्द्र, हावापानी केन्द्र र वर्षामापन केन्द्रको सुरक्षा, व्यवस्थापन र दिगोपनाका लागि जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र स्थानीय तहसँग आवश्यक समन्वय गरी स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- जि.वि.व्य.स. र सूचना विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाइमा हरेक वर्ष मनसुन सुरु हुनुभन्दा अगाडिराप्ती नदी र बबई नदी बेसिनका समुदाय र जिल्ला स्तरमा बाढी प्रकोपको कृत्रिम घटना अभ्यास सम्पन्न गर्ने ।
- सबै विषयगत क्षेत्रले आफ्नो विकास योजना बनाउँदा प्रकोपको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणको मूल प्रवाहीकरण गर्ने।

५. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति कार्यान्वयन समय तालिका

- यो योजना निर्माण भएदेखि नै कार्यान्वयनमा आइरहेको छ । यस वर्षको बाढीमा पनि यसै योजना अनुसार प्रतिकार्यका गतिविधिहरू सञ्चालन भई बाढी प्रतिकार्य प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भएको थियो । यसपटक पनि अद्यावधिक गर्ने क्रममा स्थानीय तह, क्षेत्रगत अगुवा निकायले आफ्नो जिम्मेवारी तथा दायित्व बोध गरेको पाइयो । यसपटक २०८० जेष्ठमा यस योजनालाई अद्यावधिक गर्ने क्रममा हरेक क्लष्टर र स्थानीय तह सहितको बैठक जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको समेत अगुवाइमा स्थानीय तहले यस योजना अनुसार आ-आफ्नो स्थानीय तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउने छ भन्ने आशा गर्न सकिन्छ । साथै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था, स्थानीय तह तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरेर यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रयास गर्नेछ ।
- विपद्को समयमा यस योजनालाई तत्काल प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- यो योजना विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना भएकाले आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- २०७२ मा दोश्रो पटक अद्यावधिक गरी बनेको योजनालाई २०७९ असारमा आएर आठौँ पटक अद्यावधिक गरिएको छ । यसलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तह मार्फत नीतिगत रूपमै पारित गरेर स्थानीय तहहरूलाई समेत क्रियाशील बनाइने छ ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङको बैठकले यस जिल्ला विपद् तथा प्रतिकार्य योजनालाई पारित गरी तत्काल कार्यान्वयनमा ल्याउने छ ।

६. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन :

- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ लाई १० औँ अद्यावधिक गरी २०८०/०८१ बनाउने क्रममा ०८० वैशाख १७ गते भएको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको जिल्लास्तरीय कार्यशाला, बैठकले गरेका निर्णयहरू, प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्ने क्रममा भएका क्षेत्रगत रूपमा बसेको बैठक, स्थानीय तहगत भएको छलफललगायतका सम्पूर्ण प्रकृयाहरूलाई प्रतिवेदनमा समेटिएको छ । यस विपद्पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य अद्यावधिक गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहको सकृयता बढेको छ र नेपाल सरकारको नीति अनुसार यस आ.व. २०७६/७७ देखि सबै विषयगत कार्यालयहरू स्थानीय तह गाभिएको हुदा वि.स. २०७८ सालदेखि नै क्षेत्रगत अवधारणा स्थानीय तहले पनि अवलम्बन गर्दै आइरहेको छ र सबै स्थानीय तहले योजना निर्माण गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन गर्दै आइरहेको छ भन्ने योजनालाई नियमित अद्यावधिक गर्दै जानुपर्छ भन्ने भावनाको विकास पनि भएको छ । साथै यसले जिल्लाका विपद्हरूको जोखिम विश्लेषण गर्नुपर्ने तर त्यसका लागि पूर्वतयारी गर्नुपर्ने, स्रोतसाधनको मापन गर्नुपर्ने, अपुग स्रोतको खाडल पहिचान हुने विपद् व्यवस्थापनमा क्षेत्रगत हिसाबले ठूलो समूह परिचालित हुने अवस्थाको सुनिश्चितता पनि बढाएको छ ।

अनुसूचीहरू :

अनुसूची १ : स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूको सम्पर्क सूची

क्र.स.	स्थानीय तह	नाम, थर	पद	मोबाईल नं.	इमेल
१	तुलसीपुर उ.म.न.पा.	टिकाराम खड्का	मेयर	९८५७८२२१४०	tulsipursubmun2073@gmail.com
		श्यानी चौधरी	उपमेयर	९८६८९७६८९	
		केशव राज पाँडे	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८७९९९९	
२	घोराही उ.म.न.पा.	नरुलाल चौधरी	मेयर	९८५७८८३९९९९	lct.ghorahimun@gmail.com, eo@ghorahimun.gov.np
		हुमा डि.सी.	उप मेयर	९८७७८३२५५०	
		राम बहादुर हमाल	प्रमुख प्र.अ.	९८५८९२८९९९	
३	लमही न.पा.	जोगराज चौधरी	मेयर	९८५७८४२५५५	lamahinapa@gmail.com
		लक्ष्मी योगी	उप मेयर	९८५७८४२४४४	
		रोहेन्द्र व. डाँगी	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८३७९९९	
४	बगलाचुली गा.पा.	तुलिराम पुन मगर	अध्यक्ष	९८५७८२०३५७	lto.bangalachulimun@gmail.com
		भक्त जि.सी.	उपाध्यक्ष	९८५७८३४४७३	
		चन्द्रकान्त पौडेल	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८३५२९६	
५	गढवा गा.पा.	यमनारायण शर्मा	अध्यक्ष	९८४०३७०९८८	lto.gadhawagaupalika@gmail.com sanjitpauldel@gmail.com chaudharykailash4@gmail.com
		शारदाकुमारी चौधरी	उपाध्यक्ष	९८४७८४८३०२	
		कृष्ण प्रसाद पौडेल	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८४९०९९ ९८५७८४९०९२	
६	राप्ती गा.पा.	प्रकाश विष्ट	अध्यक्ष	९८५७८३९०९८	raptiruralmunicipality@gmail.com
		कमलापति चौधरी	उपाध्यक्ष	९८४७९०३२३७	
		देविराम पाठक	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८४२९९९	
७	दंगिशरण गा.पा.	शम्भु गिरी	अध्यक्ष	९८५७८२०९६०	dangisaran2017rmp@gmail.com
		पिमा कुमारी बली	उपाध्यक्ष	९८४४९३५०६६	
		कर्ण बहादुर नेपाली	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८६२०९९	
८	राजपुर गा.पा.	शरद कुमार बुढाथोकी	अध्यक्ष	९८५७८३५२४६ ९८५९९३३८६९	ito.rajpurmun@gmail.com
		धनपति यादव	उपाध्यक्ष	९८५७८३५२५६	
		शोभाराम रिजाल	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८३५२४०	
९	शान्तिनगर गा.पा.	प्रमोद वस्नेत	अध्यक्ष	९८५९२२२८०८	santinagargaupalika@gmail.com ito.santinagarmun@gmail.com
		प्रेमकुमारी बुढाथोकी	उपाध्यक्ष	९८६६९०५८९९	
		भेष राज चन्द	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८२४५५४	
१०	बवई गा.पा.	कुल बहादुर खत्री	अध्यक्ष	९८९०८९००३९	ito.babaimun@gmail.com
		बम कुमारी खड्का	उपाध्यक्ष	९८०८३३२८६३	
		जोखिम बली	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८२५४४४	

अनुसूची २. स्थानीय तहहरूमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति तथा वडा अध्यक्षहरूको विवरण:

वडा नं.	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१. घोराही उपमहानगरपालिका				
१	राममणी पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१	९८५७८९५००९
२	चित्र बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-२	९८५७८९५००२
३	रामप्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-३	९८५७८९५००३

४	मधुसुदन शर्मा	अध्यक्ष	घोराही-४	९८५७८१५००४
५	बिवेक वृद्धाथोकी	अध्यक्ष	घोराही-५	९८५७८१५००५
६	विष्णुराम आचार्य	अध्यक्ष	घोराही-६	९८५७८१५००६
७	खोपीराम चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-७	९८५७८१५००७
८	जितेन्द्र शाह	अध्यक्ष	घोराही-८	९८५७८१५००८
९	चेतकुमार चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-९	९८५७८१५००९
१०	दिपक पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१०	९८५७८१५०१०
११	कुल बहादुर लामिछाने	अध्यक्ष	घोराही-११	९८५७८१५०११
१२	दोर्ण बहादुर बहकरी क्षेत्री	अध्यक्ष	घोराही-१२	९८५७८१५०१२
१३	डुल्लुराम पोखेल	अध्यक्ष	घोराही-१३	९८५७८१५०१३
१४	भानसिंहबुढा	अध्यक्ष	घोराही-१४	९८५७८१५०१४
१५	रमेश कुमार पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१५	९८५७८१५०१५
१६	तारा बहादुर डि. सि.	अध्यक्ष	घोराही-१६	९८५७८१५०१६
१७	राम लोटन चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-१७	९८५७८१५०१७
१८	भरतमणी अर्याल	अध्यक्ष	घोराही-१८	९८५७८१५०१८
१९	ज्ञान बहादुर रायमाझी	अध्यक्ष	घोराही-१९	९८५७८१५०१९

२. तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

१	हुमकान्त सापकोटा	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१	९८४७८३१०५३
२	भिम बहादुर योगी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-२	९८४७८३१०५३
३	विजय वि. क.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-३	९८४७८३१०५३
४	तुल्लिराम थापा	अध्यक्ष	तुलसीपुर-४	९८६८२०३४५०
५	विवेन्द्र शाह	अध्यक्ष	तुलसीपुर-५	९८५७८३३२१६
६	दुजमान भण्डारी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-६	९८५१२४४३०५
७	राम बहादुर जि.सि.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-७	९८४७८२१८६३
८	धर्मराज बलि	अध्यक्ष	तुलसीपुर-८	९८४७८३३३९६
९	घनश्याम ढकाल	अध्यक्ष	तुलसीपुर-९	९८४७८२२२७९
१०	यमराज के.सी.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१०	९८५७८३१३२७
११	मान बहादुर रावत	अध्यक्ष	तुलसीपुर-११	९८४७८२४९०३
१२	खसिराम चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१२	९८५७८२०६३७
१३	मोहन लाल पौडेल	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१३	९८५७८२३४७९
१४	शंकर खड्का	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१४	९८५७८२०७७२
१५	लक्ष्मण चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१५	९८४११७३९१६३
१६	शिवानन्द डागी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१६	९८४७८५४६७०
१७	थलराज पुरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१७	९८५७८२१५८५
१८	माधव बलि	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१८	९८४७८३१९१९
१९	प्रेम नाथ योगी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१९	९८५७८२०४१२

३. लमही नगरपालिका

१	दामोदर पौडेल	अध्यक्ष	लमही-१	९८५७८४१४०१
२	नेपाल चौधरी	अध्यक्ष	लमही-२	९८५७८४१४०२
३	मनोज चौधरी	अध्यक्ष	लमही-३	९८५७८४१४०३
४	सुवास न्यौपाने	अध्यक्ष	लमही-४	९८५७८४१४०४
५	सागर सुवेदी	अध्यक्ष	लमही-५	९८५७८४१४०५
६	श्याम नारायण चौधरी	अध्यक्ष	लमही-६	९८५७८४१४०६
७	मोहन गिरी	अध्यक्ष	लमही-७	९८५७८४१४०७

८	उमेश कुमार खड्का	अध्यक्ष	लमही-८	९८५७८४९४०८
९	भेष बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	लमही-९	९८५७८४९४०९
४. राजपुर गाउँपालिका				
१	सूर्य प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	राजपुर-१	९८५७८७०००१
२	ओम प्रकाश यादव	अध्यक्ष	राजपुर-२	९८५७८७०००२
३	राम प्रसाद अहिर	अध्यक्ष	राजपुर-३	९८५७८७०००३
४	रामेश्वर अहिर	अध्यक्ष	राजपुर-४	९८५७८७०००४
५	टंक बहादुर विष्ट	अध्यक्ष	राजपुर-५	९८५७८७०००५
६	श्याम रोका	अध्यक्ष	राजपुर-६	९८५७८७०००६
७	पुस्कर बलि	अध्यक्ष	राजपुर-७	९८५७८७०००७
५. गढवा गाउँपालिका				
१	बाबुराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा-१	९८९२८९२००७
२	भक्त चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-२	९८०६२९२५०९
३	तुलसीराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा-३	९८६४९२७९४३
४	हरि भगत चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-४	९८४७८७९७८८
५	लेख बहादुर थापा	अध्यक्ष	गढवा-५	९८५७८३४७२०
६	विर बहादुर आले मगर	अध्यक्ष	गढवा-६	९८५७८४०९५५
७	राहुल देव चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-७	९८५७८४०६०३
८	अब्दुर खालिद सिद्दिकी	अध्यक्ष	गढवा-८	९८४७८४९०९४
६. दमिनिशरण गाउँपालिका				
१	श्री रमेश भण्डारी	अध्यक्ष	दमिनिशरण-१	९८४८२९२३९३
२	डम्बर खत्री	अध्यक्ष	दमिनिशरण-२	९८४७८४२३२५
३	सुकलाल चौधरी	अध्यक्ष	दमिनिशरण-३	९८४७८६५२२९
४	कमल थारु	अध्यक्ष	दमिनिशरण-४	९८४४९४०३८८
५	निरज वस्नेत	अध्यक्ष	दमिनिशरण-५	९८४७८३५७३३
६	रोसन जंग शाह	अध्यक्ष	दमिनिशरण-६	९८६६९००८२३
७	रेशम बहादुर बलि	अध्यक्ष	दमिनिशरण-७	९८५७८२५०२४
७. बबई गाउँपालिका				
१	प्रेम बहादुर डागी	अध्यक्ष	बबई-१	९७४२२९६६४९
२	टेक बहादुर बलि	अध्यक्ष	बबई-२	९८०३४९९५७९
३	मान बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	बबई-३	९८०९७४२८९६
४	टेक बहादुर बली	अध्यक्ष	बबई-४	९८५७८२५६५४
५	हंक बहादुर सिरीस	अध्यक्ष	बबई-५	९८२२८०८८८९
६	राजेन्द्र विक्रम शाह	अध्यक्ष	बबई-६	९८०९८२७०२६
७	तिलक राम भण्डारी	अध्यक्ष	बबई-७	९८४७८२८९९२
८. शान्तिनगर गाउँपालिका				
१	जंग बहादुर पुन मगर	अध्यक्ष	शान्तिनगर-१	९८२९५२२९९९
२	सुनिल बलि	अध्यक्ष	शान्तिनगर-२	९८५७८७७७९९
३	मिन बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	शान्तिनगर-३	९८६८६०९९४३
४	गोमान बहादुर बलि	अध्यक्ष	शान्तिनगर-४	९८४७८८४४४८
५	ओपेन्द्र बहादुर रावत	अध्यक्ष	शान्तिनगर-५	९८२९८०७६९४
६	शेर बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	शान्तिनगर-६	९८६६७४४६९९
७	तारा बहादुर बली	अध्यक्ष	शान्तिनगर-७	९८४७८५४६२९
९. बंगलाचुली गाउँपालिका				
१	विष्णु कवर	अध्यक्ष	बंगलाचुली-१	९८४२७९८९९८
२	मैते पुन मगर	अध्यक्ष	बंगलाचुली-२	९८४७८२४६८७

३	शोभाराम विश्वकर्मा	अध्यक्ष	बगलाचुली-३	९८०९७२५६६२
४	दास बहादुर डागी	अध्यक्ष	बगलाचुली-४	९८६२१०५९८८
५	लिला बहादुर धर्ति	अध्यक्ष	बगलाचुली-५	९८४४९२४८५०
६	डोम बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	बगलाचुली-६	९८५७८७०५५०
७	गिर बहादुर थापा	अध्यक्ष	बगलाचुली-७	९८६०८०३८४०
८	भविन्द्र गाहा मगर	अध्यक्ष	बगलाचुली-८	९८१०८९०९२८

१०. राप्ती गाउँपालिका

१	गेम बहादुर खड्का	अध्यक्ष	राप्ती-१	९८४७८७५५०२
२	पहलमान चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-२	९८४७९१३१०८
३	उमेश अधिकारी	अध्यक्ष	राप्ती-३	९८४९६९०६४८
४	विर बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-४	९८५७८३१६७०
५	देव प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-५	९८४७८००७२७
६	दिपक कुमार चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-६	९८०९८४०४८८
७	सिताराम चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-७	९८४७८४२७५२
८	चन्द्र बहादुर गुरुग	अध्यक्ष	राप्ती-८	९८४७८००५७०
९	रिम बहादुर सुनारी मगर	अध्यक्ष	राप्ती-९	९८६०४१०२८७

अनुसूची ३ : स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सम्पर्क सूची

सि.नं.	नाम	मो.नं.	पद, तह	इमेल	कार्यरत पालिका
१	राधा पौडेल(संयोजक)	९८५७८३६३३५	ब.अ.न.नि.सातौ	narayanpdgharti@gmail.com	घोराही उ.म.न.पा.
२	विमला पौडेल	९८५७८३०४३९	सि.अ.न.नि.अ.सातौ		
३	ठाकुरप्रसाद खनाल	९८५७८३२५८३	सि.अ.हे.व. सातौ	khanalt4@gmail.com	
४	ओम प्रकाश न्यौपाने(संयोजक)	९८४७८२२८५४	व.आ.ची.	omneupane42@gmail.com	तुलसीपुर उ.म.न.पा.
५	विमल के.सी.	९८४७८३४६५२	सि.अ.हे.व. सातौ		
६	राधिकागौतम	९८४६०४३४७०	सि.अ.हे.व. सातौ		
७	नारायण प्रसाद शर्मा (संयोजक)	९८४७८२१८२६	ज.नी., अधिकृत सातौ	lamahinapa@gmail.com	लमही न.पा.
८	मिना भुसाल शर्मा	९८४८०३६०१८	व.अ.न.नि. अधिकृत सातौ		
९	रेश्मा थापा	९८४२१६६३७७	अ.न.नि. अधिकृतसातौ		
१०	नारायण रावत (संयोजक)	९८५७८३१४५६	स्वा.अ. सातौ	rautn5540@gmail.com	राप्ती गा.पा.
११	भारती सन्यासी	९८४७८५९११२	स्वा.अ. सातौ		
१२	कैलाशचन्द्र चौधरी(संयोजक)	९८४७८३६४४२	ज.स्वा.नी., सातौ	chaudharykailash4@gmail.com	गढवा गा.पा.
१३	कमल रोकाया (संयोजक)	९८६८६३५८५५	सि.अ.हे.व. सातौ	kamalrc714@gmail.com	राजपुर गा.पा.

				rajpurmun@gmail.com	
१४	प्रदिप योगी (संयोजक)	९८५७८२४६६२	ज.स्वा.नी.,	bashrabthgiri1010@gmail.com	दंगीशरण गा.पा.
१५	राधा शर्मा	९८४७९६५०५१	सि.अ.अनमी		
१६	राज कुमार न्यौपाने	९८४७८४७४६४	स्वा.अ.सातौ	haripun22@gmail.com	शान्तिनगर गा.पा.
१७	घनश्याम पाण्डेशाखा प्रमुख	९८४४९४००७५	सि.अ.हे.व. सातौ		
१८	हरीब. खड्का(संयोजक)	९८४७८३७५६८	स्वा.अ.सातौ	hah26174@gmail.com	बबई गा.पा.
१९	नेव बहादुर के.सी.	९८४७८९९६८९	स्वा.अ. सातौ		बंगलाचुली गा.पा.

स्रोत: जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, दाङ

अनुसूची : ४ सरकारी / नीजि अस्पतालहरूको सम्पर्क सूची :

क्र.स.	अस्पतालको नाम	ठेगाना	सरकारी / नीजि	बेड संख्या	आपतकालिन सेवा छ/छैन	अस्पतालको सम्पर्क नं.	प्रमुखको नाम	मोबाईल नं.	कै
१)	लमही आखा अस्पताल	लमही ५	सरकारी	३०	छ	०८२, ४१७०६४	शम्सेर थापा	९८५७८२०२८६	
२)	तुलसीपुर आखा अस्पताल	तुलसीपुर ४	सरकारी	५०	छ	०८२, ५२०१६५	सालीग्राम गौतम	९८५७८२४७४४	
३)	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	घोराही १४	सरकारी	३२५	छ	०८२, ५६२३६५	डा.शुरेस रसाईली	९८४७८२१६३७ ०८२-५६३९७३	
४)	प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	तुलसीपुर ५	सरकारी	५०	छ	०८२, ५२१६२४	डा.मो.नुरुल होदा	९८५७८२३००१	
५)	क्षेत्रिय आयुर्वेदिक चिकित्सालय	तुलसीपुर १९ बिजौरी	सरकारी	३०	छैन	०८२, ४११०५०	प्रवेश श्रीवास्तव	९८५७८४५१०१	
६)	लमही अस्पताल	लमही ५	सरकारी	१५	छ	०८२, ५४०२०२	हरी खनाल	९८४७८२८५६५	
७)	भालुवाङ अस्पताल	राप्ती-१	सरकारी	२२	छ		आकाश बेलवासे	९८४७८६६५८५	
८)	राप्ती आधारभुत अस्पताल	राप्ती-५	सरकारी	१५	छ	०८२४०२२६	धन बहादुर खड्का	९८६६७३४९५०	
९)	तुलसीपुर भिमसेन मेट्रो अस्पताल	तुलसीपुर-८	सरकारी	१५	छ	-	प्रकाश शाहु	९८४०४६५२५०	
१०)	हापुरे	बबई-४	सरकारी	५	छ	-	माया	९८०९८८८११५	

	प्राथमिक अस्पताल					वस्नेत	
११)	बंगलाचुली अस्पताल	बंगलाचुली -३	सरकारी	१५	छ	-	प्रकाश वली
१२)	मितेरी हस्पिटल प्रा.ली.	घोराही- १८	निजि	२४	छ	०८२,५६१७४८	माधव भण्डारी
१३)	चिनारी हस्पिटल प्रा.ली.	तुलसीपुर- ५	निजि	२५	छ	०८२,५२०६०१	रविन श्रेष्ठ
१४)	नागरिक केयर हस्पिटल प्रा.ली.	तुलसीपुर- ५	निजि	२४	छ	०८२,५९०२०७	दया जावली
१५)	तुलसी सेटलाईट अस्पताल	लमही-५	निजि	६	छ	०८२,५४०९३६	अकुर दाहाल
१६)	सरुमा अस्पताल	लमही-५	निजि	८	छ	०८२,५९०२७५	सत्य वैद्य
१७)	गोर्खा अस्पताल	घोराही १६	नीजि	५५	छ	०८२, ५६३४१४	दिनेश आचार्य
१८)	राप्ती लाईफकेयर अस्पताल	तुलसीपुर ७	नीजि	१००	छ	०८२, ५२१५२६	हरी रिजाल
१९)	तुलसीपुर सिटी अस्पताल	तुलसीपुर ५	नीजि	२५	छ	०८२, ५२३२२२	हेमराज वस्नेत
२०)	वि आर डेंटल अस्पताल	तुलसीपुर ५	नीजि	१०	छ	०८२, ५६११६४	वि.पि.भुसाल
२१)	तुलसीबाल अस्पताल	तुलसीपुर ५	नीजि	२५	छ	०८२, ५२३१२५	किशोर खत्री
२२)	फ्लोरेन्स अस्पताल	लमही ४	नीजि	१५	छ	०८२, ५४०७००	पुष्पा भुसाल
२३)	बुद्ध इन्टरनेशनल अस्पताल	घोराही १५	नीजि	२४	छ	०८२, ५६३२१८	बालाराम शर्मा
२४)	दिपज्योती अस्पताल	घोराही १५	नीजि	१५	छ	०८२, ५६१२९९	भेजराज विशी
२५)	सिड अस्पताल	लमही ५	नीजि	१५	छ	०८२, ५४०८३४	मधुसुधन घिमिरे

	प्राथमिक अस्पताल					वस्नेत	
११)	बंगलाचुली अस्पताल	बंगलाचुली -३	सरकारी	१५	छ	-	प्रकाश वली
१२)	मितेरी हस्पिटल प्रा.ली.	घोराही- १८	निजि	२४	छ	०८२,५६१७४८	माधव भण्डारी
१३)	चिनारी हस्पिटल प्रा.ली.	तुलसीपुर- ५	निजि	२५	छ	०८२,५२०६०१	रविन श्रेष्ठ
१४)	नागरिक केयर हस्पिटल प्रा.ली.	तुलसीपुर- ५	निजि	२४	छ	०८२,५९०२०७	दया जावली
१५)	तुलसी सेटलाईट अस्पताल	लमही-५	निजि	६	छ	०८२,५४०९३६	अकुर दाहाल
१६)	सरुमा अस्पताल	लमही-५	निजि	८	छ	०८२,५९०२७५	सत्य वैद्य
१७)	गोर्खा अस्पताल	घोराही १६	नीजि	५५	छ	०८२, ५६३४१४	दिनेश आचार्य
१८)	राप्ती लाईफकेयर अस्पताल	तुलसीपुर ७	नीजि	१००	छ	०८२, ५२१५२६	हरी रिजाल
१९)	तुलसीपुर सिटी अस्पताल	तुलसीपुर ५	नीजि	२५	छ	०८२, ५२३२२२	हेमराज वस्नेत
२०)	वि आर डेंटल अस्पताल	तुलसीपुर ५	नीजि	१०	छ	०८२, ५६११६४	वि.पि.भुसाल
२१)	तुलसीबाल अस्पताल	तुलसीपुर ५	नीजि	२५	छ	०८२, ५२३१२५	किशोर खत्री
२२)	फ्लोरेन्स अस्पताल	लमही ४	नीजि	१५	छ	०८२, ५४०७००	पुष्पा भुसाल
२३)	बुद्ध इन्टरनेशनल अस्पताल	घोराही १५	नीजि	२४	छ	०८२, ५६३२१८	बालाराम शर्मा
२४)	दिपज्योती अस्पताल	घोराही १५	नीजि	१५	छ	०८२, ५६१२९९	भेजराज विशी
२५)	सिड अस्पताल	लमही ५	नीजि	१५	छ	०८२, ५४०८३४	मधुसुधन घिमिरे

४४	हेमन्तपुर सहरी स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर १९	डिल्लिराज शर्मा	९८४६८७२२४९
४५	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र गोलौरा	तुलसीपुर	वैशान्त प्रसाद आचार्य	९८५७८२२५७७
४६	सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र रक्षाचौर	तुलसीपुर	दिपा बली	९८६७७७८७८३
४७	नगर स्वास्थ्य केन्द्र गलौरा	तुलसीपुर ६	बसन्त कुमार आचार्य	९८५७८२२५७७
४८	काँडाखुट्टी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १	बालाराम रोका	९८४७८३१५५१
४९	रामपुर शहरी हेल्थ पोष्ट	घोराही २	भुवनेश्वर रिजाल	९८४७८२७७७८
५०	फिनी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ३	गोपिलाल बली	९८५७८३५७५९
५१	लक्ष्मीपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही ४	सपना पुन मल्ल	९८५७८६९०६९
५२	धरना स्वास्थ्य चौकी	घोराही ५	बहारुलाल चौधरी	९८४७८३३२५८
५३	फचकपुर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ६	बलराम शाहा	९८५७८३५१८४
५४	सौडियार स्वास्थ्य चौकी	घोराही ७	कुमार दुलाल	९८५७८३५१८८
५५	मर्पाडाँडा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ८	लालबहादुर डिस्सी	९८४८९६३५११
५६	डिकपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही ९	नारायणप्रसाद न्यौपाने	९८४७८४५७९०
५७	आन्द्रभरैया शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ९	युवराज धिताल	९८४७८२५९४१
५८	नारायणपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही १०	डिल्लीराज आचार्य	९८४७८५०९२९
५९	शिवपुर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ११	ललित बृढाथोकी	९८५११५३२७२
६०	हापुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही १२	तुलसीराम गिरी	९८५७८३४२६१
६१	भ्युडर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १३	माधव गौतम	९८४७८२०८७९
६२	कलमघारी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १३	राममणी शर्मा	९८४७८२६०७७
६३	नयाँबजार शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १४	प्रभा शर्मा	९८४७८४७९९२
६४	संस्थागत परिवार नियोजन क्लिनिक	घोराही १४	निरु डि.सी.	९८४७८९५५१८
६५	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र उतशाहटोल	घोराही १५	हिरण्यराज शर्मा	९८४७९५५३४३
६६	करोती डाँडा शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	घोराही १६	प्रकाश आचार्य	९८४७८२१८२६
६८	हरिद्वार शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १७	चत प्रसाद लम्साल	९८५७८३११०३
६९	हात्तीखर्क शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १८	अर्जुनकुमार थापा क्षेत्री	९८४३७३३६९८
७०	घाडेडाँडा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १८	पम्फा पोखेल	९८४७८६९३१७
७१	सैघा स्वास्थ्य चौकी	घोराही १९	ज्वलन्त खड्का	९८४७५०२७४२
७२	सोनपुर स्वास्थ्य चौकी	लमही २	इन्दुमती चौधरी	९८५७८५३०१०
७३	बनकट्टा नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही २	देव भण्डारी	९८५७८५३००२
७४	टिकुलीगढ नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ३	रिता कुवार	९८६१४०४२५७
७५	लमही अस्पताल	लमही ४	डा. आकाश बेलबासे	९८४७८६६५८५
७६	सेम्रहवा नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ५	कुलराज चौधरी	९८५७८५३००४
७८	कोलही नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ५	कृष्ण आचार्य	९८५७८४०२८३
७९	मध्यनगर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ६	विष्णुमाया पौडेल	९८५७८५३००६
८०	बनगै नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ७	निर्मला बोहरा	९८६८६४०५००
८१	सतवरीया स्वास्थ्य चौकी	लमही ८	ठाकुर प्रसाद भट्टराई	९८४११९३१९३
८२	अमिलिया नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ९	प्रेमबहादुर चौधरी	९८६६७३१२३८
८३	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी	राप्ती १	कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ	०८२, ४१५०१८
८४	लालमटिया आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती २	धन बहादुर खड्का	९८६६७३४९५०
८५	खुरुरिया आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ३	रमा पौडेल	९८४४९४८८८८
८६	मौरीघाट आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ४	सुनिता केस	९८४९७७२३६७

८७	सिसहनिया स्वास्थ्य चौकी	राप्ती ५	चेतन पोखेल	९८४७८९३४४६
८८	पत्थरगुढवा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ६	गुरुप्रसाद चौधरी	९८६७०८७८०
८९	बड्की सिसहनिया आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ७	राधिका थापा खत्री	९८९३३८९२०३
९०	मिलन डाँडा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ८	चन्द्रा चौधरी	९८६८६२३९३४
९१	देविकोट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राप्ती ९	यज्ञ बहादुर कार्की	९८६८६९९३३९
९२	कालाकटे आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा १	कल्पना यादव	९८६९८७९७०६
९३	महादेवा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा २	रामराज पौडेल	९८४३३००२९९
९४	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र गोवर्डिया	गढवा २	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	९८४९७८३८०९
९५	चिमचिमे आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा २	प्रेमा कुमारी चौधरी	९८६६९७३३०८
९६	गोवर्डिया हेल्थ पोष्ट	गढवा ३	खुमानन्द भट्टराई	९८४७८५९८९६
९७	पर्सैनी आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा ४	खेपीराम चौधरी	९८६८६२३८०४
९८	गंगापरस्पर स्वास्थ्य चौकी	गढवा ५	ज्ञान कुमार बस्याल	९८५७८३९७०४
९९	गढवा स्वास्थ्य चौकी	गढवा ६	सूर्यनारायण यादव	९८५७०३०६२७
१००	गढवा सर्पदंश केन्द्र	गढवा ६	रामकुमार यादव	९८५७०५५०७५
१०१	चन्दनपुर आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा ७	हरी प्रसाद चौधरी	९७४८७२३६६४
१०२	कोईलाबास स्वास्थ्य चौकी	गढवा ८	तुलाराम चौधरी	९८४७८४०२९९
१०३	पटौलीनाका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर १	लक्ष्मण यादव	९८६८६४६८९९
१०४	गरुडखोला आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर १	केदार गोराथोकी	९८४८२५९४०९
१०५	पवित्रनगर आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर २	सर्मिला बाठा	९७४८७१०८९७
१०६	बेला स्वास्थ्य चौकी	राजपुर ३	रुपलाल पाण्डे	९८५७८३२२७५
१०७	फोहरा आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ४	सरस्वती के.सी.	९८०९५६९७२२
१०८	जंग्रहवा आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ५	हरी बली	९८६६६५०९४८
१०९	खाग्रानाका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ६	शिव प्रसाद यादव	९८६८०९३९०२
११०	राजपुर स्वास्थ्य चौकी, गंगदी	राजपुर ६	कृष्णा लामिछाने	९८६८६३००९९
१११	सिक्टा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राजपुर ७	खुमा बली	९८६४७२९९८२
११२	गोठुवा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ७	गिता कुमारी के.सी.	९८६८६२०५६९
११३	डगमारा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ७	सोहन लाल यादव	९८६६५३२९४८
११४	भैसाही सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ७	नेपाल चौधरी	९८६८०५०६२७
११५	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र सिंजा	बंगलाचुली	विकास घिमिरे	९८५७८२६०९२
११६	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र गढी पोखरा	बंगलाचुली	इश्वरहादुर पुन मगर	९८४७९६३२२५
११७	काभ्रे स्वास्थ्य चौकी	बंगलाचुली	प्रकाश बली	९७६८३२९५००
११८	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र डावर	बंगलाचुली	शिवराज अर्जेल	९८४७८४६६६३
११९	ल्वाहापानी स्वास्थ्य चौकी	बंगलाचुली	दिलिम बाठा मगर	९८६०२४८८३६
१२०	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र घुर्नेटा	बंगलाचुली	बाशुदेव महारा	९८४४९२८९७५
१२१	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र लाहापे	बंगलाचुली	हरिकला बुढामगर	९८४४९२००९०
१२२	स्वास्थ्य चौकी हासीपुर	बंगलाचुली	देवीकला बुढा मगर	९८६०९९५२९४
१२३	सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र इकाई तापा	बंगलाचुली	छवीलाल डांगी	९८०९५५९७९९

अनुसूची ५ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका जिल्ला शाखा कार्य समितीहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	नाम	पद	मोबाईल नम्बर
१	श्री मदन गौतम	सभापति	९८५७८२१४००२
२	श्री नारायण आचार्य	नि.सभापति	९८५७८२००७४
३	श्री भगवती शर्मा	उपसभापति	९८५७८२००७५
४	श्री हरीहर पौडेल	उपसभापति	९८५७८२३२८७
५	श्री प्रकाश श्रीवन्द	मन्त्री	९८४७८२२४८९
६	श्री कुशल तर्ताल	कोषाध्यक्ष	९८५७८२०३२४
७	श्री विमल के.सी.	उप-मन्त्री	९८४७८३४६५२
८	श्री द्रोणवहादुर वली	उप-कोषाध्यक्ष	९८४७८८५७८६
९	श्री प्रमोद पौडेल	खुलासदस्य	९८५७८४०१८६
१०	श्री थमन चौधरी	खुलासदस्य	९८४७८२२१४३
११	श्री थानेश्वर गैरे	खुलासदस्य	९८५७८४००३४
१२	श्री सुष्मा भण्डारी	महिलासदस्य	९८६४७२८०४५
१३	श्री मदन धिताल	खुलासदस्य	९८४७८३३४१३
१४	श्री भिनराज शर्मा	खुलासदस्य	९८४७८४०९८७
१५	श्री भिमलाल मरासिनी	खुलासदस्य	९८४७८२७२४८
१६	श्री सिमा न्यौपानै	महिलासदस्य	९८४४९४१५५९
१७	श्री वंशीकुमार शर्मा	सदस्य	९८५७८२३६४८
१८	श्री पुष्पा यादव	सदस्य	९८४७८९३१००

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखा सभापतिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	उपशाखाहरुको नाम	सभापतिहरुको नाम	मोबाईल नम्बर	कार्य क्षेत्र
१	लालमटिया उपशाखा	श्री उत्तम अधिकारी	९८४४९३५१८०	राप्ती गापा
२	गढवा उपशाखा	श्री उमाकान्त पन्त	९८५७८२१७५७	गढवा गापा
३	लमही उपशाखा	श्री थानेश्वर गैरे	९८५७८४००३४	लमही नपा
४	कमिरेचौर उपशाखा	श्री जिवन नेपाली	९८५७८३५५५२	बंगलाचुली गापा
५	घोराही उपशाखा	श्री थमन चौधरी	९८४७८२२१४३	घोराही उमनपा
६	नारायणपुर उपशाखा	श्री चित्रवहादुर वली	९८४७८३१७९४	घोराही उमनपा
७	मानपुर उपशाखा	श्री जगदिश देवकोटा	९८४७८३०४२७	तुलसीपुर उमनपा
८	तुलसीपुर उपशाखा	श्री देविका नेपाली	९८५७८२१०५५	तुलसीपुर उमनपा
९	उरहरी उपशाखा	श्री मदन वली	९८५७८२३९६५	तुलसीपुर उमनपा
१०	बागर उपशाखा	श्री गिरीराज न्यौपाने	९८१२८३९६५७	दंगिशरण गापा
११	पञ्चकुले उपशाखा	श्री जुद्धवीर खाम्चा	९८०९५५२१०२	बवई गापा
१२	विजौरी उपशाखा	श्री बालकृष्ण रेग्मी	९८४७८२३६७१	तुलसीपुर उमनपा
१३	शान्तिनगर उपशाखा	श्री लक्ष्मी भण्डारी	९८४७८५४१२३	शान्तिनगर गापा
१४	धारापानी उपशाखा	श्री सिताराम चौधरी	९८४७८५८२८०	घोराही उमनपा
१५	दुलहीया उपशाखा	श्री राजकुमार यादव	९८४७९६८४९२	राजपुर उमनपा
१६	पवन नगर उपशाखा	श्री देवा डागी	९८४७८४६६५५	तुलसीपुर उमनपा

श्रोत: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा

अनुसूची ६ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका ईकाइहरूको सम्पर्क सूची

सिन	प्रहरीइकाईको नाम	रहेको स्थान	दर्जा	नामथर	का.को सम्पर्क नं.	सदरमुकाम को देखिको दुरी
१	जि.प्र.का.दाङ	घोराही उ.म.न.पा.१५	प्र.उ.	दिपक श्रेष्ठ	९८५७८०५५५५	० किमी.
२	इ.प्र.का.तुलसीपुर	तुलसीपुर उ.म.न.पा.५	प्र.ना.उ.	होम बहादुर पराजुली	९८५७८९००८८	२४ किमी.
३	जि.ट्रा.प्र.का. दाङ	घोराही उ.म.न.पा.१५	प्र.नि.	केशव बहादुर खडका	९८५८९५८१११	२४ किमी.
४	व.प्र.का. लमही	लमही न.पा. ५ दाङ	प्र.नि.	रमेश कुमार तिमिल्सेना	९८५७८९००८२	२४ किमी.
५	व.प्र.का.घोराही	घोराही उमनपा १४	प्र.नि.	नवराज बहादुर शाही	९८५७८९०२००	२ किमी.
६	इ.प्र.का. गढवा	गढवा गा.पा.६ दाङ	प्र.नि.	शाहिल बुढाथोकी	९८५७८४२५००	३२ किमी.
७	इ.प्र.का.खिलतपुर	बबई गा.पा.६ दाङ	प्र.नि.	कमल परीयार	९८६३११७७७०	४३ किमी.
८	इ.प्र.का.अमिलिया	लमही न.पा. ९ दाङ	प्र.नि.	रेशम बहादुर खत्री	९८५७८४०७१५	६० किमी.
९	इ.प्र.का.भालुवाङ	राप्ती गा.पा. १ दाङ	प्र.नि.	गोपाल न्यौपाने	९८५७८४०२८४	४९ किमी.
१०	इ.प्र.का.सिसहनिया	राप्ती गा.पा.५ दाङ	प्र.व.ना.नि.	बुद्धि प्रसाद राना	९८६३१२०३०५	३७ किमी.
११	इ.प्र.का.कोईलाबास	गढवा गा.पा.८ दाङ	प्र.व.ना.नि.	राम प्रसाद वेल्बासे	९८६३१२००९२	५६ किमी.
१२	इ.प्र.का. खाँगा	राजपुर गा.पा. ६ दाङ	प्र.ना.नि.	खगेन्द्रनाथ योगी	९८४९३३२३३०	८० किमी.
१३	इ.प्र.का. भैसाही	राजपुर गा.पा. ७ दाङ	प्र.स.नि.	दुर्गा लोहार	काम नगर्ने	९४ किमी.
१४	इ.प्र.का.नारायणपुर	घोराही उ.म.न.पा.१०	प्र.ना.नि.	प्रकाश शाही	९८५७८९०१८९	९ किमी.
१५	इ.प्र.का.कमिरेचौर	बंगलाचुली गा.पा.३	प्र.स.नि.	अन बहादुर पुन	८९५७८९०७०२	२४ किमी.
१६	इ.प्र.का.हेकुली दाङ	दंगिशरण गा.पा. ४	प्र.व.ना.नि.	उज्वल व.शाहा	९८६६८३८४५१	२७ किमी.
१७	इ.प्र.का.मलबार	तुलसीपुर उमनपा-१५	प्र.ना.नि.	जंग व.महत क्षेत्री	९८६६८३८४५२	३४ किमी.
१८	इ.प्र.का.फुलवारी	तुलसीपुर उमनपा-१३	प्र.ना.नि.	राम सिंह धामी	९८६३११७७८३	४४ किमी.
१९	इ.प्र.का.हापुरे दाङ	बबई गा.पा. ५ दाङ	प्र.व.ना.नि.	देव राज ओली	९८६३११७७७१	४६ किमी.
२०	इ.ट्रा.प्र.का. दाङ	तुलसीपुर उ.म.न.पा.६	प्र.व.ना.नि.	लक्ष्मण ब.ऐर	९८४७४३३०७०	२५ किमी.
२१	का.सु.गार्डतुलसीपुर	तुलसीपुर उमनपा ७	प्र.ना.नि.	ओम राज घर्ति	९८५७८९०७०६	२३ किमी.
२२	का.सु.गार्ड घोराही	घोराही उमनपा १५	प्र.स.नि.	मोहन लाल बस्नेत	९८५७८९०७०५	२०० मी.
२३	प्र.चौ बिजौरी दाङ	तुलसीपुर उमनपा १८	प्र.व.ना.नि.	दल व.बुढा	९८६६८३८४५३	१९ किमी.
२४	प्र.चौ सतबरिया	लमही न.पा.८ दाङ	प्र.स.नि.	राम सागर चौधरी	९८६३११८७५९	३५ किमी.
२५	प्र.चौ. चंगुवा दाङ	राजपुर गा.पा.५ दाङ	प्र.स.नि.	मान बहादुर नेपाली	९८६३१२००९५	५६ किमी.
२६	प्र.चौ दुईखोली दाङ	घोराही उमनपा १९	प्र.स.नि.	चन्द्र बहादुर नेपाली	९८६६१७१२७०	९ किमी.
२७	प्र.चौ. गोवरडिहा	गढवा गा.पा. २ दाङ	प्र.स.नि.	बिष्णु बहादुर पाण्डे	९८६३१२००७३	३९ किमी.
२८	प्र.चौ पुरन्धारा दाङ	बबई गा.पा. ३ दाङ	प्र.स.नि.	टिका राम महारा क्षेत्री	९८६३११७७७२	५० किमी.
२९	प्र.चौ चिराघाट दाङ	शान्तिनगर गा.पा.४	प्र.स.नि.	हिरा लल सेन्चुरी	९८६३११७७७३	३८ किमी.
३०	प्र.चौ खाद्रे दाङ	तुलसीपुर उमनपा ४	प्र.स.नि.	गोविन्द कुमाल	९८६६८३८४५४	२६ किमी.
३१	प्र.चौ गोल्टाकुरी	दंगिशरण गा.पा. २	प्र.स.नि.	कन्हैलाल थारु	९८६६८३८४५५	४० किमी.
३२	प्र.चौ. बेला दाङ	राजपुर गा.पा. २ दाङ	प्र.ना.नि.	कपिल देव चौधरी	९८६३१२००९४	३७ किमी.
३३	प्र.चौ. मुसिनाका	गढवा गा.पा.८ दाङ	प्र.स.नि.	रविन्द्र यादव	९८६३१२००९६	५६ किमी.

३४	प्र.चौ हाँसपुर दाड	बंगलाचुली गा.पा. ८	प्र.स.नि.	बेल बहादुर बोहरा	९८६६९६५४२४	३५ किमी
३५	प्र.चौ रामपुर दाड	घोराही उ.म.न.पा.२	प्र.स.नि.	टेक बहादुर कुसारी	९८६६९७१२८३	७ किमी.
३६	प्र.चौ जसपुर उरहरी	तुलसीपुर उमनपा १२	प्र.ना.नि.	एक बहादुर खडका	९८६६८३८४५९	३३ किमी.
३७	प्र.चौ बागर दाड	दंगिशरण गा.पा.६	प्र.स.नि.	धन बहादुर जि.सी.	९८६६८३८४६३	२६ किमी.
३८	प्र.चौ गोगली दाड	घोराही उ.म.न.पा.३	प्र.ना.नि.	बिष्णु बुढाथोकी	९८६६९७१२८२	५ किमी.
३९	प्र.चौ.मसुरिया दाड	रामी गा.पा.३ दाड	प्र.स.नि.	दिपेन्द्र कुमार मल्ल	९८४७८६७५७८	४४ किमी.
४०	प्रजिअनि गार्ड दाड	घोराही उमनपा १५	प्र.व.ह.	मेघ बहादुर रावत	९८४७९६६३८२	० किमी.
४१	उच्च अ. तुलसीपुर	तुलसीपुर उ.म.न.पा.६	प्र.ना.नि.	बत्ति कुमार पोख्रेल	९८५७८९०७०४	२४ किमी.
४२	जि.अस तथा सुप्रई	घोराही उमनपा १५	प्र.स.नि.	दिपक चन्द	९८५७८९०७०३	५०० मी.
४३	बि.सु.गार्ड तुलसीपुर	तुलसीपुर उमनपा १२	प्र.स.नि.	लोक बहादुर खडका	९८६६९७१२८१	२७ किमी.
४४	अ.प्र पोष्ट बसपार्क घोराही	घोराही उमनपा १४	प्र.स.नि.	निराजन बि.एम	९८६६९७१२८७	२ किमी.
४५	अप्र पोष्ट बसपार्क तुलसीपुर	तुलसीपुर उमनपा ५	प्र.ना.नि.	बिष्णु प्रसाद श्रेष्ठ	९८६६८३८४५७	२५ किमी.
४६	अप्र पोष्ट वेलुवा	तुलसीपुर उमनपा ८	प्र.स.नि.	प्रकाश नेपाली	९८६६८३८४५८	२७ किमी.
४७	अ.प्र.पो.सिरियानाका	राजपुर गा.पा. १ दाड	प्र.स.नि.	कनहिया लाल चौधरी	काम नगर्ने	५६ किमी.
४८	अ.प्र.पो.डगमारा	राजपुर गा.पा. ७ दाड	प्र.स.नि.	प्रसाद बि.क.	काम नगर्ने	७५ किमी.
४९	अप्र पोष्ट सर्रा दाड	घोराही उमनपा १६	प्र.ना.नि.	कर्मवीर थारु	९८६६९७१२७२	५ किमी.
५०	अप्र पोष्ट दमारगाउँ	तुलसीपुर उमनपा १३	प्र.स.नि.	पारास्वर डागी	९८६६८३८४६०	४० किमी.
५१	अप्र पोष्ट कोठरी	तुलसीपुर उमनपा १५	प्र.स.नि.	पान बहादुर बुढा	९८६६९७१२७६	१८ किमी.
५२	अप्र पोष्ट वेलझुण्डी	तुलसीपुर उमनपा १७	प्र.स.नि.	सुकै थाथ कुवर	९८६३११७७८२	१५ किमी.
५३	अ.प्र.पोष्ट धारापानी	घोराही उमनपा ५	प्र.स.नि.	धर्मा राज थापा	९७६६६६२८५०	९ किमी.
५४	अप्र पोष्ट रिहार	लमही न.पा.९ दाड	प्र.स.नि.	कुम बहादुर पुलामी	९८६६९१८७६५	४३ किमी.
५५	अप्र पो.ग्वारखोला टरीगै	तुलसीपुर उमनपा ८	प्र.स.नि.	शंकर श्रेष्ठ	९८६३११७९१८	३० किमी.
५६	अप्र पोष्ट हापुर दाड	तुलसीपुर उमनपा ७	प्र.स.नि.	मान बहादुर थारु	९८५७८९०७०७	११ किमी.
५७	अप्र पोष्ट बालापुर	तुलसीपुर उमनपा २	प्र.स.नि.	रुद्र बहादुर खडका	९८६६८३८४६२	२८ किमी.
५८	अप्रपोष्ट गोठीखोला	तुलसीपुर उमनपा ३	प्र.स.नि.	बाकृष्ण खडका	९८६३११७७८१	३० किमी.
५९	अ.प्र.पोष्ट अम्बिकेश्वरी	घोराही उमनपा १८	प्र.ह.	गंज बहादुर भण्डारी	९८६६९७१२७४	३ किमी.
६०	अ.प्र.पोष्ट बन्नौ दाड	लमही न.पा. ७ दाड	प्र.स.नि.	मानेन्द्र के.सी.	९८६८९८६६२८	२६ किमी.
६१	अ.प्र.पोष्ट गोरञ्ज चौधेरा	घोराही उमनपा १७	प्र.ह.	दिल बहादुर रोका	९८६६९७१२७५	३ किमी.
६२	अ.प्र.पोष्ट पर्सेनी	तुलसीपुर उमनपा ७	प्र.स.नि.	देवलाल अधिकारी	९८५७८८१६६६	२१ किमी.
६३	अ.प्र.पोष्ट कालाकाटे	गढवा गा.पा. १ दाड	प्र.स.नि.	राजु गिरी	९८६८९८६७४८	५७ किमी
६४	अ.प्र.पो.नर्ती दाड	लमही न.पा.१ दाड	प्र.स.नि.	मिलन कुमार घर्ति	९८५८०९०२११	३१ किमी.
६५	अ.प्र.पो.दलजितपुर	घोराही उमनपा ५	प्र.स.नि.	सोम राज हमाल	९७४८७०८२७६	११ किमी.
६६	अ.प्र.पो.शिवपुर	घोराही उमनपा ११	प्र.स.नि.	मोहन कुमार के.सी.	९७४८७०८२७८	१६ किमी.
६७	अ.प्र.पोष्ट छिल्लिकोट	तुलसीपुर उमनपा १९	प्र.ह.	शिव प्रसाद थारु	९७६४१९९९७६	२४ किमी.
६८	रा.स्वा.बि.प्र.घोराही	घोराही उमनपा १४	प्र.स.नि.	ढकल डांगी	९७४८७०९८६२	२ किमी.
६९	रा.प्रा.अस्पताल	तुलसीपुर उमनपा ५	प्रा.प्र.ह.	चिरञ्जिवि घर्ती	९८४७९८२६०८	२४ किमी.

तुलसीपुर					
७०	लमही अस्पताल	लमही न.पा. ४ दाड	प्र.ह.	रविन के.सी.	९७४८७१७७७० २५ किमी.

अनुसूची ७ : सशस्त्र प्रहरी वल दाड अन्तर्गतका इकाइहरूको सम्पर्क सूची :

सिन	प्रहरीइकाईको नाम	रहेको स्थान	दर्जा	नामथर	कार्यालयको सम्पर्क नं.	सदरमुकाम को देखिको दुरी
१	स.प्र.वल भालुवाड	रासी-१	स.प्र.उ.	यदु कुमार कार्की	९८५१२७२११९	४६ किमि.
२	स.प्र.वल लमही	लमही-७	स.प्र.उ.	अर्जुन खत्री	९८५१२७२७६२	२३ किमि.
३	कारागार सुरक्षा वेश घोराही	घोराही-१५	स.प्र.ना.उ	दिपक राज अर्याल	९८५१२५९५२३	२५० मिटर
४	कारागार सुरक्षा वेश तुलसीपुर	तुलसीपुर-७	स.प्र.ना.उ	भरत बि.सी.	९८४१३७२४८१	२३ किमि.
५	कोईलावास गुल्म	गढवा-८	स.प्र.ना.उ	जोगेन्द्र के.सी.	९८५१२५९५९५	५६ किमि.
६	सुरक्षा वेश तुलसीपुर	तुलसीपुर-९	स.प्र.ना.उ	बिर भद्र नाथ	९८६२१६६५१५	२४ किमि.
७	बोडर पोष्ट सुनपत्थरी	राजपुर-७	स.प्र.नि.	रविन्द्र कार्की	९८४७९१६८४४	१०१ किमि.
८	बोडर पोष्ट भैसाही	राजपुर-७	स.प्र.ना.नि	प्रेम बहादुर गिरी	९८४५९१७३२८	१०५ किमि.
९	बोडर पोष्ट पटौली	राजपुर-१	स.प्र.ना.नि	वाच्या शाही	९८६४८१३५५३	७७ किमि.
१०	बोडर पोष्ट खांग्रा	राजपुर-६	स.प्र.ना.नि	भुपेन्द्र थापा	९८४११७७४८६	८९ किमि.
११	बोडर पोष्ट भौरसाल	गढवा-२	स.प्र.ना.नि	नर बहादुर विष्ट	९८६५३९९३८६	७२ किमि.
१२	बोडर पोष्ट मुसीनाका	गढवा-८	स.प्र.ना.नि	थानेश्वर सापकोटा	९८४७२११५१६	६२ किमि.
१३	बोडर पोष्ट सुखानाका	राजपुर-१	स.प्र.ना.नि	निम प्रसाद पुलामी	९८६०७०६७६२	८० किमि.
१४	बोडर पोष्ट कल्याणपुर	राजपुर-६	स.प्र.ना.नि	रमेश प्रसाद यादव	९८४४६९४१६९	५० किमि.
१५	बोडर पोष्ट छेप्रीया	राजपुर-७	स.प्र.ना.नि	ध्रुव सिंह रावल	९८४९९२०८३७	९५ किमि.
१६	फर्वाड वेश खवरी	गढवा-८	स.प्र.ना.नि	दामोदर श्रेष्ठ	९८५७०३३३२३	६२ किमि.
१७	फर्वाड वेश भौवा	राजपुर-७	स.प्र.ना.नि	कासी प्रसाद चौधरी	९८४५०४५३०२	११० किमि.
१८	फर्वाड वेश सुकौली	राजपुर-१	स.प्र.ना.नि	रुद्र बहादुर परीयार	९८४७३५१२४४	७० किमि.
१९	बोडर पोष्ट गुरङ नाका	राजपुर-१	स.प्र.ना.नि.	खम्बे बुढा	९८४८०४५१७५	७१ कि.मि.

स.प्र.वल नेपाल नं. २९ ज्वालामाई गण

शब वहान				
१.	सब वाहन लमही अस्पताल	जर्जर बहादुर चौधरी	रा.१ भ १०७	९८४७८५८२६२

अनुसूची ८ : जिल्लामा सञ्चालित दमकल सेवाहरूको सम्पर्क सूची

क्र.स	कार्यालय	नाम	कार्यालय सम्पर्क	मोबाइल
१	घोराही उमनपा	जीत बहादुर चौधरी	०८२-५६०४९९, ५६०४	९८४७८३२०७५
२	तुलसीपुर उमनपा	गोविन्द बहादुर बि.क.	०८२-५२०३०५	९८४७९०८९४१
३	लमही नगरपालिका	पाटन चौधरी	०८२-५४०७९९	९८४७९६९२८९
४	गढवा गाउँपालिका	पिन्टानन्द यादव	०८२-४१०००४	९८४९३७३७५४

अनुसूची ९ : जिल्लामा सञ्चालित एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्क सूची :

क्र.सं.	उ.म.न.पा./ न.पा.र गा.पा.	गाडि नम्बर	एम्बुलेन्स संचालन गर्ने निकाय	चालकको नाम	चालक फोन नं.
१	घोराही उ.म.ना.पा	रा.१ च.९९	दाङ जिल्ला उ.वा.संघ घोराही	समिर शर्मा	९८५७८२४८६२
२		रा.१ च.२८४	राप्ती सेवा संघ घोराही	कृष्ण बहादुर चौधरी	९८४७८२७८१०
३		रा.१ च.८९२	दाङ देउखुरी सेवा समाज	अम्मर राज कुवर	९८६६१७१३१२
४		रा.१.च.१४८९	रोटरी क्लब अप घोराही	यम लल जैसी	९८५७८३४७९७
५		रा.१.च.६०७	दिप ज्योति अस्पताल	कृष्ण चौधरी	९८४७८१०१००
६		रा.१.च.५६८	रोल्पाली सेवा समाज	असोक बोटे	९८५७८३४७६०
७		रा.१.च.५८७	अम्बिकेश्वरी लाईन्स क्लब अफ घोराही	निराजन चौधरी	९८४९५६३९९१
८		रा.१ च.७९६	विष्णुदेवि फाउण्डेसन	सागर चन्द	९८५७८२०२८८
९		रा.१.च.५९४	जनकल्याण ग्रामिण पहुच	सागर चन्द	९८५७८२०२८८
१०		रा.१ च.१५६६	गोर्खा अस्पताल	तुल्सीराम बि.क.	९८४७८५३९४९
११		रा.१ च.९५८	मितेरी अस्पताल	लक्ष्मण चौधरी	९८५७८३४६४६
१२		रा.१ च.६९२	रजत मेडिकल घोराही	अजय चौधरी	९८६८६२११९१
१३		रा.१ च.५३९	नेपाल आमा समुह घोराही	देविराम चौधरी	९८५७८३५३३५
१४		रा.१ झ.१०६	नारायणपुर स्वास्थ्य चौकी	महेश चौधरी	९८४७८६०४९७
१५		रा.१.च.४८०	लाईन्स क्लबअफ नारायणपुर	शंकर चौधरी	९८६८३०९८४७
१६		रा.१.च.७७६	घोराही भु.पु.सैनिक		
१७	बंगलाचुली	रा.१.झ.१८८			

	गा.पा.				
१८		रा.१.च.७९७	गढवा उ.बा.संघ	देविराज चौधरी	९८५७८४००१२
१९		रा.१.झ.११०	गढवा स्वास्थ्य चौकी	अर्जित चौधरी	९८४४९३०८३३
२०		रा.१.च.८११	गढवा रेडक्रस	पवन कुमाल	९८६६९६५५००
२१		रा.१.झ.११९	गंगापरस्पर स्वाध्य चौकी	केदार नाथ चौधरी	९८५७८४००६०
२२		रा.१.झ.११६	गोवर्दिया स्वास्थ्य चौकी	विश्व नाथ यादव	९८५७८३२६९४
२३		रा.१.च.७१७	आयाम सहकारी संस्था	बाबुराम चौधरी	९८०९७९२१११
२४		बा.२.झ.१७२७	राजपुर स्वास्थ्य चौकी	विक्रम गुप्ता	९८६६९७०६३८
२५			कोईलावास स्वास्थ्य चौकी	बडा अध्यक्ष	९८४७८४१०१४
२६		रा.१.झ.१२३	सतवरीया स्वास्थ्य चौकी	खिम लाल चौधरी	९८५७८४०९४५
२७		रा.१.च.५१०	देउखुरी कृषि सहकारी	ओम नारायण चौधरी	९८५७८४०३४३
२८		रा.१.च.६७५	लमही हेल्थकेर	प्रदेश चौधरी	९८६८०४९९००
२९		रा.१.च.१५८२	देउखुरी भु.पु.सैनिक	जितेन्द्र सुनार	९८४७९६८९१२
३०	देउखुरी उपत्यका	रा.१.च.३९८	देउखुरी भु.पु.सैनिक	श्याम नारायण चौधरी	९८५७८४१५२७
३१		रा.१.च.११२०	थारु कल्याण कारी सतवरीया	सर्वन चौधरी	९८४८९६२७४०
३२		रा.१.च.३८३	देउखुरी सामुदायीक अस्पताल	महेन्द्र बि.क.	९८४७८१८६७९
३३		रा.१.च.८२५	कृपा पोलिक्लिनिक	संजित चौधरी	९८५७८४१६०८
३४		रा.१.च.८१९	वि.पि.पोलिक्लिनिक	करण चौधरी	९८५७८८८५२
३५		रा.१.झ.१०२	लमही अस्पताल लमही	चन्द्र बि.क.	९८४४९६८८५२
३६		रा.१.च.७८६	फोलोरेन्स अस्पताल	शुनिस चौधरी	९८५७८४१४००
३७		रा.१.झ.२४०	सिसहनिया आधारभुत अस्पताल	सन्तुधन चौधरी	९८५७८४५११५
३८		रा.१.च.७९४	विष्ट पोलिक्लिनिक सिसहनिया	शुवास चौधरी	९८५७८४१७००
३९		रा.१.च.४२९	लालमटिया रेडक्रस	लिखिराम चौधरी	९८५७८४०५८८
४०		रा.१.झ.१०८	भालुवाड अस्पताल	विर बहादुर नेपाली	९८१०८५३७०७
४१	तुलसीपुर	रा.१.झ.१६९	तुलसीपुर वडा नं.१ र २	केशव राज कडेल	९८४४९७५९८७
४२	उ.म.न.पा.	बा.२.५.च.३६३६	कोमल ओली फाउण्डेसन	यम बहादुर	९८४४९३३८२१

			कार्की	
४३	रा.१.च.	लाईन्स क्लब अफ तुलसीपुर	शिव कुमार भण्डारी	९८५७८७५३६७
४४		त्रिसिद्धेश्वरी राप्ती यातायात	शुवास रीजाल	९८५७८२२२५४
४५	रा.१ च.४८७	आर.जि.एम कम्पनि तुलसीपुर	लोक राज महतरा	९८५७८२५७३३
४६	रा.१.झ.२११	हलवार स्वास्थ्य चौकी	पदम बहादुर ओली	९८६६०८४०३५
४७	रा.१ झ.१६७	फुलवारी स्वास्थ्य चौकी	ऋषिराज पौडेल	९८५७८२२८०१
४८	रा.१ झ.१२१	धनौरी स्वास्थ्य चौकी	धन बहादुर के.सी.	९८१०८३२५७७
४९	रा.१ च.५२७	टाईगर युवा क्लब	भेष राज भट्टराई	९८४७८२३११७
५०	रा.१ च.५०४	सोसल अफ ग्रेड	तिर्थ विर चौधरी	९८०६२८५०७९
५१	रा.१ झ.२१३	डुडुवा स्वास्थ्य चौकी	राम चौधरी	९८६८०८५१३९
५२	रा.१ च.४८५	राप्ती अंचल सवारी मजदुर	राज कुमार चौधरी	९८४३१६४७७८
५३		लाईन्स क्लब अफ रक्षाचौर	शुवास रिजाल	९८५७८२२२५४
५४		मानव परोपकार	जिवन पुन	९८४६८९२३४९
५५	रा.१.च.४१४	राप्ती लाईफकेर हस्पिटल	बुद्धि राम चौधरी	९८४७९९३९०५
५६	रा.१.च.५२५	संजिवनी विकाश केन्द्र	शिव महतरा	९८४४९१६०१६
५७	बा.२०.च.९८५८	तुलसी बाल अस्पताल	राजु चौधरी	९८४७९६४१६१
५८	रा.१ च.१५८८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तुलसीपुर	कृष्ण ओली	९८५७८५२९९७
५९	रा.१ च.४६१	सुवास स्मृति रंगैचा	लिला चौधरी	९८१२८०००२६
६०	रा.१.झ.२२८	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र बागर	खुम बहादुर बस्नेत	९८४७८५५८१५
६१	लु.१.झ.७२५	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र हापुरे	बिजय पुलामी मगर	९८४७९३९४७०
६२	रा.१.च.२९०	नेपाल भारत मैत्री संघ	बोधराज रावल	९८१२८३८३६७
६३	रा.१ झ.२१५	मेट्रो हस्पिटल तुलसीपुर	अमित बि.क.	९८४८३५७०७३
६४	रा.१.झ.१४४	पुरन्धारा स्वास्थ्य चौकी	छबिलाल बि.क.	९८१२८६७०१८

६५	रा.१ च.४९७	नेपाल स्वतन्त्र यातायात	निराजन कार्की	९८६४३५७२६८
----	------------	-------------------------	---------------	------------

स्रोत: एम्बुलेन्स संचालन समिति दाङ

अनुसूची १० : स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरूको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	माया श्रेष्ठ	म.वि.अ.	तुलसीपुर उपनपा	९८४७८२०२०२
२	मोती कुमारी विश्वकर्मा	म वि अ	घोराही उमनपा	९८५७८३५२९४
३	मेनका खड्का	म.वि.अ.	लमही नपा	९८६६८५८०९३
४	शिखा पाण्डे	सा.प.	शान्तिनगर	९८६८९८९५७४
५	इश्वरा रावत	म.वि.अ.	बवई गापा	९८६२४९५००७
६	प्रेणाचन्द्र ठकुरी	म.वि.अ.	गढवा गापा	९८४४८९५७७६
७	सुन कुमारी घर्ति	स.म.वि.नि.	दंगीशरण गापा	९८४७८५०६९४
८	जीवन कुमारजि.सी	म.वि.अ.	राप्ती गापा	९८४८३०६०५९
९	सुनिता चौधरी	म.वि.अ.	राजपुर गापा	९८६३६७६३८८
१०	कल्पना केसी.	म वि अ	बंगलाचुली गापा	९८४७८५३२२७

स्रोत: स्थानीय तह, दाङ

अनुसूची ११ : स्थानीय तहका कृषि विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कार्यरत कार्यालय	विषय सम्पर्क व्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्बर र इमेल ठेगाना
११.	कृषि ज्ञान केन्द्र दाङ	नवराज भण्डारी	०८२५६००२५, ९८५७८६०९३० akcdang@gmail.com
१२.	घोराही उपमहानगरपालिका	खिम बहादुर बस्नेत	९८४७८३२२३०
१३.	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	कुल राज चौधरी	९८४४८८६४३४
१४.	लमही नगरपालिका	श्री कमल राज जी.सी.	९८६८९८८९९७
१५.	दंगीशरण गाउँपालिका	शरु भुसाल	९८४४८२२९५७
१६.	बवई गाउँपालिका	दिपेन्द्र डागी	९८५७०९५४२८
१७.	शान्तिनगर गाउँपालिका	यमकान्त पाण्डे	९८४८०९३२६८
१८.	बंगलाचुली गाउँपालिका	अश्विमा तिमल्सिना	९८६६८९६०२७
१९.	राप्तीगाउँपालिका	प्रदिप खत्री	९८६९४०४३९०
२०.	गढवागाउँपालिका	कर्ताराम यादव	९८५८०५९३३०
२१.	राजपुर गाउँपालिका	रिता भण्डारी	९८४८३०३९२९

स्रोत : कृषि ज्ञान केन्द्र, दाङ

अनुसूची १२ : स्थानीय तहका शिक्षा अन्तर्गत स्रोतकेन्द्रका स्रोतव्यक्तिहरूको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरूको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	चक्र बहादुर भण्डारी	शिक्षा संयोजक	तुलसीपुर उपनपा	९८४७९४४५०५
२	घनश्याम ओली	शिक्षा संयोजक	घोराही उमनपा	९८५७८७७५४२
३	भवानी गिरी	शिक्षा अभिकृत	लमही नपा	९८४९०४९९६९

क्र.सं.	कर्मचारीहरूको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
४	सुमन पाण्डे	शिक्षा अधिकृत	शान्तिनगर गापा	९८५७८२५६९८
५	रामचन्द्र वली	शिक्षा संयोजक	बबई गापा	९८४४९९५१९६
६	श्याम वि.क.	शिक्षा संयोजक	गढवा गापा	९८४७९१५१९३
७	बिनोद अधिकारी	शिक्षा संयोजक	दंगीशरण गापा	९८४७८४३५९१
८	वासुदेव खनाल	शिक्षा अधिकृत	राप्ती गापा	९८४७८८२४५०
९	केशव लम्साल	शिक्षा अधिकृत	राजपुर गापा	९८४७८११२३३
१०	ओम केसी	शिक्षा संयोजक	बंगलाचुली गापा	९८४८०५७६२१

स्रोत : स्थानीय तह, दाङ

अनुसूची १३ : (क) वर्षा तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क सूची (जलमापन केन्द्र)

अवलोकनकर्ताको नाम	नदी, स्थान/ठेगाना	सम्पर्क नं.	हालको अवस्था
राप्ती नदी			
गिरीराज र खाल	अर्घाखाँची जिल्ला, सितगंगान.पा.बडा नं.८ राडसी खोला	९७४२५८३८८२९८४७८७२७२०	सूचारु
कल्पना रावत	दाङ जिल्ला, राप्तीनदी राप्ती गा.पा.-१ वगासोती	९८४४९७०६५८ ९८६८६१३८०३	सूचारु
सूर्य बहादुर रावत	दाङ जिल्ला राप्तीनदी लमहीन.पा.-९	९८६८०९७३८० ९८४७८१९३२१	सूचारु

(ख) वर्षा मापन केन्द्रहरू :

क्र.सं.	अवलोकनकर्ताको नाम	क्षेत्र	नदी, स्थान/ठेगाना	सम्पर्क नं.	अवस्था
बबई तथा राप्ती नदी आसपासमा भएका वर्षा मापन केन्द्रहरू					
१	खडक व. घर्ती	वर्षा मापन केन्द्र	रातामाटा (रामपुर गाविस)	९८०७४३४६६२	सूचारु
२	वृद्धिराम चौधरी	वर्षा मापन केन्द्र	शुक्रवार घोराही	९८४४९५०५०९	सूचारु
३	ओ व. डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	वेलभुण्डी, मनिकापुर	९८४७८२६८६७ ९८४७८०३७३२	सूचारु
४	सुजल शाक्य	वर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	तुलसीपुर	९८४७८२१३२० ०८२-५२००२५	सूचारु
५	लक्ष्मी केसी	वर्षा मापन केन्द्र	अम्बापुर (फुलवारी)	९८४७९९३३०८	सूचारु
६	वसन्ती ढकाल	वर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	पदमपुर	९८४७९७८०५४ ९८०९५८२६२९	सूचारु
७	दिलिपचन्द्र वालान क्षेत्री	वर्षा मापन केन्द्र	नया वस्ती हापुरे	९८०६२२७५०४	सूचारु
८	खड्ग बहादुर रावत	वर्षा मापन केन्द्र	वागासोती	९८०६२१७५३८	सूचारु
९	मिना भुसाल	वर्षा मापन केन्द्र	लालमटिया	९८०९७२०९३५	सूचारु
१०	हेमन्त डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	लमही, चैलाही	९८०९५४५५३६	सूचारु
११	सावित्रा कुमारी थापा	वर्षा मापन केन्द्र	गढवा	९८४७८४६०९७ ०८२-४१००५९	सूचारु

१२	जित कुमारी डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	सतवरिया, जलकण्डी	९८६८०९७३८०	सुचारु
१३	सीमा चौधरी वसन्त कुमार चौधरी	वर्षा मापन केन्द्र	गंगदी, राजपुर (रिहार)	९८०६२४४२९९ ९८२२८१०३८२	सुचारु
१४	दिलिप श्रेष्ठ	वर्षा मापन केन्द्र	कोईलावास	९८१३११९७४९	सुचारु

स्रोत: जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय घोराही दाङ

अनुसूची १४ : मौसमी पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वचेतावनी सूचक

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
मौसमी	सामान्य भन्दा माथि	सामान्य	सामान्यभन्दा कम
१० दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०-७०)% १५० मिलिमीटर भन्दा बढी (७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०%) १५० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०-७०)%
३ दिन	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा १४० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा १८० मिलिमीटर	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा (६०-१४०) मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा (१४०- १८०) मिलिमीटर	क्षेत्रीय एकीकृत बहु- प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा ६० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमीटर
१ दिन	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा: (१४०) मिलिमीटर वर्षा निगरानी ६० मिलिमीटर १ घण्टा ८० मिलिमीटर ३ घण्टा १०० मिलिमीटर ६ घण्टा १२० मिलिमीटर १२ घण्टा १४० मिलिमीटर २४ घण्टा	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा (६०- १४०) मिलिमीटर वर्षा निगरानी ३०-६० मिलिमीटर १ घण्टा ६०-८० मिलिमीटर ३ घण्टा ८०-१०० मिलिमीटर ६ घण्टा	क्षेत्रीय एकीकृत बहु- प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा (६०) मिलिमीटर वर्षा निगरानी (६०) मिलिमीटर

		१००-१२० मिलिमीटर १२ घण्टा १२०-१४० मिलिमीटर २४ घण्टा	
--	--	--	--

दाङ जिल्लाको वर्तमान वर्षा थ्रेसहोल्ड

स्तर	समग्र वर्षा (मिलिमीटर)				
	१ घण्टा	३ घण्टा	६ घण्टा	१२ घण्टा	२४ घण्टा
सतर्कतास्तर	६०	८०	१००	१२०	१४०
खतरास्तर	नदि अनुसार खतरास्तर फरक फरक हुने				

स्रोत: पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य सञ्चालन विधी, दाङ

अनुसूची १५ : जिल्लामा संचालित यातयात समितिहरू :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	पद	कार्यालय प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१	राप्ती अञ्चल यातायात व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री सुरेश हमाल	५६०४१५, ५६०२०९, ९८५७८२००१
२	मालिका कालिका प्रा.लि. तुलसीपुर	अध्यक्ष	श्री सुमन पोखरेल	०८२५२३२९६, ९८०१३३४८६६, ९८५७८३२९४२
३	अम्बिकेश्वरी समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री घनश्याम बस्नेत	०८२, ५२२२९८, ५६२२५५, ९८५७८३५१५०
४	राप्ती अञ्चल यातायात समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री पवनराज बुढाथोकी	०८२, ५२०९३९, ९८५७८२०३७१
५	राप्ती अञ्चल ट्रक व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री उमेश चन्द	०८२, ५६१४८२, ९८५७८२०९७०
६	राप्ती अञ्चल टिप्पर व्यवसायी	अध्यक्ष	श्री भरत नाथ योगी	९८५७८३०५६१
७	राप्ती अञ्चल टेक्टर व्यवसायी	अध्यक्ष	चिन्तामणी आचार्य	०८२५६२१८९, ९८५७८२०४६३
८	राप्ती अञ्चल यातायात महासंघ	उपाध्यक्ष	श्री भरतनाथयोगी	९८५७८३०५६१
९	रोयल देउखुरी यातायात व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री कृष्ण राज पाण्डे	९८५७८४०५५०
१०	त्रिसिद्धेश्वरी यातायात समिति	अध्यक्ष	श्री सुरेश हमाल	९८५७८२०००१

अनुसूची १६ : बवई र राप्ती नदीको पूर्वानुमानको आधारमा बाढी पूर्व गरिने पूर्वकार्यहरूको योजना २०८१/२०८२

समय अवधि	पूर्वानुमानको आधारमा बाढी पूर्व गरिने पूर्वकार्यहरू	मुख्य जिम्मेवार	कैफियत
मनसुन पूर्वतयारीको लागि गरिने सामान्य तयारी	- जिल्ला तथा पालिका स्तरका विभिन्न योजनाहरू (DRRP/ LDCRP /Contengency Plan) निर्माण तथा अध्यावधिक गर्ने, - जिल्ला स्तरमा तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने तथा विवरण अध्यावधिक गर्ने, - जिल्ला स्तरमा रहेका सरोकारवाला निकायसंग नियमित समन्वयात्मक बैठक गर्ने, - तयारी परिश्रणको लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, - पूर्वकार्य तथा प्रतिकार्यको लागि आवश्यक पर्ने स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने, - राप्तीर बवई नदीको तटिय क्षेत्रमा बसोवास गरेको घरधुरी र अन्नवालीको क्षती हुन सक्ने घरधुरीहरूको पहिचान गर्ने । - पहिचान गरिएका स्थानहरूमा पहुँच युक्त बाटो, सुरक्षित खानेपानी तथा आश्रय स्थलको व्यवस्थापनको लागि जिल्ला तथा पालिका स्तरिय योजनामा समावेश गर्ने, - खोज तथा उद्धार र प्राथमिक उपचारको लागि सामग्री र जनशक्ती व्यवस्थापन गर्ने, - तटवन्धन, कुलो नाला सफा, जस्ता कार्यहरू नियमित गर्ने पालिकाको विकास योजनामा नै समावेश गर्ने र कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने, - नदिको माथिल्लो तटिय क्षेत्रमा रहेका गोज स्टेसनहरूको नियमित अनुगमन गर्ने र सो संग सम्बन्धित जनशक्ति उत्पादन गर्ने, - जिल्लाले तयार गरेको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य योजनाको बारेमा सबै सरोकारवाला निकायहरूलाई जानकारी गराई सोही अनुरूपको कार्य गर्न गराउनका लागि सचेत गराउने । - राप्ती र बवई नदी कर्भिडोरका प्रभावित हुन सक्ने समुदाय आंकलन गर्ने, प्रभावित हरूलाई स्थानान्तरण गर्न स्थानहरू पहिचान गर्ने, - जल तथा मौसम विभाग तथा पूर्वानुमानका अन्य स्रोतहरू अनुगमन गर्ने र समुदायलाई जानकारी गराउन संयन्त्र स्थापना गर्ने र सो कार्यको लागि आवश्यक जनशक्ति उत्पादन गर्ने, - मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको केतुगत हावापानी आंकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने मिति सम्म प्रत्येक दिन GloFAS पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने (मौसम अनिश्चिततालाई मध्येनजर गर्दै वर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने)। - जिल्ला स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समितिको तयारी बैठक बस्ने र पालिकाहरूलाई अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउने र प्रभावित हुन सक्ने समुदाय आंकलन गर्न लगाउने, प्रभावित हरूलाई स्थानान्तरण गर्न स्थानहरू पहिचान गर्न वडाहरूलाई सहयोग गर्ने,	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
बाढी पूर्वानुमान ७ दिन अगाडी (राप्ती तथा बवई नदीको जलमापन केन्द्रमा विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) को ७ दिने जलप्रवाह पूर्वानुमान		जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	

उपलब्धतामा ५ वर्षे वा सो भन्दा बाढी वर्षको बाढी फर्कने सम्भावना देखिएमा)	• केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गर्ने, • पूर्वानुमानको आधारमा स्थानिय एफएमबाट बाढी सचेतना सम्बन्धि सुचनाहरु सम्प्रेषण गर्ने, • सम्बन्धित वडा तथा पालिकाहरुलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति संग निरन्तर समर्पकमा रहन अनुरोध गर्ने, • जिल्ला तथा पालिका स्तरमा रहेका स्वयंसेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा रहन सुचना गर्ने, • वन्द भएका वा हुन सक्ने स-साना खोला नालाहरु सफा गर्न वडा तथा समुदायलाई अनुरोध गर्ने • जिल्ला तथा पालिकामा रहेको आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सक्रिय गराउने, • मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने भित्तिसम्म प्रत्येक दिन GloFAS पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने (मौसम अनिशिचततालाई मध्येनजर गर्दै वर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने) • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तयारी बैठक बस्ने र पालिकाहरुलाई अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउने • जिल्ला तथा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रसलाई तयारीको अवस्थाबारे जानकारी गराउने • जिल्ला तथा पालिकामा रहेको आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सक्रिय गराउने, • सम्भावित बाढी प्रभावित पालिका, वडा तथा समुदायमा त्रिपाल, कम्बल, डोरी लगाएत सामग्री पठाउने व्यवस्था मिलाउने, • जिल्ला तथा पालिका स्तरमा रहेका स्वयंसेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा रहन सुचना गर्ने, • जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइटमा वर्षा र बाढी अनुगमनको आधारमा सम्बन्धित वडा, समुदाय तथा स्वयंसेवकहरुलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने, • स्थानिय एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले सतर्क रहने सम्बन्धि साधारण सुचना वजाउन शुरु गर्ने • बबई र राप्ती नदीको तटिय क्षेत्रको अन्नवाली भित्र्याउन सहयोग गर्ने । • स्थानान्तरणको लागि आवश्यक सामग्री स्थानान्तरण गर्ने सुरक्षित स्थानको नजिक ढुवानी गर्ने पालिका तथा वडा कार्यालयसंग समन्वय गर्ने,	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन
बाढी पूर्वानुमान ३ दिन अगाडी (जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनले राप्ती नदीको जलमापन केन्द्रमा नदि बहाव सतर्कता तहभन्दा माथि जानेछ भन्ने देखाएमा)	• मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने भित्तिसम्म प्रत्येक दिन GloFAS पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने (मौसम अनिशिचततालाई मध्येनजर गर्दै वर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने) • जिल्ला तथा पालिकामा रहेको आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई थप सक्रिय बनाउने,	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन
बाढी पूर्वानुमान समय भन्दा २४ घण्टा अगाडी (जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान	• मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने भित्तिसम्म प्रत्येक दिन GloFAS पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने (मौसम अनिशिचततालाई मध्येनजर गर्दै वर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने)	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन

महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनले राप्ती वा बबई नदिमा बहाव आगामी २४ घण्टामित्र सतर्कता तहभन्दा माथि जानेछ भन्ने देखाएमा।	● केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जिल्लाको तयारी अवस्था तथा थप आवश्यकताको बारेमा जानकारी गराउने, ● तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति, प्रहरी, नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी बल एवं स्वयंसेवकहरुलाई परिचालित हुन सुचित गर्ने, ● स्थानिय एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले सुरक्षित स्थानमा जान सुचना बजाउने साथै एस.एम.एस पठाउने ● पालिका तथा वडा कार्यालयहरुसंग समन्वय गरि सुरक्षित स्थानमा अस्थायी आवास, शौचालय, सुरक्षित पिउने पानीको व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने, ● नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखासंग समन्वय गरि स्थानान्तरण गर्न स्वयंसेवकहरु परिचालन गर्ने, ● तयारी खाना वितरण गर्ने तथा अस्थायी आवासमा बस्नेहरुको लगत राख्न सहयोग गर्ने, ● आवश्यक थप स्रोत व्यवस्थापनको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय गर्ने,	समिति
---	--	-------

अनुसूची १७ : बाढी विपद् प्रतिकार्य तालीका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागिगतिविधिहरू	जिम्मेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च प्रभाव
० देखी १ दिन	विपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓	✓
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने ➢ विपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने ➢ पूर्वसुचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने ➢ जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓	✓
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➢ खोज उद्धार टोली परिचालन	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	✓	✓
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➢ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	✓	✓

दोश्रो दिन	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्ने नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति		✓
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानिय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	✓	✓
	विषयगत क्षेत्रगत निकायहरूसँग समन्वय ➤ विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति		✓
	स्थानिय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरू रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓	✓
	प्रभावित समुदायहरूलाई विपद् प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	✓	✓
	बिस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको व्यवस्था गरी वितरण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓	✓
	बिस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको व्यवस्था मिलाउने	पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरू		✓
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	स्थानीय तह		✓
	मौसाम सम्बन्धि सूचना नियमित प्रशारण गर्ने	स्थानीय तह/नेरेसो/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	✓	✓
	राहत वितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓	✓
	विस्तृतिपितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप व्यवस्था गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग	✓	✓
	बिस्थापितहरूलाई गैरखाद्य सामग्री थप वितरण गर्ने	फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		✓
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	✓	✓

	(NEOC) संग अनुरोध गर्ने		जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र		
	विस्थापित भएकाहरूलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने		स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	✓	✓
	प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान्न र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने		प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓	✓
	घाइते तथा विरामीहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय		✓
	सामुदायिक र जिल्ला हुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/RRT) समूहको बैठक बसी टोली परिचालन गर्ने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय		✓
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने		सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		✓
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने		प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓	✓
	प्रतिकार्यका लागि भए गरका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने		जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓	✓
	भौसाम सम्बन्धि सूचना नियमित प्रशासन गर्ने		जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	✓	✓
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने		जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति		✓
	राहत वितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने		जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	✓	✓
	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली(DDRT) लाई परिचालन गर्ने		नेरेसो जिल्ला शाखा	✓	✓
	अति संकटासन्न अवस्थामा रहेका समूहहरूलाई विशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		✓
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिको सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष सरक्षणको प्रवन्ध मिलाउने		स्थानिय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, जेष्ठ नागरीक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि कार्य गर्ने निकायहरू		✓
	खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीहरू, सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने		स्थानिय तह, नेरेसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, अन्य सहयोगी निकायहरू		✓
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने		सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		✓

चौथो दिन	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	✓
	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	✓
	राहत वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	✓
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिविधिहरू संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह	✓
	विपद्बाट अबेरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय स्थानीय तह	✓
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	✓
	मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	✓
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	✓
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓
पाँचौ दिन	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	✓
	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	✓
	प्रभावितहरूको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत वितरणको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति,	✓
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय	✓

छैटौ दिन	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने		जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	✓
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने		सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने		प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने		जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓
	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशासन गर्ने		जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	✓
सातौ दिन	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने र बितरणको व्यवस्था मिलाउने		जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	✓
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने		सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने		प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने		जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓
	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशासन गर्ने		जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	✓
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने		सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	✓
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी बितरणको व्यवस्था मिलाउने		जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	✓
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने विशेषगरी लडैगिक हिसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने		स्थानीय तह, महिला बालबालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	✓
	गैरखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	✓
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने		प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवर्दन तयार गर्ने		जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	✓

दोश्रो हप्ता	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र	✓	✓
	आवश्यकताको आधारमा विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरूलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू	✓	✓
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह / जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति /जिल आपत्कालन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓	✓
	मौसम सम्बन्धि सूचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र/जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	✓	✓
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	✓	✓
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	✓	✓
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	✓	✓
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने विशेषगरी लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण गर्ने विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह	✓	✓
	थप गैरखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	स्थानीय तह, महिला बालबालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	✓	✓
	थप अस्थायी शिविर व्यवस्थापन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	✓	✓
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	आवाश विषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरू	✓	✓
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	✓	✓
	शव व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र	✓	✓

मरेका पशु चौपायाको व्यवस्थापन गर्ने	व्यवस्थापन समिति		
बहुश्रेयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRS) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति विषय श्रेयगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	✓	✓
खाद्यान्न वितरण गर्ने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने विषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय		✓

अनुसूची १८ : भुकम्पिय विपद् प्रतिकार्य तालीका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	कैफियत
० देखी १ दिन	भुकम्पीय विपद्को जानकारी दिने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	विपद्बाट भाग्यो प्रभावको प्रारम्भिक सूचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, सडक डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह, निर्माण व्यावसायी,	
	निकाय परिचालन गर्ने		
	खोज तथा उद्धार कार्यमा हेवि इक्स्पुमेन्टस् परिचालन गर्ने		
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	विपद् सूचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने		
	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	स्वयंसेवक कायदल परिचालन		
	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानीय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	राष्ट्री स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, राप्ती प्रादेशिक अस्पताल, निजी	
	घाइतेहरुलाई तत्काल उपचारको व्यवस्था मिलाउने		

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	अस्पतालहरू जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	थप खोज उद्धार टोलीको लागि गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	विषयगत क्षेत्रगत निकायहरूलाई सक्रिय बनाउने, समन्वय गर्ने ➤ विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	स्थानीय तहको समन्वयमा विस्थापितहरू रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित क्षेत्रसम्मको पहुँचको बारेमा जानकारी लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र	
	प्रभावित समुदायहरूलाई विपद् प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरू	
	विस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको व्यवस्था गरी वितरण गर्ने	स्थानीय तह, उद्योग बाणिज्य संघ	
	व्यवस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको व्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेपाल रेडकस सोसाइटी/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	
दोश्रो दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालनकेन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरू	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने थप टोली परिचालनलाई निरन्तरता गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	हेलिप इम्पुमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	कैफियत
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन	समिति, स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक थप टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडकस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडकस सोसाइटी	
	राहत वितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	विस्तर्पितहरुलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप व्यवस्था गर्ने	स्थानिय तह / जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति / उद्योग बाणिज्य संघ	
	विस्थापितहरुलाई गैरखाद्य सामग्री र तयारी खाना पानी थप वितरण गर्ने	उद्योग बाणिज्य संघ, नेपाल रेडकस सोसाइटी, जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदन तयार गर्ने र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	विस्थापित भएकाहरुलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह / सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना / नेरेसो	
	प्रभावितहरुको खोज तथा उद्धार गरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	घाइते तथा बिरामीहरुको उपचारको नि:शुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने	राष्ट्री स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, राप्ती प्रादेशिक अस्पताल, निजि अस्पतालहरु	
	सामुदायिक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/RRT) समूहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	शिथिलहरूमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	
तेश्रो दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने टोली परिचालन निरन्तरता गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने		
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने		
	पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजि कार्य गर्ने		
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेलिकप्टरसहित सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	राहत वितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	
	अति संकटासन्न अवस्थामा रहेका समूहहरूलाई विशेष निगरानी तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसाका गतिविधिका सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष सरक्षणको प्रबन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा,	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिममेवारी	कैफियत
	खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामग्रीहरु, सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने	जेष्ठ नागरीक तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागि कार्य गर्ने निकायहरु	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	स्थानीय तह, नेरैसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, अन्य सहयोगी निकायहरु	
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु	
	भरनाबशेषलाई पन्छाउने कार्य गर्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	शिविरहरुमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
चौथो दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तरता गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरु	
	हैबि इक्वुपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भनानवशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरुको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडकस सोसाइटी	
	DBRT/NDRT/RDRTटिमहरु र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडकस सोसाइटी	
	राहत वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिविधिहरू संचालन गर्ने	समिति, स्थानीय तह	
	विपद्बाट अवरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह	
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	स्थानीय तह/सघन शाहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसा	
	मेरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	स्थानीय तह	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शिबिरहरूमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने टोली परिचालन गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरू	
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन	नेपाल रेडकस सोसाइटी	
	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने		
	पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने		
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडकस सोसाइटी	
	हेवि ईक्वुपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
छैटौँ दिन	विस्थापित भएकाहरूलाई विपल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	प्रभावितहरूको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत बितरणको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	स्थानीय तह जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शिविरहरूमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र	
	विपद् प्रतिकार्य र पराक्रमीय जोखिम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन प्रशासन गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	हेबि इन्स्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने		
	पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजकार्य गर्ने		

✓

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति र स्थानिय पालिका	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र	
सातौँ दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराक्रमीय जोखिम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने टोली परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने		
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने		
	➤ पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने		
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्विपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	विस्थापित भएकाहरूलाई थप त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिबिधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने र थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने विशेषगरी लडेगिक हिसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला वालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	
	विस्थापितहरूलाई गैरखाद्य र खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह खाद्य सुरक्षा नेतृत्व गर्ने निकाय, विश्वखाद्य कार्यक्रम प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने।	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	आवश्यकताको आधारमा विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरूलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू	
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने।	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	स्थानीय तह/ जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति/जिल आपत्कालन कार्यसञ्चालन केन्द्र	
	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सूचना प्रकाशन प्रशासन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
देश्रो हप्ता	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र, विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरू नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	विमोचारी	कैफियत
	पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजी कार्य गर्ने		
	DBRT/NDRT/RDRT/टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडकस सोसाइटी	
	हेबि ईक्वुपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
		स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरूलाई थप विपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी स्थिकृत मापदण्ड बमोजिम वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
		स्थानीय तह	
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने विशेषगरी लक्ष्मिक हिसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	
	थप गैरह्वाइ सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडकस सोसाइटी/स्थानीय तह	
	थप अस्थायी शिविर व्यवस्थापन गर्ने	आवाश विषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडकस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरू	
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	मरेका पशु चौपायाको व्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने र विषय क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा (CSDA) लाई सक्रिय बनाउन गृहमन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
		विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	विस्थापित तथा प्रभावितहरूका लागि खाद्यान्न वितरण गर्ने राहतका थप कार्यलाई निरन्तर दिने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने विषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	स्विकृत मापदण्ड अनुसार प्रभावितहरूलाई नगद तथा अन्य अत्यावश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र	

अनुसूची १९ : सम्भावित विपद् व्यवस्थापनमा अपनाउनु पर्ने सावधानीबारे जानकारी पात्रो

महिना	सम्भावित प्रकोप	प्रकोपका पूर्व संकेतहरू	ध्यानदिनुपर्ने केही कुराहरू	पूर्वतयारीका लागि गनुपर्ने केहि कार्यहरू
बैशाख	आगलागि	अत्याधिक गर्मी हुनु । तातो हावा चल्नु । सुख्खा वातावरण हुनु	- जथाभावी आगो नबाल्ने - मटितेल तथा पेट्रोल जस्ता पदार्थहरूलाई सुरक्षित राख्ने	- जनचेतना वृद्धि गर्नुपर्ने । - पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गर्ने । - संचारका माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने ।
जेष्ठ	हुरीबतास असिना खडेरी चट्याङ	हुरी बतास चल्नु । पानी नपर्नु तथा पानीको स्रोतमा पानीको मात्रा कमी हुनु	- सलाई लाइटर जस्ता बस्तुको जतन गर्ने र केटाकेटीको पहुँचबाट टाढा राख्ने । - चुरोट बिडीका ठुटा ननिभाई जथाभावी नफाल्ने - खर तथा फुसले छाएका घरहरूमा टुकी र आगो बाल्दा सचेत हुने ।	- कृत्रिम अभ्यास गर्ने गराउने । - घर वरीपरी पानीको प्रबन्ध मिलाउने । - उद्धार तथा राहत सामग्री र कोषहरू पूर्ववत रुपमा तयार गरिराख्ने ।
	हावाहुरी असिना बु चल्नु र महामारी	मौसममा बदली हुनु । मेघ गर्जनु, बिजुली चम्कनु । जमीनको सतहमा हेर्दा तिरमीर देखिनु ।	- आगोको काम सकेपछि राम्ररी निभाउने । - आगो फैलन सक्ने सुख्खा बस्तु सुरक्षित राख्ने । - महामारीबाट बच्न सरसफाईमा ध्यान दिने - चट्याङबाट बच्नका अर्थिङ गर्ने ।	- विभिन्न प्राथमिक उपचार, राहत/उद्धार, समन्वय, संचार । टोली गठन गर्ने । - उचित स्थान र ठाउँमा पानीको भण्डारण गर्ने । - पूर्वतयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

महिना	सम्भावित प्रकोप	प्रकोपका पूर्व संकेतहरू	ध्यानदिनुपर्ने केही कुराहरू	पूर्वतयारीका लागि गर्नुपर्ने केहि कार्यहरू
आषाढ	अतिवृष्टि	- धेरै समयमा धेरै पानी पर्नु । - जमीन धाँजा फाट्नु । - खोला र खोल्सामा धेरै पानी बग्नु । - खोलाले जमीन कटान गर्नु । - अचानक बाढले ढाकी अड्यारो हुनु ।	- खोला खोल्साको बहाव सहज बनाउने । - पहिरो जान सक्ने क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रबाट घरबस्ती सार्ने - राहत तथा उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गरी राख्ने । (जस्तै : कोदालो, डोरी डुम आदि)	- वृक्षारोपण गर्ने । - संकटाभिममुख क्षेत्रको पहिचान गर्ने विद्युत लाईन व्यवस्थित गर्ने - खोला नहरका बाधक बस्तुहरूलाई पन्छाउने तथा मर्मत गर्ने । - सुरक्षित पानीको प्रयोग गर्ने - खोलाले कटान गर्न सक्ने क्षेत्रमा तटवन्धन गर्ने । - राहत तथा उद्धार सामग्री कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरी राख्ने । - पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने । - संकटाभिममुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षारोपण गर्ने ।
श्रावण	महामारी	- मेघ गर्जन सहित विजुली चम्कनु र पानी पर्नु । - जमीन धाँजा फाट्नु - पहिरो तल तल भर्दा ठूलो हुनु - भाडा पखलाको लक्षण देखिनु ।	- सरसफाई सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन गर्ने - प्रकोपको जोखिम कम गर्ने सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने ।	- तटवन्धन गर्ने । - राहत तथा उद्धार सामग्री कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरी राख्ने । - पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने । - संकटाभिममुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षारोपण गर्ने ।
भाद्र	अतिवृष्टि	- जमीन धाँजा फाट्नु । - जमीन अचानक फुट्ने - पानीको मूल फुट्नु । - नदीको प्रवाह रोकिनु । - शुरुमा १/२ जनालाई भाडा पखला देखिनु ।	- जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने - वृक्षारोपण गर्ने । - सुरक्षित र स्वस्थकर खाना खुवाउने तथा खाने । - घर वरपर सरसफाई गर्ने । - फोहर पानी जमेको खाडल पुर्ने । - समय समयमा स्वास्थ्य चौकी गई सरसल्लाह लिने	- खानेपानीका स्रोतहरू सरसफाई गर्ने । - सफा पानीको प्रयोग गर्ने - संकटाभिममुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षारोपण गर्ने । - पुनः पुनर्सक्ने प्रकोपबारे सतर्क रहन जानकारी दिने । - न्यूनीकरणका कार्यहरू गर्ने ।
अश्विन	बाढी महामारी			
पहिरो				
कार्तिक	असिना	- मेघ गर्जन / पानीसंग असिना पर्नु । - आगो बल्नु । - वातावरण अधिक चिसो हुनु । - तापक्रम न्यूनतम हुनु ।	- पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने र संचार माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने - कृत्रिम अभ्यास गर्ने । - रोकथाम तथा उद्धार प्रशिक्षण संचालन गर्ने ।	- जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने । - जाडो शुरु हुनु अगावै न्यानो कपडाको व्यवस्था गर्ने । - जाडोबाट बच्न सर्किने स्थानीय उपायहरू अपनाउने ।
मंसिर	आगलापि			

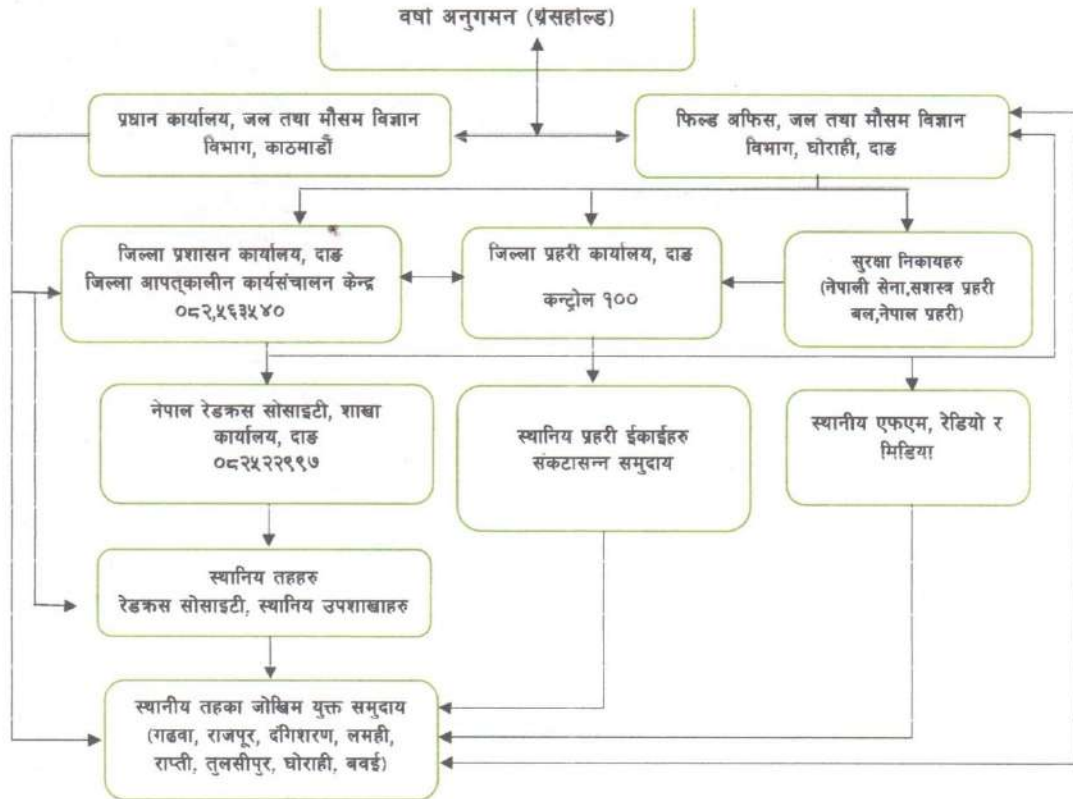

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि विविध कृयाकलापहरु

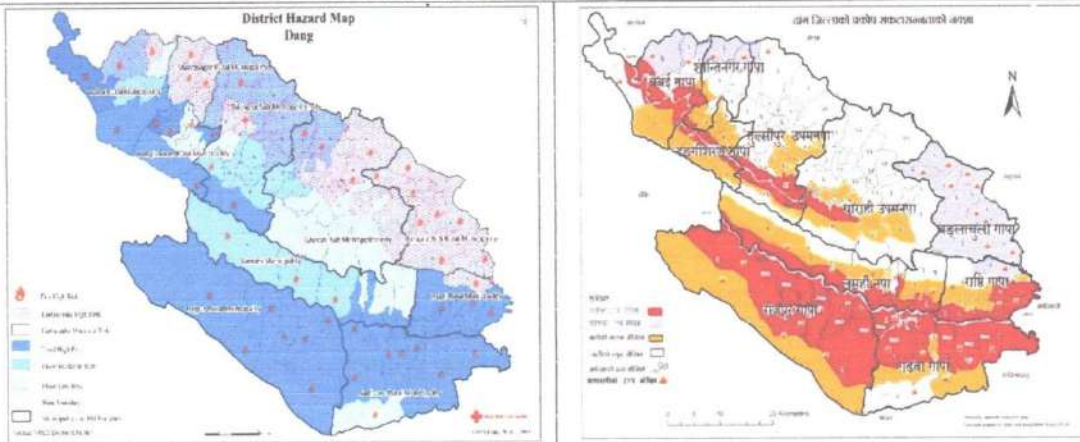
जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति, दाङ

दाङमा बाढी पूर्व सूचना प्रणाली/विपद् सूचना संयन्त्र सञ्जाल

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/०८४ अध्यावधिकका लागि :

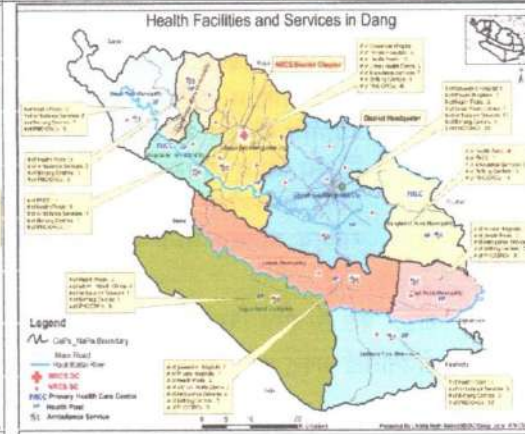
जिल्लाको संकटासन्नता तथा खतराको नक्शांकन

जिल्लामा रहेका खोज उद्धार सामग्रीहरूको भण्डारण स्थलको

जिल्लामा उपलब्ध स्वास्थ्य तथा एम्बुलेन्स सेवाको अवस्था

दाङ जिल्लाको स्वास्थ्य प्रेषण प्रणाली:

जिल्लामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

Q+3

निश्चल राज पाण्डे
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सन्दर्भ सामग्रीहरु

- १) विपदव्यवस्थापन तथा विपद जोखिम न्यूनीकरण ऐन २०७४
- २) विपद जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय निति २०७५,
- ३) विपद जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०
- ४) विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७
- ५) जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८
- ६) जिल्ला विकास योजना ३०७१/७२
- ७) दोश्रो जिल्ला आवधिक योजना २०६९/७०-२०७३/७४
- ८) स्थानीय विपद जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका , २०७४
- ९) जिल्ला विपद व्यवस्थापन योजना २०७१/०७२
- १०) जिल्ला वस्तुगत विवरण २०७१
- ११) दाङ जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका प्रोफाइल २०७४
- १२) केन्द्रिय तथ्यांक विभाग राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्यांकगत प्रतिवेदन २०७८
- १३) स्थानीय तहको विभाजन तथा केन्द्रहरुको विवरण २०७३
- १४) अद्यावधिक विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७२/७३ दाङ
- १५) विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
- १६) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४
- १७) जिल्ला विपद व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९
- १८) विपद लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ (अद्यावधिक २०७४)
- १९) राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन विधी २०७२

नोट:- यस सम्बन्धि विस्तृत जानकारी जिल्ला आपत्कालिन सञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क गर्न सकिने छ । यो योजनालाई सफ्ट कपि आवश्यक परेमा विपद जोखिम न्यूनीकरण पोर्टलमा उपलब्ध रहेको छ ।

विपद सम्बन्धि सूचना वेबसाईट www.drrportal.gov.np www.hylogy.gov.np www.dhm.gov.np/ FB
page- dhmwether